

ZAKON
O IZVRŠNOM POSTUPKU
PRED SUDOM BOSNE I HERCEGOVINE

DIO PRVI

I - OSNOVNE ODREDBE

Sadržaj Zakona

Član 1.

Ovim zakonom uređuje se postupak po kojem Sud Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Sud) provodi prinudno izvršenje potraživanja na osnovu izvršnih i vjerodostojnih isprava (u daljem tekstu: izvršni postupak), te postupak obezbjeđenja potraživanja (u daljem tekstu: postupak obezbjeđenja), ako posebnim zakonom neko pitanje nije drugačije uređeno.

Odredbe ovog zakona ne primjenjuju se na postupke izvršenja propisane posebnim zakonom.

Značenje pojedinih izraza

Član 2.

Pojedni izrazi upotrijebljeni u ovom zakonu imaju ova značenja:

1. izraz "potraživanje" označava pravo na neko davanje, činjenje, nečinjenje ili trpljenje;
2. izraz "povjerilac" označava lice koje je pokrenulo postupak radi izvršenja nekog potraživanja, te lice u čiju je korist taj postupak pokrenut po službenoj dužnosti;
3. izraz "predlagač obezbjeđenja" označava lice koje je pokrenulo postupak radi obezbjeđenja nekog potraživanja, te lice u čiju je korist taj postupak pokrenut po službenoj dužnosti;
4. izraz "dužnik" označava lice protiv kojeg se potraživanje ostvaruje;
5. izraz "protivnik obezbjeđenja" označava lice protiv kojeg se potraživanje obezbjeđuje;
6. izraz "stranka" označava povjerioca i dužnika te predlagača obezbjeđenja i protivnika obezbjeđenja;
7. izraz "učesnik" označava lice koje u postupku izvršenja ili obezbjeđenja nije stranka, a u postupku učestvuje zbog toga što se u njemu odlučuje o nekom njegovom pravu ili zbog toga što za to ima pravni interes;
8. izraz "rješenje o izvršenju" označava rješenje kojim je u cijelosti ili djelimično prihvaćen izvršni prijedlog ili kojim se izvršenje određuje po službenoj dužnosti;
9. izraz "rješenje o obezbjeđenju" označava rješenje kojim je u cijelosti ili djelimično prihvaćen prijedlog za obezbjeđenjem ili kojim se po službenoj dužnosti određuje obezbjeđenje;
10. izraz "sudski izvršilac" označava sudskog službenika koji po nalogu Suda neposredno preduzima pojedine radnje u izvršnom postupku ili postupku obezbjeđenja;
11. izraz "zemljoradnik" označava lice kojem je poljoprivredna proizvodnja pretežan izvor prihoda.

Pokretanje postupka

Član 3.

Izvršni postupak pokreće se prijedlogom povjerioca, a postupak obezbjeđenja prijedlogom predlagača obezbjeđenja.

Kad je zakonom određeno da je organ ili lice, koje nije nosilac određenog potraživanja, ovlašteno pokrenuti postupak radi njegovog ostvarenja ili obezbjeđenja, taj organ, odnosno lice imaju u postupku položaj povjerioca, odnosno predlagača obezbjeđenja.

Izvršni postupak i postupak obezbjeđenja pokreću se i po službenoj dužnosti kad je to zakonom izričito određeno.

Ako je postupak pokrenut prijedlogom nekog organa ili lica koje nije nosilac potraživanja, odnosno po službenoj dužnosti, to lice može u postupku učestvovati s ovlaštenjima povjerioca, odnosno predlagača obezbjeđenja, ali ne može preduzimati radnje koje bi sprečavale provođenje postupka pokrenutog po prijedlogu određenog organa ili lica, odnosno po službenoj dužnosti.

Ako organ ili lice iz stava 4. ovog člana odluči povući prijedlog kojim je postupak pokrenut, odnosno ako Sud odluči obustaviti postupak pokrenut po službenoj dužnosti, lice radi čijeg je potraživanja postupak pokrenut može preuzeti vođenje postupka. Izjavu o preuzimanju postupka to lice mora dati u roku od petnaest dana od dana kad mu je dostavljeno obavještenje o povlačenju prijedloga, odnosno o namjeri da se postupak obustavi.

Kad su po zakonu neki organi ili lice dužni dostaviti Sudu određenu izvršnu ispravu ili ga na drugi način obavijestiti o postojanju razloga za pokretanje izvršnog postupka ili postupka obezbjeđenja po službenoj dužnosti, oni u tim postupcima nemaju položaj stranke.

Sredstva i predmet izvršenja i obezbjeđenja

Član 4.

Sredstva izvršenja i obezbjeđenja su izvršne radnje, odnosno radnje obezbjeđenja ili sistem takvih radnji kojima se po zakonu potraživanje prinudno ostvaruje ili obezbjeđuje.

Predmet izvršenja i obezbjeđenja su stvari i prava na kojima se po zakonu može provesti izvršenje radi ostvarenja potraživanja ili njegovog obezbjeđenja.

Izvršne radnje ili radnje obezbjeđenja mogu se neposredno provesti i protiv dužnika, protivnika obezbjeđenja i drugih lica u skladu s ovim zakonom.

Predmet izvršenja ne mogu biti stvari van prometa, kao ni druge stvari za koje je to posebnim zakonom određeno, potraživanja po osnovu poreza i drugih taksi, kao ni objekti, oružje i oprema namijenjeni odbrani.

Procjena da li neka stvar ili neko pravo mogu biti predmet izvršenja, odnosno da li je izvršenje na nekoj stvari ili pravu ograničeno, vrši se s obzirom na okolnosti koje su postojale u vrijeme podnošenja izvršnog prijedloga, ako ovim zakonom nije drugačije određeno.

Ograničenje sredstava i predmeta izvršenja i obezbjeđenja

Član 5.

Sud određuje izvršenje, odnosno obezbjeđenje onim sredstvom i na onim predmetima koji su navedeni u izvršnom prijedlogu, odnosno prijedlogu za obezbjeđenje.

Ako je predloženo više sredstava ili više predmeta izvršenja, odnosno obezbjeđenja, Sud će, na prijedlog dužnika, odnosno protivnika obezbjeđenja ograničiti izvršenje samo na neke od tih sredstava, odnosno predmeta, ako su dovoljni za ostvarenje ili obezbjeđenje potraživanja.

Sud može, na prijedlog dužnika, odnosno protivnika obezbjeđenja, u skladu s ovim zakonom, odrediti drugo sredstvo izvršenja, odnosno obezbjeđenja umjesto onoga koje je predloženo.

Ako se pravosnažno rješenje o izvršenju na određenom predmetu ili sredstvu ne može provesti, povjerilac može radi namirenja istovjetnog potraživanja predložiti novo sredstvo ili predmet izvršenja, u kom slučaju će Sud nastaviti s izvršenjem.

Zaštita dostojanstva dužnika, odnosno protivnika obezbjeđenja

Član 6.

Pri provođenju izvršenja i obezbjeđenja pazit će se na dostojanstvo dužnika, odnosno protivnika obezbjeđenja kao i na to da izvršenje, odnosno obezbjeđenje za njega bude što manje nepovoljno.

Podnesci, ročišta i spisi

Član 7.

U izvršnom postupku i postupku obezbjeđenja Sud postupa na osnovu podnesaka i drugih pismena.

Sud održava ročište kad je to ovim zakonom određeno ili kad smatra da je održavanje svrsishodno. O ročištu, umjesto zapisnika, sudija pojedinac može sastaviti službenu zabilješku.

Sud će van ročišta saslušati stranku ili učesnika u postupku ako je to predviđeno ovim zakonom, ili ako smatra da je to potrebno radi razjašnjenja pojedinih pitanja ili izjašnjenja o nekom prijedlogu stranke.

Izostanak jedne ili obje stranke te učesnika u postupku s ročišta, ili njihovo neodazivanje pozivu Suda radi saslušanja, ne sprečava Sud da i dalje postupa.

U izvršnom postupku i postupku obezbjeđenja nema mirovanja postupka.

Podnesci i druga pismena u izvršnom postupku podnose se u dovoljnom broju primjeraka za Sud i protivnu stranku.

Dostava

Član 8.

Podnesci i druga pismena, u pravilu, dostavljaju se poštom ili neposredno Sudu.

Pravnom licu koje je upisano u određeni sudski ili drugi registar dostava se vrši na adresu navedenu u prijedlogu, a ako dostava na taj način ne uspije, dostava će se obaviti na adresu sjedišta upisanog u sudski registar. Ako dostava ni tako ne uspije, ona će se izvršiti isticanjem pismena na oglasnoj tabli Suda. Smatrat će se da je dostava obavljena istekom osmog dana od dana isticanja pismena na oglasnoj tabli Suda.

Dostava isticanjem pismena na oglasnoj tabli Suda neće se primjenjivati ako je izvršni postupak pokrenut na osnovu vjerodostojne isprave.

Prekid postupka

Član 9.

U slučaju prekida izvršnog postupka ili postupka obezbjeđenja Sud će, na prijedlog stranke ili po službenoj dužnosti, ako je to potrebno radi zaštite prava i interesa koje od stranaka, postaviti privremenog zastupnika stranci u odnosu na koju je nastao razlog zbog kojeg je došlo do prekida, a postupak će nastaviti i prije nego što taj razlog prestane.

Sastav Suda i odluke

Član 10.

Izvršni postupak i postupak obezbjeđenja provodi i odluke donosi sudija pojedinac Upravnog odjeljenja Suda (u daljem tekstu: sudija pojedinac), a po žalbi, odnosno prigovoru odlučuje Vijeće Upravnog odjeljenja Suda, sastavljeno od trojice sudija (u daljem tekstu: Vijeće).

Odluke u izvršnom postupku i postupku obezbjeđenja Sud donosi u obliku rješenja ili zaključka.

Rješenjem Sud odlučuje o izvršenju i dosuđenju nepokretnosti, namirenju i izricanju sudskih penala, i o drugim pitanjima kada je to izričito predloženo ovim zakonom.

Zaključkom se izdaje nalog sudskom izvršiocu za provođenje pojedinih radnji, te odlučuje o upravljanju postupkom i o drugim pitanjima, kada je to izričito predviđeno ovim zakonom.

Zaključak u postupku povodom žalbe, odnosno prigovora donosi predsjednik Vijeća.

Pravni lijekovi

Član 11.

Protiv rješenja sudije pojedinca može se izjaviti žalba, ako ovim zakonom nije drugačije određeno.

Protiv rješenja o izvršenju na osnovu vjerodostojne isprave može se izjaviti prigovor.

Žalba i prigovor izjavljaju se u roku od osam dana od dana dostavljanja rješenja, ako ovim zakonom nije drugačije određeno.

Protiv rješenja donesenog po prigovoru može se izjaviti žalba. Odluka donesena po žalbi je pravosnažna.

Žalba i prigovor ne odgađaju provođenje rješenja, ako ovim zakonom nije drugačije određeno.

Protiv zaključka nije dopušten pravni lijek.

Revizija, ponavljanje postupka i povrat u predašnje stanje

Član 12.

U izvršnom postupku i postupku obezbjeđenja, revizija i ponavljanje postupka nisu dopušteni, osim kad se ponavljanje postupka traži u slučaju iz člana 51. stav 6. ovog zakona.

Povrat u predašnje stanje dopušten je samo zbog propuštanja roka za žalbu i prigovor.

Hitnost i redoslijed postupanja

Član 13.

U izvršnom postupku i postupku obezbjeđenja Sud je dužan postupati hitno.

Sud je dužan predmete uzimati u rad redom kako ih je primio, osim ako priroda potraživanja ili posebne okolnosti ne zahtijevaju da se postupi drugačije.

Troškovi postupka

Član 14.

Troškove postupka u vezi s određivanjem i provođenjem izvršenja i obezbjeđenja prethodno snosi povjerilac, odnosno predlagač obezbjeđenja.

Povjerilac, odnosno predlagač obezbjeđenja dužan je troškove postupka unaprijed platiti u roku koji Sud odredi, u protivnom, Sud će obustaviti izvršenje, odnosno obezbjeđenje. Ako u roku ne budu unaprijed plaćeni troškovi od kojih zavisi preduzimanje samo neke radnje, ta se radnja neće provesti.

Troškove postupka pokrenutog po službenoj dužnosti prethodno namiruje Sud iz svojih sredstava.

Dužnik, odnosno protivnik obezbjeđenja dužan je povjeriocu, odnosno predlagaču obezbjeđenja nadoknaditi troškove koji su bili potrebni za izvršenje ili obezbjeđenje.

Povjerilac, odnosno predlagač obezbjeđenja dužan je dužniku, odnosno protivniku obezbjeđenja nadoknaditi troškove koje mu je neosnovano prouzrokovao.

Zahtjev za naknadu troškova podnosi se najkasnije u roku od trideset dana od dana završetka izvršnog postupka.

O troškovima postupka odlučuje Sud u izvršnom postupku i određuje, na prijedlog stranke, izvršenje radi njihovog ostvarenja.

Povjerilac, odnosno predlagač obezbjeđenja mogu već u izvršnom prijedlogu ili prijedlogu za obezbjeđenje zatražiti da se, radi naplate predvidivih troškova postupka, odredi izvršenje protiv dužnika, odnosno protivnika obezbjeđenja. Na osnovu takvog rješenja o izvršenju, Sud će provesti mjere kojima se u korist povjerioca, odnosno predlagača obezbjeđenja na dijelovima imovine dužnika, odnosno protivnika obezbjeđenja zasnivaju prava koja obezbjeđuju buduće namirenje troškova postupka.

Obezbjeđenje

Član 15.

Kad ovaj zakon propisuje davanje obezbjeđenja, ono se daje u gotovini. Izuzetno, Sud može odobriti davanje obezbjeđenja u obliku bankarske garancije, hartija od vrijednosti, te dragocjenosti čiju je vrijednost lako utvrditi na tržištu i koje se mogu brzo i jednostavno unovčiti.

Na datom obezbjeđenju protivna stranka stiče zakonsko založno pravo.

Ako Sud u izvršnom postupku ili postupku obezbjeđenja odluči o pravu protivne stranke na naknadu štete ili troškova postupka u vezi s radnjom zbog čijeg je preduzimanja obezbjeđenje dato, na njen će prijedlog istim rješenjem odlučiti i o naplati utvrđenog potraživanja iz tog obezbjeđenja.

Izvršenje na imovini strane države

Član 16.

Na imovini strane države u Bosni i Hercegovini ne može se odrediti izvršenje ili obezbjeđenje bez prethodne saglasnosti Ministarstva vanjskih poslova, osim ako je strana država pristala na izvršenje, odnosno obezbjeđenje.

Primjena odredbi drugih zakona

Član 17.

U izvršnom postupku i postupku obezbjeđenja shodno se primjenjuju odredbe Zakona o parničnom postupku, ako ovim ili drugim zakonom nije drugačije određeno.

Na materijalnopravne pretpostavke i posljedice provođenja izvršnog postupka i postupka obezbjeđenja na odgovarajući način primjenjuju se odredbe zakona kojima se uređuju stvarna prava, odnosno obligacioni odnosi.

DIO DRUGI IZVRŠNI POSTUPAK

I - IZVRŠNA I VJERODOSTOJNA ISPRAVA

Osnove za određivanje izvršenja

Član 18.

Sud određuje izvršenje samo na osnovu izvršne ili vjerodostojne isprave, ako ovim zakonom nije drugačije određeno.

Izvršna isprava

Član 19.

Izvršne isprave su:

1. izvršna odluka Suda Bosne i Hercegovine i izvršno sudsko poravnanje;
2. izvršna odluka donesena u upravnom postupku i izvršno poravnanje zaključeno u upravnom postupku pred institucijama BiH ako glase na ispunjenje novčane obaveze, ako zakonom nije drugačije određeno;
3. druga isprava koja je zakonom određena kao izvršna isprava.

Odluka i poravnanje

Član 20.

Izvršnom odlukom Suda, prema ovom zakonu, smatra se presuda, rješenje, platni nalog, te druga odluka donesena u postupku pred Sudom, a sudskim poravnanjem smatra se poravnanje zaključeno pred Sudom.

Izvršnom odlukom donesenom u upravnom postupku smatra se rješenje i zaključak koji su u upravnom postupku donijele institucije BiH, a upravnim poravnanjem smatra se poravnanje zaključeno u upravnom postupku pred tim organom, odnosno pred tim institucijama.

Izvršnost odluke

Član 21.

Odluka Suda, kojom je naloženo ispunjenje potraživanja na neko davanje ili činjenje, izvršna je ako je postala pravosnažna i ako je protekao rok za dobrovoljno ispunjenje. Rok za dobrovoljno ispunjenje teče od dana dostavljanja odluke dužniku ako zakonom nije drugačije određeno.

Odluka Suda, kojom je naloženo ispunjenje potraživanja na neko trpljenje ili nečinjenje (propuštanje), izvršna je ako je postala pravosnažna, osim ako je u izvršnoj ispravi određen poseban rok za usklađivanje ponašanja dužnika s njegovom obavezom.

Odluka, donesena u upravnom postupku pred institucijama BiH, izvršna je ako je postala izvršna po pravilima koja uređuju taj postupak.

Na osnovu izvršne odluke, koja je postala izvršna u jednom dijelu, izvršenje se može odrediti samo u odnosu na taj dio.

Izvršenje će se odrediti na osnovu odluke Suda koja nije postala pravosnažna i odluke donesene u upravnom postupku pred institucijama BiH koja nije postala konačna, ako je zakonom propisano da žalba ili drugi pravni lijek ne zadržava izvršenje.

Izvršnost poravnanja

Član 22.

Sudsko, odnosno upravno poravnanje, u smislu člana 20. ovog zakona, izvršno je ako je potraživanje koje prema njemu treba ispuniti dospjelo.

Dospjelost potraživanja dokazuje se zapisnikom o poravnanju ili javnom ispravom ili po zakonu ovjerenom ispravom, a ukoliko se na taj način ne može dokazati, dokazuje se pravosnažnom odlukom donesenom u pamičnom postupku kojom se utvrđuje dospjelost.

Podobnost izvršne isprave za izvršenje

Član 23.

Izvršna isprava podobna je za izvršenje ako su u njoj naznačeni povjerilac i dužnik, te predmet, vrsta, obim i vrijeme ispunjenja obaveze.

Ako je izvršna isprava odluka kojom je naloženo ispunjenje potraživanja na neko davanje ili činjenje, u njoj mora biti određen i rok za dobrovoljno ispunjenje, a ukoliko nije određen, taj rok određuje Sud rješenjem o izvršenju.

Određivanje i naplata zateznih kamata

Član 24.

Ako se nakon donošenja odluke ili zaključenja poravnanja izmijenila zatezna kamata, Sud će, na prijedlog povjerioca, rješenjem o izvršenju odrediti naplatu zatezne kamate po izmijenjenoj stopi za vrijeme na koje se ta izmjena odnosi.

Ako plaćanje zatezne kamate na troškove postupka nije određeno već u izvršnoj ispravi, Sud će, na prijedlog povjerioca, u rješenju o izvršenju odrediti naplatu tih kamata po propisanoj stopi od dana donošenja odluke, odnosno zaključenja poravnanja do naplate.

Vjerodostojna isprava

Član 25.

Vjerodostojna isprava je, u smislu ovog zakona, račun, mjenica i ček s protestom i povratnim računima kad je to potrebno za zasnivanje potraživanja, javna isprava, izvod iz ovjerenih poslovnih knjiga propisanih zakonom BiH, po zakonu ovjerena privatna isprava, te isprava koja se po zakonu smatra javnom ispravom. Računom se smatra i obračun kamata.

Vjerodostojna isprava podobna je za izvršenje ako su u njoj naznačeni povjerilac i dužnik, predmet, vrsta, obim i vrijeme ispunjenja obaveze.

Kad se iz vjerodostojne isprave ne vidi dospelost potraživanja, izvršenje će se odrediti ako povjerilac uz tu ispravu podnese i pismenu izjavu o tome da je potraživanje dospjelo, te ako označi dan njene dospelosti.

Prijenos potraživanja ili obaveze

Član 26.

Izvršenje se određuje na prijedlog i u korist lica koje u izvršnoj ispravi nije označeno kao povjerilac, ako ono javnom ili privatnom ispravom dokaže da je potraživanje na njega preneseno ili da je na njega na drugi način prešlo. Ako se prijenos ne može dokazati na taj način, prijenos potraživanja dokazuje se pravosnažnom odlukom donesenom u parničnom postupku.

Odredba stava 1. ovog člana shodno se primjenjuje i na izvršenje protiv lica koje u izvršnoj ispravi nije označeno kao dužnik.

Uslovna i uzajamna obaveza

Član 27.

Ako je obaveza dužnika, utvrđena u izvršnoj ispravi, uslovljena prethodnim ili istovremenim ispunjenjem neke obaveze povjerioca ili nastupanjem nekog uslova, Sud će, na prijedlog povjerioca, odrediti izvršenje ako on izjavi da je svoju obavezu ispunio, odnosno da je uslov nastupio.

Ako dužnik u pravnom lijeku protiv rješenja o izvršenju istakne da povjerilac nije ispunio svoju obavezu, ili da uslov nije nastupio, Sud će o tome odlučiti u izvršnom postupku, osim ako odluka o tome zavisi od utvrđivanja spornih činjenica.

Ako odluka Suda iz stava 2. ovog člana zavisi od utvrđivanja spornih činjenica, Sud će o pravnom lijeku iz stava 1. ovog člana odlučiti u izvršnom postupku ako su te činjenice općepoznate, ako se njihovo postojanje može utvrditi primjenom pravila o zakonskim pretpostavkama ili ako povjerilac dokaže ispunjenje ili obezbjeđenje svoje obaveze, odnosno nastupanja uslova javnom ispravom ili privatnom ispravom koja ima značenje javne isprave. U ostalim slučajevima Sud će obustaviti postupak.

Smatrat će se da je povjerilac ispunio svoju obavezu, odnosno da je obezbijedio njeno ispunjenje ako je predmet dužne obaveze položio u sudski depozit.

Povjerilac koji u izvršnom postupku ne uspije dokazati, u skladu s odredbama stava od 1. do 4. ovog člana, da je ispunio svoju obavezu, da je obezbijedio njeno ispunjenje, odnosno da je nastupio uslov, može pokrenuti parnicu radi utvrđenja da je na osnovu izvršne isprave ovlašten tražiti bezuslovno izvršenje radi ostvarenja svog potraživanja.

Alternativna obaveza po izboru dužnika

Član 28.

Ako dužnik ima pravo na osnovu izvršne isprave da bira između više predmeta svoje obaveze i u roku za dobrovoljno ispunjenje sam ne obavi izbor između tih predmeta i ne ispuní dužnu obavezu, predmet kojim obaveza treba biti ispunjena određuje povjerilac u izvršnom prijedlogu.

Dužnik ima pravo izbora sve dok povjerilac nije ma i djelimično primio predmet koji je zahtijevao u prijedlogu za izvršenje.

Povjerilac ima pravo na naknadu troškova izvršnog postupka koji je obustavljen zato što je dužnik nakon pokretanja postupka ispunio svoju obavezu drugim predmetom.

Alternativno ovlaštenje dužnika

Član 29.

Dužnik, kome je izvršnom ispravom naloženo ispunjenje određene obaveze, uz pravo da se od ispunjenja te obaveze može osloboditi ispunjenjem neke druge radnje određene u izvršnoj ispravi, može tu radnju ispuniti sve dok povjerilac nije ma i djelimično primio ispunjenje obaveze.

Povjerilac ima pravo na naknadu troškova izvršnog postupka koji je obustavljen zato što je dužnik nakon njegovog pokretanja umjesto dužne obaveze ispunio drugu radnju određenu u izvršnoj ispravi.

Potvrda o izvršnosti

Član 30.

Potvrdu o izvršnosti daje sudija pojedinac, odnosno organ koji je odlučivao o potraživanju u prvom stepenu.

Potvrdu o izvršnosti, za čije izdavanje nisu bili ispunjeni zakonom propisani uslovi, ukinut će rješenjem sudija pojedinac, odnosno organ, na prijedlog ili po službenoj dužnosti.

II - PREDLAGANJE I ODREĐIVANJE IZVRŠENJA

Nadležnost

Član 31.

Za odlučivanje o prijedlogu za izvršenje nadležan je sudija pojedinac Upravnog odjeljenja Suda.

Prijedlog za izvršenje

Član 32.

Prijedlog za izvršenje mora sadržavati zahtjev za izvršenje u kome će biti naznačena izvršna ili vjerodostojna isprava na osnovu koje se traži izvršenje, povjerilac i dužnik, potraživanje čije se ostvarenje traži, sredstvo i predmet izvršenja i drugi podaci koji su potrebni za provođenje izvršenja.

Prijedlog za izvršenje na osnovu vjerodostojne isprave mora sadržavati:

1. zahtjev da Sud naloži dužniku da u roku od osam dana, a u mjeničnim i čekovnim sporovima u roku od tri dana od dostave rješenja, namiri potraživanje zajedno s odmjerenim troškovima i
2. izvršni zahtjev iz stava 1. ovog člana.

Povjerilac može zahtijevati da Sud prije donošenja rješenja o izvršenju pribavi podatke o imovini dužnika od pravnih lica te fondova i upravnih i drugih organa, koji raspolažu takvim podacima, i na osnovu tih podataka dopuni prijedlog za izvršenje.

Pravna lica i organi iz stava 3. ovog člana dužni su, u roku od osam dana od dana prijema zahtjeva Suda, postupiti po zahtjevu, pod prijetnjom primjene sankcija prema odgovornim licima u pravnom licu, fondu ili drugom organu. Nepostupanje po zahtjevu ne može se pravdati pozivom na službenu ili poslovnu tajnu, i ne smije se o traženju i davanju podataka izvijestiti dužnik.

Povlačenje prijedloga

Član 33.

Povjerilac može u toku postupka, bez pristanka dužnika, povući u cijelosti ili djelimično prijedlog za izvršenje, u kom slučaju će Sud obustaviti izvršenje.

Povjerilac može nakon povlačenja prijedloga podnijeti novi prijedlog za izvršenje.

Rješenje o izvršenju

Član 34.

U rješenju o izvršenju moraju biti naznačeni izvršna, odnosno vjerodostojna isprava na osnovu koje se izvršenje određuje, povjerilac i dužnik, potraživanje koje se ostvaruje, sredstvo i predmet izvršenja i drugi podaci potrebni za provođenje izvršenja.

Rješenjem o izvršenju na osnovu vjerodostojne isprave Sud će:

1. naložiti dužniku da u roku od osam dana, a u mjeničnim i čekovnim sporovima u roku od tri dana od dostave rješenja, namiri potraživanje zajedno s odmjerenim troškovima i
2. odrediti izvršenje radi ostvarenja tih potraživanja.

Rješenje o izvršenju ne mora biti obrazloženo i može se izdati otiskivanjem štambilja na prijedlogu za izvršenje.

Rješenje o izvršenju mora sadržavati uputstvo o pravnom lijeku.

Sud neće po službenoj dužnosti odbiti izvršni zahtjev zasnovan na pravosnažnoj odluci Suda ili sudskom poravnanju zato što te isprave u vrijeme odlučivanja o izvršnom prijedlogu nisu stekle svojstvo izvršnosti, ako su to svojstvo stekle naknadno.

Rješenje, kojim se prijedlog za izvršenje potpuno ili djelimično odbacuje ili odbija, mora biti obrazloženo.

Dostava rješenja o izvršenju

Član 35.

Rješenje o izvršenju dostavlja se povjeriocu i dužniku.

Rješenje kojim se odbacuje ili odbija prijedlog za izvršenje dostavlja se samo povjeriocu.

Rješenje o izvršenju na novčanom potraživanju dostavlja se dužnikovom dužniku prije pravosnažnosti.

Rješenje o izvršenju na novčanim sredstvima na računu dužnika dostavlja se prije pravosnažnosti i banci kod koje se vode ta sredstva.

Rješenje o izvršenju na osnovu vjerodostojne isprave dostavlja se odgovarajućoj banci tek nakon što postane pravosnažno.

Rješenje o izvršenju na pokretnim stvarima dostavlja se dužniku prilikom preduzimanja prve izvršne radnje.

III - PROVOĐENJE IZVRŠENJA

Nadležnost

Član 36.

Za provođenje izvršenja nadležan je sudija pojedinac Upravnog odjeljenja Suda, ako zakonom nije drugačije određeno.

Granice i vrijeme izvršenja

Član 37.

Izvršenje se provodi u granicama određenim u rješenju o izvršenju.

Izvršenje se provodi radnim danom, i to danju.

Sud može odrediti da se izvršenje provede i neradnim danom ili noću, ako za to postoji opravdan razlog.

Rad sudskog izvršioca

Član 38.

Sudski izvršilac dužan je, prilikom pretresa dužnikovog stana ili odjeće koju on nosi na sebi i preduzimanja drugih izvršnih radnji, postupati s dužnim obzirima prema ličnosti dužnika i članovima njegovog domaćinstva.

Izvršnim radnjama u dužnikovom stanu, kojima nije prisutan dužnik, njegov zakonski zastupnik, punomoćnik ili odrasli član njegovog domaćinstva, moraju biti prisutna dva punoljetna svjedoka.

Izvršenje u prostoriji pravnog lica provodi se tako da sudski izvršilac prije obavljanja izvršne radnje zatraži od zastupnika pravnog lica da on sam ili lice koje on odredi bude prisutno njenom obavljanju. Ako zastupnik pravnog lica odbije postupiti u skladu sa zahtjevom sudskog izvršioca ili ako ga sudski izvršilac ne zatekne u prostoriji pravnog lica prilikom preduzimanja izvršne radnje, radnju će provesti u prisustvu dva punoljetna svjedoka.

Kad izvršnu radnju treba provesti u prostoriji koja je zaključana, a dužnik ili njegov zastupnik nije prisutan ili neće prostoriju da otvori, sudski izvršilac otvorit će prostoriju u prisustvu dva punoljetna svjedoka.

O obavljanju izvršnih radnji, prema odredbama st. 2. do 4. ovog člana, sudski izvršilac sastavit će poseban zapisnik koji će potpisati prisutni svjedoci.

Ometanje sudskog izvršioca u radu

Član 39.

Sudski izvršilac ovlašten je udaljiti lice koje ometa provođenje izvršenja, a prema okolnostima slučaja, i zatražiti pomoć policije.

Policija je dužna postupati po nalogu sudskog izvršioca, koji može, po potrebi, naložiti i upotrebu sile, prema licu koje ometa izvršenje.

Sud može za provođenje izvršenja zatražiti i pomoć sudske policije na način i u postupku propisanom posebnim zakonom.

Nepravilnosti pri provođenju izvršenja

Član 40.

Stranka ili učesnik u postupku mogu podneskom tražiti od Suda da se otkloni nepravilnost koju je sudski izvršilac učinio u provođenju izvršenja.

Sud može zaključkom ukinuti nezakonite i nepravilne radnje sudskog izvršioca.

IV - PRAVNI LIJEKOVI DUŽNIKA I POVJERIOCA PROTIV RJEŠENJA O IZVRŠENJU

Pravni lijekovi protiv rješenja o izvršenju na osnovu izvršne isprave

Žalba

Član 41.

Protiv rješenja o izvršenju dužnik može izjaviti žalbu, ako ovim zakonom nije drugačije određeno.

Dužnik može izjaviti žalbu naročito:

1. ako isprava na osnovu koje je doneseno rješenje o izvršenju nije izvršna isprava,
2. ako izvršna isprava nije stekla svojstvo izvršnosti,
3. ako je izvršna isprava, na osnovu koje je doneseno rješenje o izvršenju, ukinuta, poništena, preinačena ili stavljena van snage,
4. ako su se stranke javnom ili po zakonu ovjerenom ispravom, sastavljenom nakon nastanka izvršne isprave, sporazumjele da povjerilac neće na osnovu izvršne isprave, trajno ili za određeno vrijeme, tražiti izvršenje,
5. ako je protekao rok u kojem se po zakonu može tražiti izvršenje,
6. ako je izvršenje određeno na predmetu koji je izuzet od izvršenja, odnosno na kojem je mogućnost izvršenja ograničena,
7. ako povjerilac nije ovlašten tražiti izvršenje na osnovu izvršne isprave, odnosno ako nije ovlašten tražiti izvršenje protiv dužnika,
8. ako nije ispunjen uslov koji je određen izvršnom ispravom, osim ako zakonom nije drugačije propisano,
9. ako je potraživanje prestalo na osnovu činjenice koja je nastala u vrijeme kad je dužnik nije više mogao uspješno istaknuti u postupku iz kojeg potiče odluka, odnosno ako je potraživanje prestalo na osnovu činjenice koja je nastala nakon zaključenja sudskog ili upravnog poravnjanja,
10. ako je na osnovu činjenice koja je nastala u vrijeme kad je dužnik nije više mogao istaknuti u postupku iz kojeg potiče odluka, odnosno ako je na osnovu činjenice koja je nastala nakon zaključenja sudskog ili upravnog poravnjanja, trajno ili za određeno vrijeme, odgođeno, zabranjeno, izmijenjeno ili na drugi način onemogućeno ispunjenje potraživanja,
11. ako je nastupila zastara potraživanja o kojoj je odlučeno izvršnom ispravom.

Povodom žalbe iz stava 2. ovog člana Sud pazi po službenoj dužnosti na:

- razloge iz stava 2. tač. 1., 3. i 5. ovog člana;

- okolnosti da je u slučaju iz stava 2. tačka 6. ovog člana izvršenje određeno na predmetima iz člana 3. st. 4. i 5. ovog zakona i
- okolnost da je u slučajevima iz stava 2. tačka 10. ovog člana zabranjeno ispunjenje potraživanja.

Povjerilac može izjaviti žalbu protiv rješenja kojim je odbijen zahtjev za izvršenje u cijelosti ili u pojedinim dijelovima, rješenja kojim je prekoračen njegov zahtjev i zbog odluke o troškovima postupka.

Odlučivanje o žalbi

Član 42.

O žalbi protiv rješenja o izvršenju odlučuje Vijeće. Povodom žalbe protiv rješenja o izvršenju sudija pojedinac ovlašten je žalbu prihvatiti ako ocijeni da je u cijelosti osnovana, te u cijelosti ili djelimično doneseno rješenje o izvršenju preinači i izvršni zahtjev odbije, ili ukine rješenje o izvršenju i izvršni prijedlog odbaci ili se oglasi nenadležnim. U tom slučaju, sudija pojedinac ukinut će provedene radnje.

Radi provjere osnovanosti navoda žalbe, sudija pojedinac može, po potrebi, saslušati stranke i druge učesnike te obaviti druge radnje.

Upućivanje na parnicu povodom žalbe

Član 43.

Ako je žalba izjavljena zbog razloga iz člana 41. stava 2. tač. 7. do 11. ovog zakona, sudija pojedinac dostavit će žalbu povjeriocu radi izjašnjenja u roku od osam dana. Ako povjerilac ospori osnovanost tih razloga za žalbu, odnosno ako se ne izjasni u roku od osam dana, sudija pojedinac prihvatit će žalbu ako dužnik njihovu osnovanost dokaže javnom, ovjerenom privatnom ili drugom ispravom koja ima značenje javne isprave. U suprotnom, sudija pojedinac donijet će posebno rješenje kojim će dužnika uputiti na parnicu radi proglašenja izvršenja nedopuštenim.

Ako je žalba izjavljena zbog drugih razloga iz člana 41. stava 2. ovog zakona, sudija pojedinac, ako smatra da žalba zbog tih drugih razloga nije osnovana, uputit će bez odgađanja prepis spisa Vijeću radi odlučivanja o žalbi povodom tih razloga.

Ako dužnik izjavi žalbu protiv rješenja o upućivanju na parnicu, sudija pojedinac će tu žalbu uputiti Vijeću radi zajedničkog odlučivanja o toj žalbi i žalbi protiv rješenja o izvršenju.

Žalba nakon proteka roka

Član 44.

Zbog razloga iz člana 41. stava 2. tač. 7. do 11. ovog zakona dužnik može sve do završetka izvršnog postupka podnijeti žalbu protiv rješenja o izvršenju i nakon njegove pravosnažnosti, uz uslov da taj razlog nije mogao iz opravdanih razloga istaknuti već u žalbi protiv tog rješenja.

Dužnik je dužan u žalbi iz stava 1. ovog člana istaći sve razloge zbog kojih taj razlog nije mogao istaći u vrijeme njenog podnošenja. Sud će odbaciti kasnije podnesenu žalbu ako se ona zasniva na razlozima koje je dužnik mogao istaknuti u prije podnesenoj žalbi.

Podnošenje žalbe iz stava 1. ovog člana ne sprečava provođenje izvršenja i ostvarenje potraživanja povjerioca, osim ako je ovim zakonom drugačije određeno.

Odgovor na žalbu i donošenje rješenja o žalbi

Član 45.

Žalba iz člana 44. ovog zakona dostavit će se bez odgađanja povjериocu koji se o njoj može izjasniti u roku od osam dana.

Kad primi odgovor na žalbu ili kad protekne rok za odgovor, Vijeće će, prema okolnostima slučaja, zakazati ročište za raspravljanje o žalbi ili će donijeti rješenje bez određivanja ročišta, osim u slučaju iz člana 46. ovog zakona.

Rješenjem o žalbi sudija pojedinac će žalbu odbaciti, odbiti ili prihvatiti osim u slučaju iz člana 46. ovog zakona. Ako žalbu prihvati, sudija pojedinac obustavit će izvršenje i ukinuti provedene radnje.

Osnovanost žalbe ocjenjuje se s obzirom na stanje stvari u vrijeme odlučivanja o žalbi.

Upućivanje na parnicu ili drugi postupak povodom žalbe

Član 46.

Ako rješenje o žalbi iz člana 44. stav 1. ovog zakona zavisi od utvrđivanja neke sporne činjenice, sudija pojedinac uputit će dužnika da u roku od petnaest dana pokrene parnicu ili drugi postupak radi proglašenja izvršenja nedopuštenim, osim ako dužnik opravdanost svoje žalbe ne dokaže javnom ovjerenom privatnom ili drugom ispravom, koja ima značenje javne isprave.

Dužnik može pokrenuti parnicu ili drugi postupak iz stava 1. ovog člana i nakon proteka roka koji je sudija pojedinac odredio, sve do završetka postupka, ali u tom slučaju snosi troškove prouzrokovane prekoračenjem tog roka.

U postupku po ovoj žalbi primijenit će se odredbe člana 43. stav 2. ovog zakona.

Pravni lijekovi protiv rješenja o izvršenju na osnovu vjerodostojne isprave; Prigovor protiv rješenja o izvršenju na osnovu vjerodostojne isprave

Član 47.

Protiv rješenja o izvršenju na osnovu vjerodostojne isprave, dužnik može podnijeti prigovor u roku od osam dana, a u mjeničnim i čekovnim sporovima u roku od tri dana, osim ako ne pobija samo odluku o troškovima postupka. Zbog razloga zbog kojih se prema odredbi člana 42. ovog zakona rješenje o izvršenju može pobijati žalbom, dužnik može pobijati rješenje o izvršenju na osnovu vjerodostojne isprave u dijelu kojim je njime odlučeno o izvršenju samo prigovorom.

Prigovor, koji se podnosi iz razloga navedenih u članu 44. stav 1. ovog zakona, dužnik može podnijeti protiv dijela rješenja o izvršenju na osnovu vjerodostojne isprave kojim je odlučeno o izvršenju, ako se taj prigovor zasniva na činjenici koja je nastala nakon donošenja rješenja o izvršenju.

Na prigovor, koji se podnosi nakon proteka roka, na odgovarajući način primjenjuju se odredbe čl. 44. do 46. ovog zakona.

Postupak povodom prigovora protiv rješenja o izvršenju na osnovu vjerodostojne isprave

Član 48.

Dužnik će u prigovoru protiv rješenja o izvršenju na osnovu vjerodostojne isprave odrediti u kojem dijelu pobija to rješenje, a prigovor mora biti obrazložen. Neobrazložen prigovor odbacit će sudija pojedinac.

Ako u prigovoru nije određeno u kom se dijelu pobija, obim pobijanja cijelit će se na osnovu obrazloženja.

Ako se rješenje o izvršenju pobija u cijelosti ili samo u dijelu kojim je dužniku naloženo da namiri potraživanje, Sud će staviti van snage rješenje o izvršenju u dijelu kojim je određeno izvršenje i ukinut će provedene radnje, a postupak će nastaviti kao povodom prigovora protiv platnog naloga.

Ako se rješenje o izvršenju pobija samo u dijelu kojim je određeno izvršenje, dalji postupak nastaviti će se kao postupak po prigovoru protiv rješenja o izvršenju donesenom na osnovu izvršne isprave.

Ako se prigovor iz stava 3. ovog člana prihvati, dio rješenja o izvršenju kojim je dužniku naloženo da namiri potraživanje ima svojstvo izvršne isprave na osnovu koje se može ponovno tražiti izvršenje.

Ako dužnik ne podnese prigovor protiv dijela rješenja o izvršenju kojim mu je naloženo da namiri potraživanje, protiv tog dijela rješenja može tražiti ponavljanje postupka po pravilima parničnog postupka.

V - PRIGOVOR TREĆEG LICA

Pretpostavke za prigovor

Član 49.

Lice, koje utvrdi da u pogledu predmeta izvršenja ima takvo pravo koje sprečava izvršenje, može, do završetka izvršnog postupka, podnijeti prigovor protiv izvršenja tražeći da se izvršenje na tom predmetu proglasi nedopuštenim.

Podnošenje prigovora ne sprečava provođenje izvršenja i ostvarenje povjeriočevog potraživanja, ako ovim zakonom nije drugačije određeno.

Sud će prigovor dostaviti povjeriocu i dužniku i pozvati ih da se u roku od osam dana izjasne o prigovoru.

Upućivanje na parnicu

Član 50.

Ako se povjerilac u propisnom roku ne izjasni o prigovoru ili ako se usprotivi prigovoru, Sud će podnosioca prigovora uputiti da protiv stranaka u roku od petnaest dana pokrene parnicu radi proglašenja da izvršenje na predmetu izvršenja nije dopušteno.

Ako podnosilac prigovora dokazuje njegovu opravdanost pravosnažnom pred Sudom, javnom ili privatnom ispravom koja ima značenje javne isprave, Sud će o prigovoru odlučiti u izvršnom postupku.

Podnosilac prigovora može pokrenuti parnicu i nakon proteka roka koji mu je Sud odredio, sve do završetka izvršnog postupka, ali je u tom slučaju dužan snositi troškove prouzrokovane prekoračenjem tog roka.

U parnici iz stava 1. ovog člana treće lice može tražiti da se utvrdi postojanje njegovog prava ako mu ga koja od stranaka osporava.

Kad se ne može tražiti da se izvršenje proglasi nedopuštenim

Član 51.

Izuzetno od odredbe člana 49. stava 1. ovog zakona, lice koje je suvlasnik pokretne stvari, koja je predmet izvršenja, ne može zahtijevati da se izvršenje u pogledu njenog udjela proglasi nedopuštenim, ali ima pravo na namirenje iz iznosa dobijenog prodajom stvari prije namirenja svih povjerilaca i prije naknade troškova izvršnog postupka.

Lice iz stava 1. ovog člana ima pravo zahtijevati da mu se stvar koja je predmet izvršenja ustupi, ako položi iznos koji odgovara vrijednosti dužnikovog udjela u toj stvari.

Lice iz stava 1. ovog člana, kome je osporen udio u stvari koja je predmet izvršenja, Sud će uputiti na parnicu da tužbom protiv povjerioca utvrdi svoj udio.

Ako lice iz stava 1. ovog člana može dokazati svoje pravo pravosnažnom presudom, Sud će postupiti kao da njegovo pravo nije osporeno.

Ova okolnost ne utiče na pravo povjerioca ili dužnika da svoja prava protiv tog lica ostvaruju u posebnoj parnici.

Ako dužnik ne podnese prigovor protiv dijela rješenja o izvršenju, kojim mu je naloženo da namiri potraživanje, protiv tog dijela rješenja može tražiti ponavljanje postupka po pravilima parničnog postupka.

VI - PROTUIZVRŠENJE

Razlozi za protuizvršenje

Član 52.

Nakon što je izvršenje već provedeno, dužnik može u istom izvršnom postupku zatražiti od Suda da naloži povjeriocu da mu vrati ono što je izvršenjem dobio:

- ako je izvršna isprava pravosnažno ukinuta, preinačena, poništena ili stavljena van snage ili je na drugi način utvrđeno da je bez djeljivosti;
- ako je u toku izvršnog postupka namirio povjeriočevo potraživanje mimo Suda tako da je povjerilac dvostruko namiren.

Prijedlog iz stava 1. ovog člana Sud neće prihvatiti ako su u pogledu onog što je povjerilac dobio izvršenjem nastupile takve stvarne ili pravne promjene da vraćanje više nije moguće.

Ako je povjerilac izvršenjem naplatio određeni novčani iznos, dužnik u prijedlogu za protuizvršenje može tražiti plaćanje zakonskih zatezних kamata od dana naplate tog iznosa.

Prava na naknadu štete zbog razloga iz stava 1. ovog člana dužnik može ostvarivati u posebnoj parnici.

Prijedlog za protuizvršenje iz stava 1. ovog člana može se podnijeti u roku od tri mjeseca od dana kad je dužnik saznao za razlog za protuizvršenje, a najkasnije u roku od jedne godine od dana završetka izvršnog postupka.

Dužnik ne može prije proteka roka iz stava 5. ovog člana svoje potraživanje ostvarivati u parničnom postupku, osim u slučaju iz stava 2. ovog člana.

Ako je izvršni postupak pokrenut po službenoj dužnosti, protuizvršenje nije dopušteno, već dužnik svoja prava može ostvarivati u posebnoj parnici.

Postupak po prijedlogu za protuizvršenje

Član 53.

Prijedlog iz člana 52. ovog zakona Sud će dostaviti povjeriocu i pozvati ga da se u roku od osam dana o njemu izjasni.

Ako se u roku iz stava 1. ovog člana povjerilac usprotivi prijedlogu, Sud će o prijedlogu odlučiti po održanom ročištu, a ako se povjerilac u tom roku ne izjasni o prijedlogu, Sud će ocijeniti hoće li o njemu odlučiti bez održavanja ročišta.

Rješenjem kojim prihvati prijedlog, Sud će naložiti povjeriocu da u roku od petnaest dana vrati dužniku ono što je izvršenjem dobio.

Rješenje o protuizvršenju

Član 54.

Na osnovu pravosnažnog i izvršnog rješenja, kojim je povjeriocu naloženo da dužniku vrati ono što je izvršenjem dobio, Sud će, na prijedlog dužnika, rješenjem odrediti protuizvršenje.

Protuizvršenje se provodi po odredbama ovog zakona.

VII - ODGAĐANJE, OBUSTAVA I ZAVRŠETAK IZVRŠENJA

Odgađanje izvršenja

Odgađanje izvršenja na prijedlog dužnika

Član 55.

Na prijedlog dužnika, Sud će, ako dužnik učini vjerovatnim da bi provođenjem izvršenja pretrpio nenadoknadivu ili teško nadoknadivu štetu, u potpunosti ili djelimično odgoditi izvršenje, ako je protiv pravosnažnog rješenja donesenog u izvršnom postupku podignut zahtjev za zaštitu zakonitosti.

Na prijedlog dužnika, Sud će, ako dužnik učini vjerovatnim da bi provođenjem izvršenja pretrpio nenadoknadivu ili teško nadoknadivu štetu, u potpunosti ili djelimično odgoditi izvršenje:

- ako je protiv odluke, na osnovu koje je određeno izvršenje, izjavljen pravni lijek;
- ako je podnesen prijedlog za povrat u pređašnje stanje u postupku u kojem je donesena odluka na osnovu koje je određeno izvršenje;
- ako je podnesena tužba za poništaj presude arbitraže na osnovu koje je određeno izvršenje;
- ako je podnesena tužba za stavljanje van snage poravnania na osnovu koga je dopušteno izvršenje;
- ako je dužnik protiv rješenja o izvršenju izjavio žalbu ili podnio prigovor, odnosno tužbu;
- ako je dužnik izjavio žalbu protiv rješenja kojim je potvrđena izvršnost izvršne isprave, odnosno ako je podnio prijedlog za ponavljanje postupka u kome je to rješenje doneseno;
- ako je dužnik ili učesnik u postupku zahtijevao da se otklone nepravilnosti učinjene pri provođenju izvršenja;
- ako izvršenje, prema sadržaju izvršne isprave, zavisi od istovremenog ispunjenja neke obaveze povjerioca, a dužnik je uskratilo ispunjenje svoje obaveze zato što povjerilac nije ispunio svoju obavezu niti je pokazao spremnost da je istovremeno ispuniti.

Odluku o prijedlogu za odgađanje Sud će donijeti nakon što povjeriocu omogući da se o njemu izjasni, osim ako okolnosti slučaja ne zahtijevaju da se postupi drugačije.

U slučaju iz stava 2. ovog člana Sud može, na zahtjev povjerioca, odgađanje izvršenja usloviti davanjem primjerenog obezbjeđenja.

Ako dužnik ne da obezbjeđenje u roku koji mu Sud odredi, a koji ne može biti duži od petnaest dana, smatrat će se da je odustao od prijedloga za odgađanje.

Za vrijeme odgađanja izvršenja neće se preduzimati radnje kojima se ono provodi.

U izvršenju radi naplate novčanog potraživanja i nakon donošenja rješenja o odgađanju izvršenja provest će se radnje na osnovu kojih povjerilac stiče založno pravo ili pravo namirenja na predmetnu izvršenja. Na prijedlog povjerioca provest će se i procjena predmeta izvršenja.

Ako odbije prijedlog za odgađanje izvršenja, Sud će nastaviti s izvršenjem i prije pravosnažnosti rješenja kojim je prijedlog odbijen.

Odgađanje izvršenja na prijedlog povjerioca

Član 56.

Na prijedlog povjerioca, Sud će, potpuno ili djelimično, odgoditi izvršenje ako provođenje izvršenja nije počelo.

Ako je provođenje izvršenja počelo, a dužnik se, u roku koji mu je Sud odredio, izjasnio protiv odgađanja, Sud će odbiti prijedlog za odgađanje.

Ako je zakonom predviđeno da se izvršenje ima tražiti u određenom roku, povjerilac može podnijeti prijedlog za odgađanje u tom roku.

Odgađanje izvršenja na prijedlog trećeg lica

Član 57.

Na zahtjev lica koje traži da se izvršenje na određenom predmetu proglašeno nedopuštenim, Sud će odgoditi izvršenje u pogledu tog predmeta, ako to lice učini vjerovatnim postojanje svoga prava, te da bi provođenjem izvršenja pretrpjelo nenadoknadivu ili teško nadoknadivu štetu.

Sud može, na prijedlog povjerioca, odgađanje izvršenja usloviti davanjem obezbjeđenja.

Vrijeme za koje se izvršenje odgađa

Član 58.

Ako je izvršenje odgođeno zato što je dužnik ili treće lice izjavilo pravni lijek, odnosno vanredno pravno sredstvo, odgađanje traje do završetka postupka po tom lijeku, odnosno sredstvu.

U drugim slučajevima, u kojima je dužnik predložio odgađanje, Sud će, prema okolnostima slučaja, odrediti vrijeme za koje se izvršenje odgađa.

Kad je povjerilac predložio odgađanje, Sud će izvršenje odgoditi za vrijeme koje je on predložio.

Nastavljanje odgođenog izvršenja

Član 59.

Odgođeno izvršenje nastaviti će se po službenoj dužnosti nakon proteka vremena za koje je određeno.

Na prijedlog povjerioca, Sud može nastaviti izvršenje i prije proteka roka za koji je odgođeno ako povjerilac učini vjerovatnim da su prestali razlozi za odgađanje ili ako da obezbjeđenje.

Obustava izvršenja

Član 60.

Izvršenje će se obustaviti po službenoj dužnosti ako je izvršna isprava pravosnažno ukinuta, preinačena, poništena ili stavljena van snage, odnosno ako potvrda o izvršnosti bude ukinuta.

Izvršenje će se obustaviti ako je postalo nemoguće ili se iz drugih razloga ne može provesti.

Izvršenje će se, na prijedlog dužnika, obustaviti ako Sud utvrdi da su nakon isteka roka za žalbu provođenjem izvršenja obuhvaćeni predmeti koji nisu određeni u rješenju o izvršenju, a izuzeti su od izvršenja ili je na njima mogućnost izvršenja ograničena.

Rok za prigovor zbog razloga iz prethodnog stava iznosi osam dana od dana kada je dužnik saznao da je izvršenjem obuhvaćen predmet koji je izuzet od izvršenja, odnosno na kome je mogućnost izvršenja ograničena. Nakon isteka roka od trideset dana od preduzimanja radnje kojom su obuhvaćeni predmeti iz stava 3. ovog člana, prijedlog iz te odredbe više se ne može podnijeti.

Rješenjem o obustavi izvršenja ukinut će se sve provedene izvršne radnje ako se time ne dira u stečena prava trećih lica.

Završetak izvršenja

Član 61.

Postupak izvršenja smatra se završenim pravosnažnošću odluke o odbacivanju ili odbijanju izvršnog prijedloga, provođenjem izvršne radnje kojom se izvršenje završava ili obustavom izvršenja.

Ako je izvršenje završeno provođenjem radnje kojom je završeno, Sud će to utvrditi posebnim rješenjem.

VIII - IZVRŠENJE RADI NAPLATE NOVČANOG POTRAŽIVANJA

Opće odredbe

Obim izvršenja novčanih potraživanja

Član 62.

Izvršenje radi naplate novčanog potraživanja određuje se i provodi u obimu koji je potreban za namirenje tog potraživanja.

Zaštita fizičkog lica dužnika

Član 63.

Izvršenje radi naplate novčanog potraživanja ne može se provesti na stvarima i pravima koja su nužna za zadovoljenje osnovnih životnih potreba dužnika i lica koje je on po zakonu dužan izdržavati ili za obavljanje samostalne djelatnosti koja je dužnikov glavni izvor sredstava za život.

Odredba stava 1. ovog člana neće se primjenjivati u slučajevima u kojima su ovim zakonom za izvršenje na određenim stvarima ili pravima utvrđena posebna pravila o izuzimanju od izvršenja ili o ograničenju izvršenja.

Zaštita djelatnosti pravnih lica

Član 64.

Izvršenje se ne može provesti na stvarima i pravima pravnih lica radi ostvarenja novčanog potraživanja ako su te stvari ili prava nužna za obavljanje njihove djelatnosti.

Odredba stava 1. ovog člana neće se primjenjivati u slučajevima u kojima su ovim zakonom za izvršenje na određenim stvarima ili pravima utvrđena posebna pravila o određivanju redoslijeda izvršenja, o izuzimanju od izvršenja ili o ograničenju izvršenja.

Zaštita povjerioca

Član 65.

Ako je povjerilac na osnovu pravnog posla s dužnikom stekao na nekoj stvari ili pravu založno ili slično pravo radi obezbjeđenja potraživanja, čije prinudno ostvarenje na tom predmetu traži, dužnik se ne može protiviti takvom izvršenju pozivajući se na odredbe ovog zakona o izuzimanju od izvršenja ili o ograničenju izvršenja, osim na odredbe člana 5. ovog zakona.

Izuzetno, dužnik se može protiviti izvršenju iz stava 1. ovog člana osim ako je tu stvar ili to pravo stekao od povjerioca, koji pokretanjem postupka traži ostvarenje svog potraživanja nastalog u vezi s tim sticanjem.

Redosljed namirenja više povjerilaca

Član 66.

Više povjerilaca koji ostvaruju svoja novčana potraživanja prema istom dužniku i na istom predmetu izvršenja namiruju se onim redom kojim su stekli pravo da se iz tog predmeta namire, ako zakonom nije drugačije određeno.

IX - IZVRŠENJE NA NEPOKRETNOSTI

(1.) Opće odredbe

Izvršne radnje

Član 67.

Izvršenje na nepokretnosti provodi se zabilježbom izvršenja u zemljišnoj knjizi, utvrđivanjem vrijednosti nepokretnosti, prodajom nepokretnosti i namirenjem povjerioca iz iznosa dobijenog prodajom.

Nepokretnosti kao predmet izvršenja

Član 68.

Predmet izvršenja može biti, ako nije što drugo određeno, samo nepokretnost kao cjelina određena pravilima koja uređuju vlasništvo i druga stvarna prava i zemljišne knjige.

Ako je u pogledu neke nepokretnosti uspostavljeno suvlasništvo (idealni suvlasnički dio nepokretnosti), taj dio nepokretnosti može biti samostalan predmet izvršenja u pogledu koga se na odgovarajući način primjenjuju pravila ovog zakona o izvršenju na nepokretnostima.

Ako je na nepokretnosti ili njenom idealnom dijelu osnovano pravo plodouživanja, ono može biti samostalni predmet izvršenja s tim da dužnik može namiriti svoje potraživanje iz plodova koje to pravo daje na osnovu nekog pravnog odnosa (najamnina, zakupnina), u pogledu koga se, na odgovarajući način, primjenjuju pravila ovog zakona o izvršenju na pravima.

Dokaz o vlasništvu

Član 69.

Uz prijedlog za izvršenje na nepokretnosti povjerilac je dužan podnijeti izvod iz zemljišne knjige kao dokaz o tome da je nepokretnost upisana kao vlasništvo dužnika.

Ako je nepokretnost iz stava 1. ovog člana upisana u zemljišnoj knjizi na drugo lice, a ne na dužnika, prijedlogu se može udovoljiti samo ako povjerilac podnese ispravu koja je podobna za upis dužnikovog prava.

Promjena predmeta izvršenja

Član 70.

Dužnik može u roku od osam dana od dana dostave rješenja o izvršenju predložiti da se izvršenje odredi na drugom predmetu izvršenja, s tim da je uz prijedlog dužan podnijeti dokaz o svom pravu na drugom predmetu izvršenja.

Sud će prijedlog dostaviti povjeriocu koji se o njemu može izjasniti u roku od osam dana od dana dostave. U tom roku povjerilac može postaviti zahtjev za naknadu troškova započetog postupka izvršenja na nepokretnosti te zatražiti davanje obezbjeđenja za naknadu štete koju bi mogao trpjeti zbog promjene predmeta izvršenja.

Nakon izjašnjenja povjerioca ili nakon protoka roka za izjašnjenje, Sud će donijeti rješenje o prijedlogu.

Sud može prihvatiti prijedlog ako dužnik učini vjerovratnim:

1. da bi izvršenje na nepokretnosti na kojoj je ono predloženo za njega bilo naročito nepovoljno;
2. da iz opravdanih razloga nije sam mogao unovčiti predmet koji predlaže kao novi predmet izvršenja i dobijenim sredstvima namiriti povjerioca, te
3. da bi se potraživanje povjerioca moglo u cijelosti namiriti iz drugog predloženog predmeta izvršenja.

Sud neće prihvatiti prijedlog za promjenu predmeta izvršenja ako ocijeni da bi se zbog toga izvršenje znatnije odužilo ili otežalo, odnosno ako bi povjerilac zbog toga mogao trpjeti znatniju štetu.

Ako je povjerilac na nepokretnosti, na kojoj je zatražio izvršenje prije pokretanja izvršnog postupka, stekao založno pravo radi obezbjeđenja svog potraživanja, bez njegovog se pristanka izvršenje ne može odrediti na drugom predmetu izvršenja.

Ako je dužnik kao drugo sredstvo izvršenja predložio izvršenje na plaći, penziji, invalidnini ili drugom stalnom novčanom primanju, Sud će prihvatiti prijedlog uz uslov da dužnik učini vjerovratnim da će potraživanje biti namireno u roku od jedne godine od donošenja rješenja po njegovom prijedlogu. I u slučaju iz ovog stava moraju biti ispunjeni uslovi iz stava 4. tačke 1. i stava 6. ovog člana.

Ako je povjerilac to zatražio, Sud će prihvatanje prijedloga dužnika usloviti davanjem obezbjeđenja da će troškovi povjerioca u pokrenutom postupku izvršenja na nepokretnosti koji su nastali do donošenja rješenja o promjeni predmeta izvršenja biti u cijelosti namireni odmah po donošenju tog rješenja, te davanjem obezbjeđenja na naknadu štete koju bi povjerilac mogao pretrpjeti zbog promjene predmeta izvršenja.

O visini obezbjeđenja te roku u kojem ono mora biti dato odlučuje Sud u rješenju o promjeni predmeta izvršenja. Ako dužnik ne da obezbjeđenje u roku koji Sud odredi, smatrat će se da je odustao od prijedloga za promjenu predmeta izvršenja.

U rješenju o promjeni predmeta izvršenja Sud će odrediti izvršenje na drugom predloženom predmetu izvršenja.

Protiv rješenja kojim se odbija prijedlog dužnika za promjenu predmeta izvršenja žalba nije dopuštena.

Ako je određeno drugo sredstvo izvršenja, zabilješka izvršenja na nepokretnosti ostaje na snazi sve do namirenja potraživanja povjerioca.

Zabilježba izvršenja

Član 71.

Čim donese rješenje o izvršenju, Sud će po službenoj dužnosti odrediti da se u zemljišnoj knjizi upiše zabilježba izvršenja.

Tom zabilježbom povjerilac stiče pravo da svoje potraživanje namiri iz nepokretnosti (pravo na namirenje) i u slučaju da treće lice kasnije stekne vlasništvo te nepokretnosti.

Nakon zabilježbe izvršenja nije dopušten upis promjena vlasništva zasnovan na raspolaganju dužnika bez obzira na to kad je rasplaganje preduzeto.

Promjena vlasnika nepokretnosti u toku izvršnog postupka ne sprečava da se taj postupak nastavi protiv novog vlasnika kao dužnika. Sve radnje preduzete prije toga ostaju na snazi i novi vlasnik ne može u postupku preduzimati one radnje koje ne bi mogao preduzeti prijašnji vlasnik da do promjene vlasništva nije došlo. Protiv tog rješenja novi vlasnik nema pravo žalbe.

Na prijedlog povjerioca, Sud će donijeti rješenje o nastavljanju izvršnog postupka protiv novog vlasnika kao dužnika u tom postupku.

Povjerilac, koji je predložio izvršenje, a nije ranije stekao založno pravo, stiče zabilježbom izvršenja pravo da se iz nepokretnosti namiri prije lica koje na toj nepokretnosti kasnije stekne založno pravo ili pravo na namirenje.

Pristupanje izvršenju

Član 72.

Nakon upisa zabilježbe izvršenja ne može se za namirenje drugog potraživanja istog ili drugog povjerioca na toj nepokretnosti provesti poseban izvršni postupak.

Povjerilac za čije je potraživanje kasnije određeno izvršenje na istoj nepokretnosti stupa u već pokrenuti izvršni postupak.

Pokrenutom izvršnom postupku može se pristupiti do pravosnažnosti rješenja o dosuđenju nepokretnosti kupcu.

O pristupanju postupku Sud će obavijestiti povjerioca u čiju je korist ranije izvršena zabilježba.

Razlozi zbog kojih izvršenje nije dopušteno u korist pojedinih od više povjerilaca u čiju se korist izvršenje provodi na istoj nepokretnosti, odnosno razlozi za obustavu izvršenja u odnosu na pojedine od povjerilaca bez uticaja su na provođenje postupka u korist drugih povjerilaca.

Ako se razlog za odgađanje izvršenja tiče samo jednog od više povjerilaca, izvršenje se neće odgoditi, već će Sud prilikom donošenja rješenja o namirenju odrediti odgađanje namirenja tog povjerioca sve dok se postupak u odnosu na njega ne nastavi. Sredstva namijenjena namirenju tog povjerioca Sud će čuvati do nastavka postupka, a ako postupak ne bude nastavljen, ta će se sredstva upotrijebiti za namirenje drugih povjerilaca, odnosno predat će se dužniku.

Založna prava

Član 73.

U postupku izvršenja na nepokretnosti namiruju se i založni povjerioci koji nisu predložili izvršenje.

Založna prava uknjižena na nepokretnosti prestaju danom pravosnažnosti rješenja o dosuđenju nepokretnosti kupcu pa makar založni povjerioci nisu potpuno namireni.

Kupac nepokretnosti i založni povjerilac mogu se sporazumjeti najkasnije na ročištu za prodaju da založno pravo ostane na nepokretnosti i poslije pravnosnažnosti rješenja o dosuđenju nepokretnosti, a da kupac preuzme dužnikov dug prema tom povjeriocu u iznosu koji bi mu pripadao u izvršnom postupku. U tom slučaju kupovna cijena umanjuje se za iznos preuzetog duga.

Kupac i založni povjerilac sporazum iz stava 3. ovog člana zaključuju u obliku sudskog poravnanja u izvršnom postupku.

Službenosti i stvarni tereti

Član 74.

Prodajom nepokretnosti ne prestaju stvarne službenosti i stvarni tereti kao ni lične službenosti koje su u zemljišnoj knjizi upisane prije prava radi čijeg se namirenja izvršenje provodi.

Ugovori o zakupu i najmu

Član 75.

Prodajom nepokretnosti ne prestaju ni ugovori o najmu ili zakupu nepokretnosti, koji su zaključeni prije sticanja založnog prava ili prava na namirenje radi čijeg se ostvarenja izvršenje traži. Kupac stupa na mjesto najmodavca ili zakupodavca od trenutka sticanja vlasništva nepokretnosti.

Razgledanje nepokretnosti

Član 76.

U zaključku o prodaji Sud će odrediti vrijeme kad lica zainteresirana za kupovinu nepokretnosti mogu razgledati nepokretnosti i osigurati putem sudskog izvršioca nesmetano razgledanje nepokretnosti.

Iz opravdanih razloga Sud će licu zainteresiranom za kupovinu nepokretnosti dati, na njegov zahtjev, odobrenje da nepokretnosti razgleda i van vremena iz stava 1. ovog člana, s tim da troškovi vanrednog razgledanja nepokretnosti snosi to lice.

Ako dužnik ili druga lica sprečavaju ili ometaju razgledanje nepokretnosti, Sud će odrediti da se dužnik i ta lica udalje s nepokretnosti za vrijeme razgledanja. Rješenje o udaljenju provodi sudski izvršilac, po potrebi uz pomoć policije.

Obezbjeđenje nepokretnosti

Član 77.

Radi sprečavanja oštećenja nepokretnosti, omogućavanja njene procjene, razgledanja, zaštite i sl., Sud može na prijedlog povjerioca:

- odrediti da se dužnik i druga lica privremeno ili trajno udalje s nepokretnosti;
- povjeriti je na čuvanje povjeriocu ili trećem licu;
- odrediti druge mjere potrebne radi njene zaštite, odnosno omogućavanja nesmetanog provođenja izvršenja.

Sredstva potrebna radi provođenja mjera iz stava 1. ovog člana dužan je unaprijed platiti povjerilac.

(2.) Izuzimanje od izvršenja

Nepokretnosti koje ne mogu biti predmet izvršenja

Član 78.

Ne mogu biti predmet izvršenja poljoprivredno zemljište i privredni objekti poljoprivrednika u obimu potrebnom za njegovo izdržavanje i izdržavanje članova njegove uže porodice, te drugih lica, koja je po zakonu dužan izdržavati.

(3.) Određivanje vrijednosti nepokretnosti

Način utvrđivanja vrijednosti

Član 79.

O načinu utvrđivanja vrijednosti nepokretnosti Sud će odlučiti zaključkom, odmah nakon što se donese rješenje o izvršenju, a ako je to potrebno, Sud će prije donošenja zaključka održati ročište sa strankama.

Utvrđivanju vrijednosti nepokretnosti pristupit će se nakon što rješenje o izvršenju postane pravosnažno, a i prije toga, ako povjerilac to predloži, unaprijed plati za to potrebna sredstva i izjavi da će snositi troškove utvrđivanja vrijednosti i ako izvršenje bude obustavljeno.

Vrijednost nepokretnosti utvrđuje se na osnovu procjene vještaka i drugih činjenica u visini njene tržišne cijene na dan procjene, pri čemu se vodi računa i o tome koliko ona manje vrijedi zbog toga što na njoj ostaju određena prava i poslije prodaje.

Umjesto procjene iz stava 3. ovog člana Sud može utvrđivanje vrijednosti nepokretnosti zatražiti od nadležnog organa porezne uprave.

Sud će, na prijedlog stranke, koji mora biti podnesen najkasnije osam dana prije ročišta za prodaju, na ročištu za prodaju zaključkom ponovno utvrditi vrijednost nepokretnosti ako stranka učini vjerovatnim da se ta vrijednost izmijenila za više od jedne trećine od dana prethodnog utvrđivanja vrijednosti do dana podnošenja prijedloga.

Ako su u sudskom ili vansudskom sporazumu na osnovu koga je stečeno založno pravo na nepokretnosti radi obezbjeđenja potraživanja, čije se namirenje traži, stranke utvrdile vrijednost nepokretnosti, ona se neće posebno utvrđivati, već će se uzeti u sporazumu utvrđena vrijednost.

U slučaju iz stava 6. ovog člana, Sud može, na prijedlog dužnika, odrediti da se vrijednost nepokretnosti iznova utvrdi ako dužnik učini vjerovatnim da je nakon zaključenja sporazuma vrijednost nepokretnosti porasla za više od jedne trećine. Sredstva za pokriće troškova ponovnog utvrđivanja vrijednosti nepokretnosti dužnik mora unaprijed platiti u roku od osam dana od dana dostave odluke Suda kojom se prihvata njegov prijedlog, u protivnom, smatrat će se da je odustao od prijedloga.

Odredba stava 6. ovog člana neće se primijeniti ako ima založnih povjerilaca, lica koja imaju pravo na namirenje ili ličnih službenosti upisanih u zemljišnu knjigu, koje prestaju prodajom nepokretnosti koji se u izvršenju na nepokretnosti namiruju prije povjerioca, koji je zatražio izvršenje, osim ako se oni tako ne sporazumiju.

Prigovor nedostatka pokrića

Član 80.

Svako lice koje ima pravo da se namiri iz prodajne cijene nepokretnosti, a koje po redu prvenstva dolazi ispred povjerioca, može predložiti u roku od osam dana od dana dostave zaključka o prodaji da se izvršenje obustavi ako utvrđena vrijednost nepokretnosti ne pokriva ni djelimično iznos potraživanja povjerioca.

Sud će, prema okolnostima slučaja, ocijeniti je li prodaja svrsishodna s obzirom na vjerovatnu visinu iznosa djelimičnog namirenja povjerioca koji je predložio izvršenje.

U slučaju iz stava 1. ovog člana troškove postupka snosi povjerilac koji je pokrenuo izvršenje.

(4.) Prodaja nepokretnosti

Zaključak o prodaji

Član 81.

Nakon provođenja postupka za utvrđivanje vrijednosti nepokretnosti Sud donosi zaključak o prodaji nepokretnosti kojim se utvrđuje vrijednost nepokretnosti i određuje način i uslovi prodaje, te vrijeme i mjesto prodaje, ako se prodaja obavlja nadmetanjem.

U zaključku o prodaji posebno će se istaći mogućnost da se vrijednost nepokretnosti konačno utvrdi na ročištu za prodaju.

Zaključak o prodaji objavljuje se na sudskoj oglasnoj ploči i na drugi uobičajeni način, a može se objaviti, na prijedlog stranke, i u sredstvima javnog informiranja ako stranka unaprijed uplati za to potrebna sredstva.

Od objavljivanja zaključka o prodaji na sudskoj oglasnoj ploči do dana prodaje mora proteći najmanje trideset dana.

Zaključak o prodaji dostavlja se strankama, založnim povjeriocima, učesnicima u postupku, licima koja imaju upisano pravo preče kupovine i nadležnom organu porezne uprave.

Pravo preče kupovine

Član 82.

Lice koje ima zakonsko ili ugovorno pravo preče kupovine, upisano u zemljišnoj knjizi, ima prednost pred najpovoljnijim ponuđačem ako odmah po zaključenju nadmetanja izjavi da nepokretnost kupuje uz iste uslove.

Ako je nepokretnost prodana neposrednom pogodbom, Sud će pozvati nosioca uknjiženog prava preče kupovine da se u određenom roku u zapisnik kod Suda izjasni hoće li se tim pravom koristiti.

Način prodaje

Član 83.

Prodaja nepokretnosti vrši se usmenim javnim nadmetanjem.

Ročište za prodaju nepokretnosti održava se u sudskoj zgradi, pred sudijom pojedincem, ako Sud nije drugačije odredio.

Stranke, založni povjerioci i nosioci ličnih službenosti i stvarnih tereta, koje prestaju prodajom nepokretnosti, mogu se sporazumjeti da se prodaja nepokretnosti obavi u određenom roku neposrednom pogodbom preko lica ovlaštenog za promet nepokretnosti, sudskog izvršioca ili na drugi način.

Ugovor o prodaji neposrednom pogodbom zaključuje se u pismenom obliku.

Ugovor u ime i za račun dužnika zaključuje lice kome je povjerena prodaja na osnovu zaključka kojim ga Sud ovlašćuje na zaključenje tog ugovora. Potpisi lica koja zaključuju ugovor moraju biti ovjereni u Sudu.

Ugovor iz stava 5. ovog člana ima djejtvo od dana pravosnažnosti rješenja o dosuđenju.

Uslovi prodaje

Član 84.

Uslovi prodaje, uz ostale podatke, sadrže:

1. bliži opis nepokretnosti sa pripadcima;
2. naznaku prava koja ne prestaju prodajom;
3. naznaku je li nepokretnost slobodna od lica i stvari, odnosno stanuje li dužnik sa članovima svoje porodice na nepokretnosti ili je ona data u najam ili zakup;
4. vrijednost nepokretnosti utvrđenu zaključkom o prodaji;
5. cijenu po kojoj se nepokretnost može prodati i ko je dužan platiti poreze i takse u vezi s prodajom;
6. rok u kojem je kupac dužan položiti cijenu;
7. način prodaje;
8. iznos obezbjeđenja, rok u kome mora biti dato, kod koga i kako mora biti dato;
9. posebne uslove koje kupac mora ispunjavati da bi mogao steći nepokretnost.

Rok u kome je kupac dužan da položi kupovnu cijenu ne može biti duži od šest mjeseci od dana prodaje, bez obzira na to isplaćuje li se cijena odjednom ili u ratama.

Davanje obezbjeđenja

Član 85.

U javnom nadmetanju kao kupci mogu učestvovati samo lica koja su prethodno dala obezbjeđenje.

Pri prodaji neposrednom pogodbom kupac daje obezbjeđenje u sudski depozit.

Od polaganja obezbjeđenja oslobođeni su povjerilac, na čiji je prijedlog određeno izvršenje, i nosioci prava upisanih u zemljišnoj knjizi, koja prestaju prodajom nepokretnosti, ako njihova potraživanja dostižu iznos obezbjeđenja i ako bi se, s obzirom na njihov red prvenstva i utvrđenu vrijednost nepokretnosti, taj iznos mogao namiriti iz kupovne cijene.

Ponudačima čija ponuda nije prihvaćena vratit će se obezbjeđenje, odmah nakon zaključenja javnog nadmetanja.

Jedan ponudač

Član 86.

Ročište za prodaju nepokretnosti održat će se i kad na njemu učestvuje samo jedan ponudač.

Sud može, na prijedlog stranke ili drugih lica, odrediti, prema okolnostima slučaja, da se ročište za prodaju odgodi ako učestvuje samo jedan ponudač.

Ko ne može biti kupac

Član 87.

Kupac ne može biti dužnik, sudija pojedinac ili drugo lice koje službeno učestvuje u postupku prodaje, kao ni lice koje po zakonu ne može steći nepokretnost, koja je predmet izvršenja.

Prodajna cijena

Član 88.

Na prvom ročištu za nadmetanje ne može se nepokretnost prodati ispod četiri petine utvrđene vrijednosti.

Ako se nepokretnost ne proda na prvom ročištu, Sud će zakazati drugo ročište na kome se nepokretnost može prodati ispod utvrđene vrijednosti, ali ne ispod polovine te vrijednosti.

Od prvog do drugog ročišta mora proteći najmanje trideset dana.

Stranke i lica, koji se namiruju u postupku, mogu se sporazumjeti izjavom datom na zapisnik kod Suda da se nepokretnost može prodati nadmetanjem i za cijenu nižu od one iz st. 1. i 2. ovog člana.

Ako su se stranke prije pokretanja izvršnog postupka u sporazumu, zaključenom pred Sudom, saglasile da se nepokretnost radi naplate potraživanja povjerioca može prodati i za cijenu nižu od one iz st. 1. i 2. ovog člana, nepokretnost se već na prvom ročištu za prodaju može prodati po toj cijeni ako u postupku ne učestvuju druga lica koja se u njemu namiruju, a svoje su pravo upisali u zemljišnu knjigu prije nego što je u tu knjigu upisano pravo povjerioca, kome je obezbijedena naplata njegovog potraživanja. Najniža cijena, po kojoj se nepokretnost može prodati u tom slučaju, ne može biti ispod jedne trećine utvrđene vrijednosti.

Odredbe st. 1. do 5. ovog člana primjenjuju se i u slučaju prodaje nepokretnosti neposrednom pogodbom.

Ročište za nadmetanje i dosuđenje

Član 89.

Pošto utvrdi da je udovoljeno uslovima za održavanje ročišta za nadmetanje, Sud objavljuje da se pristupa nadmetanju.

Nadmetanje se zaključuje po proteku deset minuta neposredno poslije stavljanja najpovoljnije ponude.

Po zaključenju nadmetanja sudija pojedinac utvrđuje koji je ponuđač ponudio najveću cijenu i da je ispunio uslove da mu se dosudi nepokretnost.

O dosuđenju nepokretnosti Sud donosi pismeno rješenje (rješenje o dosuđenju), koje se objavljuje na sudskoj ploči.

Smatrat će se da je rješenje iz stava 4. ovog člana dostavljeno svim licima kojima se dostavlja zaključak o prodaji te svim učesnicima u nadmetanju istekom trećeg dana od dana njegovog isticanja na oglasnoj ploči. Ta lica imaju pravo tražiti da im se u sudskoj pisarnici neposredno preda primjerak rješenja.

O ročištu za prodaju vodi se zapisnik.

Dosuđenje u slučaju prodaje neposrednom pogodbom

Član 90.

U slučaju prodaje neposrednom pogodbom, Sud će donijeti rješenje o dosuđenju nepokretnosti prodane neposrednom pogodbom, pošto utvrdi da je udovoljeno uslovima za pravovaljanost prodaje.

Rješenje o dosuđenju objavljuje se na sudskoj ploči i dostavlja svim licima kojima se dostavlja zaključak o prodaji te nepokretnosti kupcu.

Polaganje cijene

Član 91.

Kupac je dužan položiti u Sud cijenu u roku određenom u zaključku o prodaji, u protivnom, Sud će rješenjem prodaju oglasiti nevažećom i odrediti novu prodaju.

Iz položenog obezbjeđenja izmirit će se troškovi nove prodaje i nadoknaditi razlika između cijene postignute na ranijoj i novoj prodaji.

Predaja nepokretnosti kupcu

Član 92.

U rješenju o dosuđenju Sud će odrediti da se nepokretnost preda kupcu nakon što položi cijenu i nakon što to rješenje postane pravosnažno.

Nakon radnji iz stava 1. ovog člana, Sud će zaključkom odrediti da se u zemljišnu knjigu upiše u korist kupca pravo vlasništva, kao i to da se brišu ona prava za koja je rješenjem o dosuđenju određeno da će se brisati iz zemljišne knjige.

Zaštita prava kupca

Član 93.

Ukidanje ili preinačenje rješenja o izvršenju poslije pravosnažnosti rješenja o dosuđenju nepokretnosti ne utiče na pravo vlasništva kupca stečeno po odredbama člana 92. ovog zakona.

Obustava izvršenja

Član 94.

Ako se nepokretnost nije mogla prodati ni na drugom ročištu, Sud će odrediti novu prodaju samo na prijedlog povjerioca, koji on ne može staviti prije isteka tri mjeseca od dana drugog ročišta niti po isteku jedne godine od tog dana.

Sud će obustaviti izvršenje ako povjerilac ne stavi prijedlog u roku određenom u stavu 1. ovog člana ili ako se nepokretnost nije mogla na prvom ročištu u nastavljenom postupku prodati ni za polovinu utvrđene vrijednosti.

U slučaju prodaje neposrednom pogodbom, Sud će obustaviti izvršenje ako se nepokretnost nije mogla prodati u roku određenom sporazumom stranaka i lica koji se namiruju u postupku.

Obustava izvršenja ne sprečava pokretanje novog izvršnog postupka radi naplate istog potraživanja na istoj nepokretnosti.

(5.) Namirenje povjerilaca

Pristupanje namirenju i lica koja se namiruju

Član 95.

Sud pristupa namirenju povjerilaca po pravosnažnosti rješenja o dosuđenju nepokretnosti kupcu i nakon što kupac položi cijenu.

Iz prodajne cijene namiruju se povjerioci na čiji je prijedlog određeno izvršenje, založni povjerioci i kad nisu prijavili svoja potraživanja, lica koja imaju pravo na naknadu za lične službenosti i druga prava koja prestaju prodajom, organi uprave po osnovu poreza i drugih taksi, te lica koja imaju potraživanja navedena u članu 96. stav 1. tačka 3 ovog zakona.

Prvenstveno namirenje

Član 96.

Iz iznosa dobijenog prodajom namiruju se prvenstveno, i to ovim redom:

1. troškovi izvršnog postupka;
2. porezi i druge takse dospjele za posljednju godinu koje terete prodatu nepokretnost;
3. potraživanja na osnovu zakonskog izdržavanja, potraživanje na osnovu naknade štete nastale zbog narušavanja ili smanjenja, odnosno gubitka radne sposobnosti, potraživanja naknade štete za izgubljeno izdržavanje zbog smrti davaoca izdržavanja, potraživanja zaposlenika te potraživanja doprinosa za zdravstveno i penziono osiguranje, dospjela za posljednju godinu dana.

Potraživanja iz stava 1. tač. 2. i 3. ovog člana namiruju se ako su prijavljena najkasnije na ročištu za diobu i ako se dokazuju izvršnom ispravom.

Vrijeme određeno u stavu 1. tač. 2. i 3. ovog člana računa se do dana donošenja rješenja o dosuđenju nepokretnosti.

Namirenje ostalih potraživanja

Član 97.

Nakon namirenja potraživanja iz člana 96. ovog zakona, namiruju se potraživanja obezbijedena založnim pravom, potraživanja povjerioca na čiji je prijedlog određeno izvršenje i naknada za lične službenosti i druga prava koja prestaju prodajom.

Povjerioci iz stava 1. ovog člana namiruju se po redu sticanja založnog prava i prava na namirenje povjerilaca koji su predložili izvršenje, odnosno po redu upisa u zemljišnu knjigu ličnih službenosti.

Troškovi i kamate za posljednje tri godine do donošenja rješenja o dosuđenju nepokretnosti kupcu, određeni izvršnom ispravom, namiruju se po istom redu kao i glavno potraživanje.

Visina naknade za lične službenosti i druga prava koja prestaju prodajom

Član 98.

Ako se o visini naknade za lične službenosti ili druga prava koja prestaju prodajom ne postigne sporazum između nosioca tih prava i povjerilaca koji po redu za namirenje dolaze poslije njih, visinu naknade određuje

Sud, uzimajući u obzir naročito vrijeme za koje bi ta prava još trajala, njihovu vrijednost i godine života nosioca tih prava.

Kupac i nosilac prava lične službenosti mogu se sporazumjeti da kupac preuzme službenost, a da se iznos naknade, utvrđen prema stavu 1. ovog člana, odbije od cijene.

Srazmjerno namirenje

Član 99.

Više potraživanja koja imaju isti red namirenja namiruju se srazmjerno svojoj visini, ako iznos dobijen prodajom nije dovoljan za potpuno namirenje.

Osporavanje potraživanja

Član 100.

Lice koje se namiruje iz prodajne cijene može, ako to utiče na njegovo namirenje, najkasnije na ročištu za diobu, drugom takvom licu osporiti postojanje potraživanja, njegovu visinu i red namirenja.

Upućivanje na parnicu

Član 101.

Sud će lice koje je osporilo potraživanje uputiti da, u određenom roku, pokrene parnicu ako odluka zavisi od spornih činjenica, osim ako svoje osporavanje ne dokazuje pravosnažnom presudom, javnom ili privatnom ispravom, koja ima značenje javne isprave. U tom slučaju, Sud će o osporavanju odlučiti u izvršnom postupku, pa čak i u slučaju kad nisu sporne činjenice od kojih zavisi donošenje odluke.

Ako prihvati osporavanje, Sud će na parnicu uputiti lice čije je potraživanje osporeno.

Ako lice koje je osporilo potraživanje učini vjerovatnim postojanje razloga za osporavanje, Sud će donošenje rješenja o namirenju lica čije je potraživanje osporeno odgoditi do završetka parnice. Izuzetno, Sud može donošenje rješenja o namirenju i namirenje tog lica usloviti davanjem obezbjeđenja.

Iznos koji se odnosi na osporeno potraživanje položiti će se u sudski depozit.

Ako lice, koje je upućeno na parnicu u roku koji mu je za to određen, ne dokaže da je parnicu pokrenulo, smatrat će se da potraživanje nije osporeno, odnosno da je odustalo od zahtjeva da njegovo potraživanje bude namireno u izvršnom postupku.

Presuda donesena u parnici o osporenom potraživanju djeluje protiv dužnika i svih povjerilaca.

Odredbom stava 3. ovog člana ne dira se u pravo lica koje je upućeno na parnicu da, i poslije završetka izvršnog postupka, pokrene parnicu protiv lica čije je potraživanje osporilo.

Na prijedlog lica čije je potraživanje osporeno, Sud može odgađanje donošenja rješenja o namirenju i namirenje potraživanja tog lica usloviti davanjem primjerenog obezbjeđenja za štetu koju bi to lice moglo pretrpjeti zbog odgađanja namirenja. Ako lice koje je osporilo potraživanje ne da primjerenom obezbjeđenje u roku koji mu je određen, smatrat će se da potraživanje nije osporeno.

Lice, čije je potraživanje bilo osporeno, ima pravo na naknadu štete koju je pretrpjelo zbog neosnovanog osporavanja potraživanja, ako je ono bilo učinjeno jedino radi toga da mu se šteti ili mu smeta u izvršavanju i ostvarenju njegovih prava.

(6.) Posebne odredbe o načinu namirenja nekih potraživanja

Nedospjelo potraživanje

Član 102.

Potraživanje založnog povjerioca koje nije dospjelo do dana donošenja rješenja o namirenju a za koje nisu ugovorene kamate, isplatit će se nakon odbijanja iznosa koji odgovara zakonskim kamatama, od dana donošenja rješenja o namirenju do dana dospelosti tog potraživanja.

Nedospjela potraživanja, za koja su ugovorene kamate, isplatit će se zajedno s iznosom ugovorenih kamata obračunatih do dana donošenja rješenja o namirenju.

Nedospjelo potraživanje povremenih primanja

Član 103.

Potraživanja povremenih primanja po osnovu zakonskog izdržavanja, po osnovu naknade štete nastale zbog narušavanja zdravlja ili smanjenja, odnosno gubitka radne sposobnosti i po osnovu naknade štete za izgubljeno izdržavanje zbog smrti davaoca izdržavanja, koja su osigurana zalogom, a dospijevaju nakon dana donošenja rješenja o namirenju, namiruju se na izričit zahtjev povjerioca, a obračunavaju se na način na koji se obračunava naknada za ličnu službenost.

Potraživanje uz uslov

Član 104.

Iznos uslovnog potraživanja, koje je obezbijeđeno založnim pravom, izdvojit će se i staviti u sudski depozit i isplatiti kad se odložni uslov ispuni ili kad bude sigurno da se raskidni uslov neće ispuniti.

Ako se odložni uslov ne ispuni ili se ispuni raskidni uslov, izdvojeni iznos cijene služi za namirenje povjerilaca čija potraživanja nisu potpuno ili nisu uopće namirena, a ako takvih povjerilaca nema ili cijeli iznos nije iscrpljen njihovim namirenjem, taj iznos, odnosno ostatak predat će se dužniku.

Predbilježba založnog prava i zabilježba spora

Član 105.

Ako je u zemljišnu knjigu upisana predbilježba založnog prava, a lice u čiju je korist predbilježba upisana dokaže da je u toku postupak za njeno opravdanje, odnosno da još nije protekao rok za pokretanje tog postupka, potraživanje na koje se predbilježba odnosi namiruje se na način na koji se namiruje potraživanje uz odložni uslov.

Potraživanje, za koje je u zemljišnjoj knjizi upisana zabilježba spora radi brisanja založnog prava ili zabilježba o drugom sporu, namiruje se na način na koji se namiruje potraživanje uz raskidni uslov.

Zajedničke hipoteke

Član 106.

Potraživanje obezbijeđeno zajedničkom hipotekom, čiji je povjerilac zahtijevao namirenje iz neke od tako opterećenih nepokretnosti, namirit će se po odredbama ovog zakona, ako zemljišnoknjižno pravo ne određuje šta drugo u pogledu zajedničkih hipoteka.

(7.) Ročište za diobu, rješenje o namirenju i brisanje prava i tereta

Ročište za diobu

Član 107.

Nakon pravosnažnosti rješenja o dosuđenju nepokretnosti kupcu, Sud određuje ročište za diobu iznosa postignutog prodajom, na koje se pozivaju, pored stranaka i lica, koja, prema stanju spisa i prema podacima iz zemljišne knjige, polažu pravo da se namire iz tog iznosa.

U pozivu ta će se lica upozoriti na to da će se potraživanje povjerioca koji ne dođe na ročište uzeti prema stanju koje proizilazi iz zemljišne knjige i spisa, te da, najkasnije na ročištu za diobu, mogu drugom osporiti potraživanje, njegovu visinu i red namirenja.

Na ročištu se raspravlja o namirenju povjerilaca i drugih lica koja postavljaju zahtjev za namirenje.

Rješenje o namirenju

Član 108.

O namirenju povjerilaca i drugih lica, kojima pripada pravo na namirenje, Sud odlučuje rješenjem nakon održanog ročišta, uzimajući u obzir podatke iz spisa i zemljišne knjige, te stanja utvrđenog na ročištu.

Pri donošenju rješenja iz stava 1. ovog člana uzet će se u obzir samo ona potraživanja po kojima je rješenje o izvršenju postalo pravosnažno najkasnije na dan ročišta za diobu.

Ako ima potraživanja na kojima rješenje o izvršenju nije postalo pravosnažno najkasnije na dan ročišta za diobu, ta će se potraživanja namiriti nakon pravosnažnosti rješenja o izvršenju iz preostalog iznosa cijene ako je ima, a ostatak će se vratiti dužniku.

Žalba protiv rješenja o namirenju odgađa izvršenje rješenja, ako bi rješenje kojim se prihvaća žalba moglo uticati na namirenje.

Brisanje prava i tereta

Član 109.

Nakon pravosnažnosti rješenja o dosuđenju, Sud će rješenjem odrediti da se u zemljišnoj knjizi brišu upisana prava i tereti, osim onih koji ostaju na nepokretnosti i poslije predaje nepokretnosti kupcu ili koje je kupac preuzeo.

Kupac može tužbom tražiti brisanje založnih prava čije je brisanje Sud propustio odrediti u smislu odredbe stava 1. ovog člana.

(8.) Pravni položaj dužnika i trećih lica nakon prodaje nepokretnosti

Gubitak prava na posjed nepokretnosti

Član 110.

Prodajom nepokretnosti dužnik gubi pravo posjeda nepokretnosti i dužan ju je predati kupcu odmah nakon dostave rješenja o predaji nepokretnosti kupcu, ako zakonom ili sporazumom s kupcem nije drugačije određeno.

Iseljenje dužnika

Član 111.

Povjerilac može već u prijedlogu za izvršenje prodajom nepokretnosti, a i kasnije sve do predaje nepokretnosti kupcu, zatražiti i njeno ispražnjenje te predaju kupcu na osnovu zaključka o predaji nepokretnosti kupcu.

U tom slučaju, Sud će u rješenju o izvršenju odrediti ispražnjenje nepokretnosti i njenu predaju kupcu nakon pravosnažnosti rješenja o predaji nepokretnosti kupcu.

Nakon što donese zaključak o predaji nepokretnosti kupcu, Sud će, na prijedlog kupca, pristupiti izvršenju radi ispražnjenja i predaje nepokretnosti kupcu, pri čemu kupac stiže položaj povjerioca.

Izvršenje iz stava 3. ovog člana provodi se po pravilima ovog zakona o izvršenju ispražnjenjem i predajom nepokretnosti.

Dužnik i članovi njegovog porodičnog domaćinstva, koji se iseljavaju, imaju pravo na nužni smještaj samo ako je to određeno posebnim propisom.

Obezbjedenje nužnog smještaja iz stava 1. ovog člana ne sprečava provođenje izvršenja.

Iseljenje drugih lica

Član 112.

Nakon što donese rješenje o predaji nepokretnosti kupcu, Sud će, na prijedlog kupca, narediti drugim licima, koja ne raspolažu valjanim pisanim pravnom osnovom za korištenje nepokretnosti, da je bez odgađanja predaju kupcu i u istom rješenju odrediti protiv tih lica izvršenje ispražnjenjem i predajom nepokretnosti.

Žalba na rješenje o provođenju izvršenju iz stava 1. ovog zakona ne odgađa izvršenje.

U postupku iz stava 1. ovog člana kupac ima položaj povjerioca.

Primjena odredbi ovog poglavlja na području gdje ne postoje zemljišne knjige

Član 113.

Ako se ne može iz bilo kojeg razloga pribaviti dokaz o vlasništvu, povjerilac je, umjesto dokaza o vlasništvu iz člana 69. ovog zakona, dužan u prijedlogu za izvršenje naznačiti mjesto na kome se nepokretnost nalazi, njen naziv, granice i površinu.

U tom slučaju, Sud će obaviti pljenidbeni popis nepokretnosti za koju je predloženo izvršenje i na ročište za pljenidbeni popis pozvati povjerioca, dužnika i lica s čijim nepokretnostima graniči ta nepokretnost.

Zapisnik o popisu ima značaj zabilježbe izvršenja i objavljuje se na sudskoj ploči.

O obavljenom pljenidbenom popisu Sud će objaviti oglas u kojem će navesti broj predmeta, podatke o strankama i o nepokretnosti na kojoj se izvršenje provodi, te obavještenje o tome gdje je i kad održano ročište na kome je nepokretnost popisana i kad je zapisnik o pljenidbenom popisu istaknut na sudskoj ploči. Tim oglasom Sud će pozvati sva zainteresirana lica da pismeno ili usmeno obavijeste Sud o razlozima zbog kojih se izvršenje ne može provesti na toj nepokretnosti.

Odredbe ovog člana primjenjivat će se i kad se nepokretnost u katastru vodi na ime dužnika ako zemljišni vlasnik, odnosno njegovi nasljednici izjavom ovjerenom od nadležnog organa potvrde da je dužnik vlasnik nepokretnosti koja je predmet izvršenja.

X - IZVRŠENJE NA POKRETNIM STVARIMA

(1.) Opće odredbe

Nadležnost

Član 114.

Za odlučivanje o prijedlogu za izvršenje na pokretnim stvarima i za provođenje tog izvršenja nadležan je sudija pojedinac Upravnog odjeljenja Suda.

Izuzimanje od izvršenja

Član 115.

Predmeti izvršenja ne mogu biti:

1. odjeća, obuća, rublje i drugi predmeti lične upotrebe, posteljne stvari, posuđe, namještaj, štednjak, frižider, mašina za pranje rublja i druge stvari koje služe za zadovoljenje potreba domaćinstva ako su nužni dužniku i članovima njegovog domaćinstva s obzirom na uobičajene uslove života svoje društvene okoline;
2. hrana i ogrjev za potrebe dužnika i članova njegovog domaćinstva za šest mjeseci;
3. radna i rasplodna stoka, poljoprivredne mašine i druga oruđa za rad, koji su dužniku poljoprivredniku nužni za održavanje poljoprivrednog gazdinstva u mjeri u kojoj je to nužno za njegovo izdržavanje i članova njegovog porodičnog domaćinstva, te sjeme za upotrebu na tom gazdinstvu i hrana za stoku za četiri mjeseca;
4. alat, mašine i drugi predmeti koji su dužniku zanatliji ili trgovcu nužni za obavljanje njegove registrirane djelatnosti, te sirovine i pogonsko gorivo za četiri mjeseca;
5. predmeti koji su nužni dužniku koji samostalno u vidu zanimanja obavlja registriranu advokatsku, liječničku, naučnu, umjetničku ili drugu profesionalnu djelatnost;
6. gotov novac dužnika po osnovu potraživanja koja su izuzeta od izvršenja, te gotov novac dužnika koji ima stalna mjesečna primanja do mjesečnog iznosa koji je po zakonu izuzet od izvršenja, srazmjerno vremenu do idućeg primanja;
7. odlikovanja, medalje, ratne spomenice i druga odlikovanja i priznanja, vjenčani prsten, lična pisma, rukopisi i drugi lični spisi dužnika, porodične fotografije, lične i porodične isprave i porodični portreti;
8. pomagala koja su invalidu ili drugom licu s tjelesnim nedostacima data na osnovu propisa ili koja je sam nabavio, a nužna su za obavljanje životnih funkcija;
9. i druge pokretne stvari ako su određene zakonom.

Poštanska pošiljka ili poštanska novčana doznaka upućena dužniku ne može biti predmet izvršenja prije uručenja.

Izvršne radnje

Član 116.

Izvršenje na pokretnim stvarima provodi se njihovom pljenidbom, procjenom i prodajom, te namirenjem povjerilaca iz iznosa dobijenog prodajom.

Prijedlogom za izvršenje može se zahtijevati da se provede samo pljenidba i procjena, ali u tom slučaju povjerilac je dužan u roku od tri mjeseca od dana pljenidbenog popisa, odnosno procjene podnijeti prijedlog za prodaju stvari, u protivnom, izvršenje će se obustaviti.

(2.) Pljenidba i procjena pokretnih stvari

Obavještenje o pljenidbi

Član 117.

Sudski izvršilac, prije nego što pristupi pljenidbi, predat će dužniku rješenje o izvršenju i pozvati ga da plati iznos za koji je određeno izvršenje s kamatama i troškovima.

O vremenu i mjestu pljenidbe obavijestit će se povjerilac ako je to tražio, a o obavljenoj pljenidbi obavijestit će se i stranka koja joj nije bila prisutna.

Neprisustvo povjerioca ne sprečava provođenje pljenidbe.

Predmet pljenidbe

Član 118.

Pljenidba se obavlja sastavljanjem pljenidbenog popisa.

Popisati se mogu pokretne stvari koje se nalaze u posjedu dužnika te njegove pokretne stvari koje se nalaze u posjedu povjerioca.

Dužnikove pokretne stvari koje se nalaze u posjedu trećeg lica mogu se popisati samo ako ono na to pristane, a ako ne pristane, Sud će na povjerioca, na njegov prijedlog, prenijeti dužnikovo pravo na predaju stvari.

Smatra se da dužniku pripadaju pokretne stvari koje ima na sebi, odnosno koje se nalaze na ili u njegovoj nepokretnosti, u stanu u kojem stanuje, odnosno u poslovnoj prostoriji koju je zakupio.

Smatra se da su bračni drugovi suvlasnici u jednakim dijelovima svih pokretnih stvari koje se zateknu u njihovoj kući, stanu, poslovnoj prostoriji ili drugoj nepokretnosti.

Obim pljenidbenog popisa

Član 119.

Popisat će se onoliko pokretnih stvari koliko je potrebno za namirenje povjeriočevog potraživanja i troškova izvršenja.

Prvenstveno se popisuju pokretne stvari u pogledu kojih nema primjedbi o postojanju prava koje bi sprečavalo izvršenje i pokretne stvari koje se najlakše mogu unovčiti, uzimajući u obzir i izjave prisutnih stranaka i trećih lica.

Sud može, na prijedlog dužnika, naknadno odrediti izvršenje na drugom predmetu, a ne na onom koji je na prijedlog povjerioca popisan, ako postoji znatna nesrazmjera između vrijednosti toga predmeta i iznosa potraživanja, u kom slučaju se primjenjuju odredbe člana 70. ovog zakona.

Čuvanje popisanih pokretnih stvari

Član 120.

Popisane pokretne stvari sudski izvršilac ostavit će na čuvanje dužniku, ako Sud, na prijedlog povjerioca, nije odredio da se one predaju na čuvanje povjeriocu ili trećem licu.

Na popisanim stvarima koje su ostavljene dužniku na čuvanje vidljivo će se naznačiti da su zaplijenjene.

Opasnost od uništenja ili oštećenja pokretnih stvari datih na čuvanje povjeriocu ili trećem licu snosi povjerilac, osim ako je uništenje ili oštećenje posljedica više sile.

Gotov novac, hartije od vrijednosti i dragocjenosti predat će se u sudski depozit, kao i druge stvari veće vrijednosti, ako su prikladne za takav način čuvanja.

Zabrana raspolaganja popisanim pokretnim stvarima

Član 121.

Dužniku je zabranjeno raspolagati zaplijenjenim stvarima.

U rješenje o izvršenju unosi se ta zabrana, kao i upozorenje dužniku na krivičnopravne posljedice postupanja protivno zabrani.

Sticanje založnog prava

Član 122.

Povjerilac stiče pljenidbenim popisom založno pravo na popisanim pokretnim stvarima.

Ako je popis obavljen u korist više povjerilaca, red prvenstva založnog prava stečenog popisom ili zabilješkom u zapisniku o pljenidbenom popisu određuje se prema danu kad je popis obavljen, odnosno prema danu kad je sastavljena zabilješka.

Ako se stvari popisuju istovremeno u korist više povjerilaca, red prvenstva određuje se prema danu kad je prijedlog za izvršenje primljen u Sudu, a ako su prijedlozi za izvršenje primljeni istog dana, njihova založna prava imaju isti red prvenstva.

Ako je prijedlog za izvršenje upućen poštom preporučenom pošiljkom, dan predaje pošti smatra se kao dan prijema u Sudu.

Bezuspješan pokušaj pljenidbe

Član 123.

Ako se pri pljenidbi ne nađu pokretne stvari koje mogu biti predmet izvršenja, Sud će o tome obavijestiti povjerioca koji nije bio prisutan pljenidbi.

Povjerilac može u roku od tri mjeseca od dana prijema tog obavještenja, odnosno od dana pokušane pljenidbe kojoj nije bio prisutan, predložiti da se pljenidba ponovno provede, u protivnom, Sud će obustaviti izvršenje.

Procjena

Član 124.

Istovremeno s pljenidbenim popisom, obaviti će se i procjena pokretnih stvari, koju vrši sudski izvršilac, ako Sud nije odredio da je obavi sudski vještak.

Stranka može predložiti da procjenu izvrši vještak, iako to Sud nije odredio, te ako Sud prihvati taj prijedlog, troškove vještačenja dužan je unaprijed platiti predlagač, u roku koji Sud odredi, a ako ne budu plaćeni u roku, smatrat će se da je predlagač odustao od svog prijedloga.

O prijedlogu iz stava 3. ovog člana Sud odlučuje zaključkom.

Stranka može, u roku od osam dana od obavljene procjene, predložiti Sudu utvrđivanje niže, odnosno više vrijednosti zaplijenjenih pokretnih stvari od procijenjene ili određivanje nove procjene o čemu Sud odlučuje zaključkom.

Zapisnik o pljenidbenom popisu i procjeni

Član 125.

O pljenidbenom popisu i procjeni sastavlja se zapisnik, u kojem se, uz ostalo, pojedinačno naznačuju zaplijenjene pokretne stvari s njihovom procijenjenom vrijednošću i unose izjave stranaka i učesnika u postupku, kao i izjave trećih lica o postojanju prava koja sprečavaju izvršenje.

Zabilješka umjesto pljenidbenog popisa

Član 126.

Ako se nakon pljenidbenog popisa odredi izvršenje na zaplijenjenim pokretnim stvarima, radi naplate drugog potraživanja istog povjerioca, neće se obaviti ponovni popis i procjena tih stvari, nego će se u nastavku zapisnika samo zabilježiti podaci iz kasnijeg rješenja o izvršenju.

(3.) Prodaja pokretnih stvari

Vrijeme prodaje

Član 127.

Prodaja zaplijenjenih stvari može se provesti tek po pravosnažnosti rješenja o izvršenju, osim ako dužnik ne pristane da se prodaja obavi prije toga ili ako su u pitanju pokretne stvari koje su podložne brzom kvarenju, ili ako postoji opasnost od znatnog pada njihove cijene, ili ako povjerilac da obezbjeđenje za štetu koju bi bio dužan naknaditi dužniku u slučaju da rješenje o izvršenju ne postane pravosnažno.

O prodaji prije pravosnažnosti rješenja o izvršenju Sud odlučuje zaključkom.

Između dana pljenidbenog popisa i dana prodaje mora proteći najmanje petnaest dana, s tim da se prodaja može provesti i prije protoka tog roka iz razloga navedenih u stavu 1. ovog člana.

Način prodaje

Član 128.

Pokretne stvari prodaju se usmenim javnim nadmetanjem ili neposrednom pogodbom, o čemu odlučuje zaključkom Sud, pazeci na to da se postigne najpovoljnije unovčenje stvari.

Javno nadmetanje provodi sudski izvršilac.

Prodaja neposrednom pogodbom obavlja se između kupca, s jedne strane, i sudskog izvršioca ili lica koje obavlja komisione poslove, s druge strane. Sudski izvršilac pokretne stvari prodaje, u ime i za račun dužnika, a lice koje obavlja komisione poslove u svoje ime, a za račun dužnika.

Prodaja nadmetanjem odredit će se ako su u pitanju pokretne stvari veće vrijednosti, a može se očekivati da će se prodati po većoj cijeni od procijenjene vrijednosti.

Prodaja pokretnih stvari objavit će se blagovremeno na oglasnoj ploči Suda, ili na drugi uobičajeni način, a povjerilac i dužnik obavijestit će se o mjestu, danu i satu prodaje.

Prodajna cijena

Član 129.

Na prvom nadmetanju, odnosno u roku koji je Sud odredio za prodaju neposrednom pogodbom, pokretne stvari ne mogu se prodati ispod dvije trećine procijenjene vrijednosti.

Ako se na prvom nadmetanju ne postigne cijena iz stava 1. ovog člana, Sud će, na prijedlog stranke, odrediti novo nadmetanje na kome se pokretne stvari mogu prodati ispod te cijene, ali ne ispod jedne trećine procijenjene vrijednosti.

Odredbe stava 2. ovog člana primjenjuju se i kad se zaplijenjene pokretne stvari nisu mogle prodati neposrednom pogodbom, u visini procijenjene vrijednosti, u roku koji je odredio Sud.

Prijedlog za drugo nadmetanje ili za prodaju neposrednom pogodbom stranka može podnijeti u roku od petnaest dana od dana prvog nadmetanja, odnosno od dana isteka roka, koji je Sud odredio za prodaju neposrednom pogodbom.

Sud će obustaviti postupak ako nijedna od stranaka ne predloži u propisanom roku drugo nadmetanje, odnosno ponovnu prodaju neposrednom pogodbom, ili ako se stvari ne uspiju prodati ni na drugom nadmetanju, odnosno neposrednom pogodbom u ponovnom roku, koji Sud odredi.

Obaveze i prava kupca

Član 130.

Kupac je dužan položiti kupovnu cijenu i pokretne stvari uzeti, odmah po zaključenju nadmetanja, odnosno prodaje neposrednom pogodbom.

Ako kupac odmah ne položi kupovnu cijenu, smatrat će se da nadmetanje nije uspjelo i dužan je strankama nadoknaditi štetu koju su one pretrpjele njegovim odustajanjem, o čemu Sud, na zahtjev stranaka, odlučuje u izvršnom postupku.

Sudski izvršilac predat će pokretne stvari kupcu iako nije položio kupovnu cijenu, ako na to pristane povjerilac u granicama iznosa koji bi mu pripao iz postignute cijene.

Ako kupac ne položi kupovnu cijenu u roku koji mu je određen, povjerilac može zatražiti od Suda da u istom postupku naloži kupcu da mu plati cijenu te nakon pravosnažnosti i izvršnosti tog rješenja protiv njega predložiti izvršenje.

Kupac u svakom slučaju postaje vlasnik kupljenih pokretnih stvari, njihovim preuzimanjem, s tim da mu ne pripadaju po osnovu odgovornosti zbog nedostataka stvari.

(4.) Namirenje povjerilaca

Namirenje jednog povjerioca

Član 131.

Ako se iz prodajne cijene namiruje samo jedan povjerilac, Sud će, bez održavanja ročišta, rješenjem odrediti da se iz iznosa dobijenog prodajom stvari i oduzetog novca namire redom: troškovi postupka, troškovi određeni u izvršnoj ispravi, kamate do dana unovčenja pokretne stvari i glavno potraživanje.

Višak prodajne cijene, koji ostane po namirenju, predat će se dužniku, ako za to nema smetnji.

Namirenje više povjerilaca

Član 132.

Ako se u izvršom postupku namiruje više povjerilaca, odnosno lica čija prava prestaju prodajom pokretne stvari, ona se namiruju onim redom kojim su stekla založno pravo, ako zakonom za određena potraživanja nije propisano prvenstveno pravo namirenja.

Povjerioci istog reda, koji se iz prodajne cijene ne mogu potpuno namiriti, namiruju se srazmjerno iznosima svojih potraživanja.

Troškovi izvršnog postupka, troškovi određeni izvršnom ispravom i kamate imaju isti red namirenja kao i glavno potraživanje.

Pri donošenju rješenja o namirenju Sud će uzeti u obzir samo ona potraživanja za koja je rješenje o izvršenju postalo pravosnažno do dana prodaje popisanih stvari.

XI - IZVRŠENJE NA NOVČANOM POTRAŽIVANJU DUŽNIKA

(1.) Opće odredbe

Nadležnost

Član 133.

Za odlučivanje o prijedlogu za izvršenje na novčanom potraživanju dužnika i za provođenje tog izvršenja nadležan je sudija pojedinac Upravnog odjeljenja Suda.

Izuzimanje od izvršenja

Član 134.

Od izvršenja na novčanom potraživanju dužnika izuzeta su:

1. primanja po osnovu zakonskog izdražavanja, naknade štete nastale zbog narušavanja zdravlja ili smanjenja, odnosno gubitka radne sposobnosti i naknade štete za izgubljeno izdržavanje zbog smrti davaoca izdržavanja;
2. primanja po osnovu naknade zbog tjelesnog oštećenja po propisima o invalidskom osiguranju;
3. primanja po osnovu socijalne pomoći;
4. primanja po osnovu privremene nezaposlenosti;

5. primanja po osnovu dodatka na djecu;
6. primanja po osnovu stipendije i pomoći učenicima i studentima;
7. primanja vojnika i studenata vojnih škola;
8. naknada za rad osuđenih lica, osim za potraživanja po osnovu zakonskog izdržavanja, te za potraživanja naknade štete prouzrokovane krivičnim djelom osuđenih lica;
9. primanja po osnovu odlikovanja i priznanja.

Ograničenje izvršenja

Član 135.

Izvršenje na plaći, naknadi umjesto plaće, naknadi za skraćeno radno vrijeme i naknadi zbog umanjenja plaće i penziji, radi naplate potraživanja po osnovu zakonskog izdržavanja, naknade štete nastale zbog narušavanja zdravlja ili smanjenja, odnosno gubitka radne sposobnosti i naknade štete za izgubljeno izdržavanje zbog smrti davaoca izdržavanja može se provesti do iznosa od jedne polovine, a radi naplate po drugom osnovu do iznosa od jedne trećine plaće, naknade umjesto plaće ili penzije.

Ograničenje izvršenja na novčanim potraživanjima dužnika iz stava 1. ovog člana primjenjuje se samo ako potraživanja ne prelaze 1.000 KM mjesečno. Ako su potraživanja veća od 1.000 KM mjesečno, ograničenja se primjenjuju od iznosa potraživanja od 1.000 KM mjesečno, a na preostalom dijelu potraživanja može se provesti izvršenje bez ograničenja.

Ako dužnik prima zagarantiranu plaću u skladu s kolektivnim ugovorom ili zakonom, izvršenje radi naplate potraživanja iz stava 1. ovog člana može se provesti do iznosa od jedne trećine, odnosno do iznosa od jedne četvrtine takve plaće.

Odredbe st. 1. i 2. ovog člana primjenjuju se i na plaće vojnih lica te na primanja lica u rezervnom sastavu za vrijeme vojne službe.

Izvršenje na primanju invalida po osnovu novčane naknade za tjelesno oštećenje i doplatu za tuđu pomoć i njegu može se provesti samo radi naplate potraživanja po osnovu zakonskog izdržavanja, naknade štete nastale zbog narušavanja zdravlja ili smanjenja, odnosno gubitka radne sposobnosti i naknade štete za izgubljeno izdržavanje zbog smrti davaoca izdržavanja, i to do iznosa od jedne polovine tog primanja.

Izvršenje na primanju po osnovu ugovora o doživotnom izdržavanju i doživotnoj renti, te na primanju po osnovu ugovora o osiguranju života može se provesti samo na dijelu koji prelazi iznos najviše stalne socijalne pomoći koja se isplaćuje.

Izvršne radnje

Član 136.

Izvršenje na novčanom potraživanju provodi se pljenidbom i prijenosom, ako Zakonom za pojedine slučajeve nije drugačije određeno.

Izvršnim prijedlogom može se zahtijevati da se odredi samo pljenidba novčanog potraživanja, ali u tom slučaju povjerilac je dužan, u roku od tri mjeseca od dana kad mu je dostavljeno rješenje o pljenidbi, odnosno od dana kad mu je dostavljeno obavještenje o izjašnjenju dužnikovog dužnika ili o tome da se on nije izjasnio u određenom roku, podnijeti prijedlog za prijenos potraživanja, a ako u tom roku ne podnese takav prijedlog, izvršenje će se obustaviti.

Obim izvršenja

Član 137.

Pljenidba i prijenos novčanog potraživanja mogu se odrediti i provesti samo u iznosu koji je potreban za namirenje potraživanja povjerioca, osim ako je u pitanju nedjeljivo potraživanje.

Ako više povjerilaca traži izvršenje na istom potraživanju koje je djeljivo, pljenidba i prijenos određuju se u odgovarajućim iznosima, posebno u korist svakog povjerioca.

(2.) Pljenidba potraživanja

Djejestvo pljenidbe

Član 138.

Pljenidba se provodi dostavom dužnikovom dužniku rješenja o izvršenju kojim mu se zabranjuje da dužniku ispuni novčano potraživanje, a dužniku se zabranjuje da to potraživanje naplati ili da inače raspolaže njime i zalogom koji je dat za njegovo obezbjeđenje.

Povjerilac pljenidbom stiče založno pravo na dužnikovom potraživanju.

Dužnikov dužnik nema pravo žalbe protiv rješenja o pljenidbi.

Pljenidba potraživanja zasnovanog na hartijama od vrijednosti

Član 139.

Pljenidbu novčanog potraživanja zasnovanog na hartiji od vrijednosti, koja se prenosi indosamentom ili za čije je ostvarenje inače potrebna ta hartija, provodi sudski izvršilac oduzimanjem hartije od dužnika i njenom predajom Sudu.

Pravne radnje potrebne za očuvanje ili ostvarenje prava iz hartije iz stava 1. ovog člana obavlja u dužnikovo ime sudski izvršilac po zaključku Suda.

Pljenidba novčanog potraživanja zasnovanog na dionici, za koju nije izdata isprava o dionici kao i na dionici koja glasi na ime za koju je izdata ta isprava, obavlja se dostavom rješenja o pljenidbi dioničkom društvu, u kom slučaju se primjenjuju odredbe člana 138. ovog zakona.

Zabrana potraživanja po štednom ulogu

Član 140.

Izuzetno od odredbi člana 139. ovog zakona, pljenidba potraživanja po štednom ulogu kod banke može se provesti i bez prethodnog oduzimanja štedne knjižice dužnika.

Ako povjerilac ne raspolaže potrebnim podacima o štednom ulogu dužnika, može Sudu predložiti donošenje rješenja kojim će privremeno zaplijeniti sve štedne uloge dužnika kod banke (prijedlog za privremenu pljenidbu).

Rješenjem o privremenoj pljenidbi Sud će od banke zatražiti i podatke o štednim ulozima dužnika, koju je ona dužna bez odgađanja dati Sudu i ne smije obavijestiti dužnika da su ti podaci traženi.

Nakon što dobije tražene podatke, Sud će o njima obavijestiti povjerioca, koji je dužan u roku od osam dana predložiti izvršenje na određenom štednom ulogu, odnosno štednim ulozima, povodom čega će Sud donijeti

rješenje o pljenidbi određenog štednog uloga ili određenih štednih uloga i staviti van snage rješenje o privremenoj pljenidbi štednih uloga.

Prijedlog za privremenu pljenidbu iz st. 2. i 4. ovog člana smatraju se, u smislu odredbi propisa o sudskim taksama, jednim prijedlogom.

Ako štedna knjižica nije prethodno oduzeta od dužnika, smatrat će se da je pljenidba provedena danom dostave rješenja o privremenoj pljenidbi banci kod koje se vodi štedni ulog.

Banka koja vodi štedni ulog ima pravo na naknadu troškova za obavljanje radnji u skladu s odredbama ovog člana, a zahtjev za naknadu troškova može podnijeti u roku od petnaest dana od preduzimanja radnje, a ti troškovi ulaze u troškove izvršnog postupka.

Založno pravo na kamatama

Član 141.

Založno pravo stečeno na potraživanju po kome teku kamate odnosi se i na kamate koje dospijevaju nakon pljenidbe.

Red prvenstva

Član 142.

Red prvenstva založnih prava više povjerilaca određuje se prema danu prijema izvršnog prijedloga.

Ako je izvršni prijedlog upućen poštom preporučenom pošiljkom, dan predaje pošti smatra se kao dan predaje Sudu.

Ako su izvršni prijedlozi više povjerilaca primljeni u Sudu istog dana, založna prava imaju isti red prvenstva.

Potraživanja s istim redom prvenstva namiruju se srazmjerno, ako se ne mogu namiriti u cijelosti.

Ako zbog provođenja izvršenja na novčanom potraživanju prestaju založna i druga prava, koja su stečena prije pokretanja postupka, red prvenstva u namirenju tih prava određuje se prema propisima koji uređuju sticanje reda prvenstva tih prava van izvršnog postupka.

Izjašnjenje dužnikovog dužnika

Član 143.

Sud će, na prijedlog povjerioca, zatražiti od dužnikovog dužnika da se u roku koji odredi Sud izjasni o tome priznaje li i u kom iznosu zaplijenjeno potraživanje i je li voljan da ga namiri, i pod kojim uslovima.

Prijedlog za izjašnjenje dužnikovog dužnika povjerilac može spojiti s izvršnim prijedlogom ili ga dati posebnim podneskom nakon toga prijedloga, a najkasnije do prijenosa potraživanja.

Izjašnjenje dužnikovog dužnika dostavit će se povjeriocu bez odgađanja.

Odgovornost dužnikovog dužnika

Član 144.

Dužnikov dužnik odgovara povjeriocu za štetu koju mu je nanio time što se nije izjasnio ili što se neistinito ili nepotpuno izjasnio, o čemu će ga upozoriti Sud.

Pljenidba potraživanja obezbijedenog založnim pravom upisanim u javnoj knjizi

Član 145.

Pljenidba potraživanja obezbijedenog založnim pravom upisanim u zemljišnoj knjizi ili drugoj javnoj knjizi u koju se upisuju prava na nepokretnostima provodi se upisom pljenidbe u tu knjigu.

Upis se obavlja po službenoj dužnosti, uz naznaku da je pljenidba na osnovu koje je na potraživanju stečeno založno pravo određena radi namirenja potraživanja povjerilaca.

Ako ima više povjerilaca, red prvenstva njihovih potraživanja određuje se prema vremenu upisa.

(3.) Prijenos potraživanja

Opće odredbe

Vrste prijenosa

Član 146.

Zaplijenjeno potraživanje prenosi se na povjerioca u skladu s njegovim prijedlogom, radi naplate ili umjesto isplate.

Povjerilac je dužan već u izvršnom prijedlogu zatražiti da se potraživanje na njega prenese radi naplate ili umjesto isplate, ako ovim zakonom nije drugačije određeno.

O vrsti prijenosa Sud odlučuje rješenjem o izvršenju u kome će, ili u posebnom rješenju o prijenosu, pozvati dužnikovog dužnika, da dužni iznos položi kod Suda uplatom na određeni račun i da o tome obavijesti Sud.

Posebni uslovi za prienos nedjeljivog potraživanja

Član 147.

Potraživanje koje se zasniva na hartiji od vrijednosti koja se prenosi indosamentom ili za čije je ostvarenje potrebno podnošenje te hartije, ili koje se iz drugih razloga ne može dijeliti u pogledu prijenosa ili ostvarenja, može se prenijeti samo u svom punom iznosu.

Ako je više povjerilaca podnijelo prijedlog za prienos u razne dane, Sud će prenijeti potraživanje povjerioca koji je prvi podnio prijedlog, a ako je više povjerilaca podnijelo prijedlog istog dana, potraživanje će se prenijeti na povjerioca čije je potraživanje najveće.

Provođenje prijenosa

Član 148.

Prijenos potraživanja proveden je dostavom dužnikovom dužniku rješenja kojim je prienos određen.

Prijenos potraživanja zasnovan na hartiji od vrijednosti, koja se prenosi indosamentom ili koju je radi ostvarenja inače potrebno podnijeti, proveden je kada Sud na tu hartiju stavi izjavu o prijenosu i hartiju s tom izjavom preda povjeriocu.

Obaveza dužnika i povjerioca

Član 149.

Dužnik je dužan, u roku koji odredi Sud, na zahtjev povjerioca na koga je potraživanje preneseno, dati objašnjenja koja su povjeriocu potrebna radi ostvarivanja tog potraživanja i predati mu isprave koje se na to potraživanje odnose.

Povjerilac na koga je prenesen dio potraživanja dužan je, ako to dužnik zatraži u roku koji odredi Sud, dati obezbjeđenje da će nakon ostvarenja tog potraživanja, vratiti isprave koje se odnose na potraživanje.

Sud će na prijedlog povjerioca provesti izvršenje protiv dužnika radi predaje isprava, ako ih on sam ne preda.

Predaju isprava koje se nalaze kod trećeg lica povjerilac može zahtijevati tužbom.

Na ispravi koja se daje povjeriocu, Sud će zabilježiti da je proveden prijenos potraživanja za koje je određeno izvršenje.

Polaganje novca kod Suda

Član 150.

Dužnikov dužnik, kojem je dostavljeno rješenje o izvršenju ili posebno rješenje o prijenosu, ispunjava svoju obavezu polaganjem novca kod Suda.

Na prijedlog povjerioca, na koga je potraživanje preneseno, provest će se izvršenje protiv dužnikovog dužnika i novac naplaćen tim izvršenjem, nakon podmirenja troškova postupka, doznačiti po službenoj dužnosti Sudu i on će se obavijestiti o obavljenoj doznaci.

Prijenos radi naplate

Ovlaštenja povjerioca

Član 151.

Prijenosom potraživanja radi naplate ovlašćuje se povjerilac da traži od dužnikovog dužnika isplatu iznosa označenog u rješenju o izvršenju ili posebnom rješenju o prijenosu, ako je taj iznos dospio, da obavlja sve radnje koje su potrebne radi očuvanja i ostvarenja prenesenog potraživanja i da se koristi pravima u vezi sa zalogom koji je dat za obezbjeđenje tog potraživanja.

Prijenosom potraživanja radi naplate povjerilac nije ovlašten na teret dužnika zaključiti poravnaje, dužnikovom dužniku oprostiti dug, ili prenesenim potraživanjima inače raspolagati, te ni s dužnikovim dužnikom zaključiti ugovor da odluku o potraživanju, ako je ono sporno, donese arbitraža.

Povjeriocu, na koga je preneseno potraživanje radi naplate, dužnikov dužnik može istaknuti samo prigovor koji bi mogao istaći dužniku.

Ustupanje prenesenog potraživanja, koje je obavio dužnik nakon prijenosa, bez dještva je na prava koja je povjerilac stekao prijenosom.

Prijenos radi naplate potraživanja upisanog u javnoj knjizi

Član 152.

Prijenos radi naplate potraživanja upisanog u zemljišnoj knjizi ili drugoj javnoj knjizi u koju se upisuju prava na nepokretnostima upisat će se po službenoj dužnosti.

Uslovljenost obaveze dužnikovog dužnika predajom stvari

Član 153.

Ako obaveza dužnikovog dužnika da isplati potraživanje zavisi od obaveze dužnika utvrđene pravosnažnom presudom da mu preda određenu stvar koja je u posjedu dužnika, Sud će, na prijedlog povjerioca na koga je potraživanje preneseno radi naplate, naložiti dužniku predaju stvari Sudu radi predaje dužnikovom dužniku.

Na prijedlog povjerioca, Sud će, prema dužniku koji nije predao stvar u određenom roku, provesti izvršenje radi predaje stvari.

Obavještavanje dužnika o tužbi za naplatu prenesenog potraživanja

Član 154.

Povjerilac koji je podnio tužbu radi naplate prenesenog potraživanja dužan je bez odgađanja obavijestiti dužnika o pokrenutoj parnici, u protivnom, odgovara dužniku za štetu koju on pretrpi zbog tog propusta.

Zakašnjenje u naplati prenesenog potraživanja

Član 155.

Povjerilac, koji se ne brine za naplatu prenesenog potraživanja, odgovara za štetu koja je time nanesena drugom povjeriocu koji ima založno ili koje drugo pravo koje se namiruje iz potraživanja.

U slučaju iz stava 1. ovog člana, Sud može, na prijedlog drugog povjerioca, ukinuti rješenje o prijenosu potraživanja na neurednog povjerioca i potraživanje prenijeti na drugog povjerioca.

Namirenje povjerioca

Član 156.

Povjerilac, na koga je potraživanje preneseno radi naplate, namiruje se iz sredstava položenih kod Suda.

Namirenje povjerioca i drugih lica čija prava prestaju provođenjem izvršenja vrši se primjenom odredbi čl. 131. i 132. ovog zakona.

(c) Prijenos umjesto isplate

Član 157.

Zaplijenjeno potraživanje prelazi prijenosom umjesto isplate na povjerioca do prenesenog iznosa, sa dejstvom ustupanja potraživanja uz naknadu.

Ako je preneseno potraživanje obezbijedeno založnim pravom upisanim u zemljišnoj knjizi ili drugoj javnoj knjizi u koju se upisuju prava na nepokretnostima, Sud će, po službenoj dužnosti, prenijeti dužnikova prava na povjerioca, a brisati založno pravo upisano u korist dužnika.

Povjerilac na koga je potraživanje preneseno umjesto isplate dužan je potraživanje naplatiti po pravilima koja važe za potraživanje preneseno radi naplate, s tim da se tako dobijen novac isplaćuje direktno povjeriocu, osim u slučaju iz stava 4. ovog člana.

Povjerilac na koga je potraživanje preneseno umjesto isplate smatra se namirenim i samim prijenosom, u visini tog potraživanja, ako u izvršnom postupku nije učestvovalo više povjerilaca ili drugih povjerilaca koji se namiruju iz prenesenog potraživanja. Ako u izvršnom postupku učestvuju takva lica, povjerilac na koga je

potraživanje preneseno umjesto isplate smatrat će se povjeriocem na koga je potraživanje preneseno radi naplate.

Okolnost da je na povjerioca potraživanje preneseno umjesto isplate ne utiče na odgovornost dužnika za istinitost i naplativost prenesenog potraživanja.

(4.) Posebne odredbe o izvršenju na plaći i drugim stalnim novčanim primanjima

Rješenje o izvršenju

Član 158.

Rješenjem o izvršenju na plaći određuje se pljenidba određenog dijela plaće i nalaže se poslodavcu, koji dužniku isplaćuje plaću, da novčani iznos za koji je određeno izvršenje isplati, odnosno isplaćuje povjeriocu nakon pravosnažnosti tog rješenja.

Rješenje o izvršenju odnosi se i na povećanje plaće do koga dođe nakon dostave rješenja o izvršenju.

Izvršenje kada pravo na izdržavanje ima više lica

Član 159.

Ako pravo na zakonsko izdržavanje, odnosno pravo na rentu za izgubljeno izdržavanje zbog smrti davaoca izdržavanja prema istom dužniku ima više lica, a ukupni iznos njihovih potraživanja prelazi dio plaće koji može biti predmet izvršenja, izvršenje se određuje i provodi u korist svakog od takvih povjerilaca srazmjerno visini njihovih potraživanja.

Ako nakon započetog provođenja izvršenja na plaći, odnosno drugom stalnom novčanom primanju bude podnesen novi prijedlog za izvršenje na potraživanju iz stava 1. ovog člana, Sud će ranije doneseno rješenje o izvršenju izmijeniti po službenoj dužnosti u smislu stava 1. ovog člana i odrediti iznos koji će se ubuduće isplaćivati pojedinim povjericima.

U slučaju iz stava 2. ovog člana, rješenje o izvršenju dostavlja se i ranijem povjeriocu, koji protiv rješenja ima pravo žalbe.

Mjesto isplate

Član 160.

Potraživanja, za koja nije propisano bezgotovinsko plaćanje, povjericac naplaćuje neposredno na blagajni na kojoj se dužniku isplaćuje plaća, a ima pravo zahtijevati da mu se obustavljeni iznos isplaćuje poštom na adresu koju naznači ili na određeni račun kod banke, uz odbitak troškova doznake.

Prestanak rada

Član 161.

Kad dužniku prestane rad, rješenje o izvršenju djeluje i prema drugom poslodavcu s kojim dužnik zaključi ugovor o radu od dana kad je tom poslodavcu dostavljeno rješenje o izvršenju.

Raniji poslodavac dužnika dužan je bez odgađanja preporučenom pošiljkom s povratnicom dostaviti rješenje o izvršenju novom poslodavcu i o tome obavijestiti Sud.

Raniji poslodavac obavijestit će Sud o prestanku ugovora o radu bez odgađanja, ako mu nije poznat novi poslodavac, o čemu će Sud obavijestiti povjerioca, određujući mu rok radi pribavljanja podataka o novom poslodavcu.

Ako povjerilac ne obavijesti Sud, u roku koji mu je određen, o novom poslodavcu, Sud će obustaviti izvršenje.

Odgovornost poslodavca za propuštenu obustavu i isplatu dospjelih rata

Član 162.

Povjerilac može do završetka izvršnog postupka predložiti da Sud u izvršnom postupku rješenjem naloži poslodavcu da mu isplati sve rate što ih je propustio obustaviti i isplatiti prema rješenju o izvršenju.

Na osnovu pravosnažnog rješenja iz stava 1. ovog člana, povjerilac može tražiti izvršenje protiv poslodavca u istom izvršnom postupku.

Poslodavac, koji nije postupio prema rješenju o izvršenju ili je propustio postupiti po članu 161. st. 2. i 3. ovog zakona, odgovara za štetu koju je povjerilac zbog toga pretrpio.

Pljenidba po pristanku dužnika

Član 163.

Dužnik može ovjerenom ispravom dati saglasnost da se radi naplate potraživanja povjerioca zaplijeni dio njegove plaće i da se isplati direktno povjeriocu, u kom slučaju takva isprava ima pravno djestvo rješenja o izvršenju.

Ispravu iz stava 1. ovog člana poslodavcu dostavlja povjerilac preporučenom poštanskom pošiljkom s povratnicom.

Izuzetno od odredbe stava 1. ovog člana, pljenidba na osnovu saglasnosti dužnika nema uticaja na provođenje izvršenja na plaći, radi namirenja potraživanja, po osnovu zakonskog izdržavanja, naknade štete nastale po osnovu narušavanja zdravlja ili smanjenja, odnosno gubitka radne sposobnosti i naknade štete po osnovu izgubljenog izdržavanja zbog smrti davaoca izdržavanja.

(5.) Izvršenje na potraživanju po računu kod banke

Prinudno izvršenje

Član 164.

Izvršenje na novčanom potraživanju, koje po žiroračunu, deviznom računu i drugim računima kod banke, pripada dužniku, određuje se tako što se rješenjem o izvršenju nalaže banci da novčani iznos za koji je određeno izvršenje isplati povjeriocu nakon pravosnažnosti tog rješenja. To rješenje ima djestvo rješenja o izvršenju kojim su određena pljenidba novčanog potraživanja i prijenos radi naplate.

U rješenju o izvršenju iz stava 1. ovog člana odredit će se broj računa dužnika s koga treba obaviti isplatu, te broj računa povjerioca na koji isplatu treba obaviti.

Rješenje o izvršenju dostavlja se banci prije pravosnažnosti. O pravosnažnosti rješenja o izvršenju Sud izvještava banku po službenoj dužnosti.

Na izvršenje iz stava 1. ovog člana na odgovarajući način primjenjuju se odredbe člana 140. ovog zakona.

Odredbe st. 1. do 4. ovog člana ne primjenjuju se na potraživanja po osnovu uloga na štednju.

Obaveza dostave podataka o računu i odgovornost

Član 165.

Banka je dužna, na zahtjev Suda, dostaviti podatke o žiroračunu, deviznom ili drugom računu dužnika.

Na odgovornost banke zbog nepostupanja po rješenju o izvršenju na odgovarajući način primjenjuju se odredbe člana 162. ovog zakona.

Zapljena računa po pristanku dužnika

Član 166.

Dužnik može ovjerenom ispravom dati saglasnost da se radi naplate potraživanja povjerioca zapljene određeni njegov račun kod banke, te da se novčana sredstva s tog računa, u skladu s njegovom izjavom sadržanom u toj ispravi, direktno s računa isplaćuju povjeriocu. Takva isprava ima djejestvo pravosnažnog rješenja o izvršenju kojim se zapljuje potraživanje po računu i prenosi na povjerioca radi naplate.

Ispravu iz stava 1. ovog člana banci dostavlja povjerilac neposredno u prijemnom uredu banke ili preporučenom poštanskom pošiljkom s povratnicom.

Na izvršenje iz stava 1. ovog člana na odgovarajući način primjenjuje se odredba člana 163. stav 3. ovog zakona.

XII - IZVRŠENJE NA POTRAŽIVANJU DA SE PREDAJU ILI ISPORUČE POKRETNE STVARI ILI DA SE PREDA NEPOKRETNOST

(1.) Opće odredbe

Izvršne radnje

Član 167.

Izvršenje na dužnikovom potraživanju da se predaju ili isporuče pokretne stvari ili da se preda nepokretnost provodi se zapljenom tog potraživanja, njenim prijenosom na povjerioca i prodajom stvari.

Djejestvo prijenosa

Član 168.

Prijenos zaplijenjenog dužnikovog potraživanja ima djejestvo prijenosa dužnikovog novčanog potraživanja radi naplate.

Nedospjelost dužnikovog potraživanja i tužba protiv dužnikovog dužnika

Član 169.

Ako dužnikovo potraživanje još nije dospjelo, Sud će naložiti predaju stvari nakon dospelosti.

Protiv dužnikovog dužnika, koji nije voljan stvari predati, povjerilac može, i prije pravosnažnosti rješenja o prijenosu potraživanja, tužbom zahtijevati predaju, ako o obavezi predaje nema izvršnu ispravu.

Ako rješenje o izvršenju ne postane pravosnažno ili naknadno bude ukinuto ili preinačeno, Sud će tužbu iz stava 2. ovog člana odbiti.

Primjena odredbi o izvršenju na novčanom potraživanju

Član 170.

Odredbе o izvršenju na novčanom potraživanju na odgovarajući način primjenjuju se i na izvršenje na potraživanje da se predaju ili isporuče pokretne stvari ili da se preda nepokretnost, ako odredbama ovog poglavlja nije drugačije određeno.

(2.) Pokretne stvari

Predaja stvari na čuvanje

Član 171.

Rješenjem, kojim se određuje prijenos dužnikovog potraživanja, Sud će naložiti dužnikovom dužniku da pokretne stvari, na koje se to potraživanje odnosi, preda službenom licu ili drugom licu na čuvanje.

Na čuvanje stvari na odgovarajući način primjenjuju se odredbe člana 120. ovog zakona.

Prodaja pokretnih stvari predatih sudskom izvršiocu ili drugom licu na čuvanje, te namirenje povjerioca obavlja se u skladu s odredbama o izvršenju na pokretnim stvarima.

(3.) Nepokretnost

Predaja povjeriocu

Član 172.

Rješenjem, kojim se određuje prijenos dužnikovog potraživanja, Sud će naložiti dužnikovom dužniku da nepokretnost, na koju se to potraživanje odnosi, preda povjeriocu.

Povjerilac je dužan s nepokretnosti, u ime i za račun dužnika, upravljati kao dobar gospodar, i Sudu, na njegov zahtjev, položiti račun o upravljanju.

Prodaja i namirenje povjerioca

Član 173.

Povjerilac može radi namirenja svog potraživanja, u roku koji ne može biti duži od trideset dana od dana kad mu je nepokretnost predata, predložiti Sudu prodaju te nepokretnosti, u protivnom, Sud će obustaviti izvršenje.

Nepokretnost se prodaje i povjerilac namiruje prema odredbama ovog zakona o izvršenju na nepokretnosti.

XIII - IZVRŠENJE NA DIONICI ZA KOJU NIJE IZDATA ISPRAVA O DIONICI TE NA OSNIVAČKOM ILI DRUGOM UDJELU U PRAVNOM LICU

Izvršne radnje

Član 174.

Na dionici, za koju nije izdata isprava o dionici, izvršenje se provodi pljenidbom dionice, njenom procjenom i prodajom, te namirenjem povjerioca.

Na udjelu u pravnom licu izvršenje se provodi pljenidbom udjela, njegovom procjenom i prodajom te namirenjem povjerioca.

Pljenidba dionice

Član 175.

Pljenidba dionice, za koju nije izdata isprava o dionici, obavlja se dostavom rješenja o izvršenju pravnom licu kod koga je upisana dionica. Pljenidbom povjerilac stiče založno pravo na dionici.

Pravno lice iz stava 1. ovog člana dužno je u knjigu dionica upisati da je dionica koja glasi na ime zaplijenjena istog dana po dostavi rješenja o izvršenju, a zatim bez odgađanja obavijestiti Sud o obavljenom upisu, odnosno o razlozima zbog kojih ga nije bilo moguće obaviti. Pravno lice nema pravo žalbe protiv rješenja o izvršenju.

Pravno lice iz stava ovog člana dužno je bez odgađanja obavijestiti Sud o svakoj promjeni u pogledu zaplijenjenih dionica, naročito o prinudnom izvršenju radi naplate ili obezbjeđenju kog drugog potraživanja.

Pravno lice iz stava 1. ovog člana odgovara za štetu koju bi povjerilac mogao pretrpjeti zbog nepostupanja po odredbama st. 2. i 3. ovog člana. Za štetu solidarno odgovaraju i lica koja obavljaju poslovodnu funkciju u pravnom licu. U rješenje o izvršenju unijet će se upozorenje o odgovornosti pravnog lica, članova uprave i drugih odgovornih lica dioničkog društva. Povjerilac može do završetka izvršnog postupka zatražiti da Sud u tom postupku odluči o njegovom zahtjevu za naknadu štete, te na osnovu pravosnažnog rješenja o zahtjevu za naknadu štete može protiv dioničkog društva i lica koja obavljaju poslovodnu funkciju u pravnom licu tražiti prinudno izvršenje. Nakon završetka izvršnog postupka povjerilac svoje pravo na naknadu štete može ostvarivati tužbom.

Dužniku je zabranjeno raspolagati zaplijenjenom dionicom, a upozorenje o tome unijet će se u rješenje o izvršenju.

Sud može zaključkom narediti dioničkom društvu da sudskom izvršiocu omogući uvid u knjigu dionica i druge isprave. Protiv dioničkog društva i odgovornih lica koji sprečavaju ili ometaju sudskog izvršioca mogu se izreći kaznene mjere propisane ovim zakonom. Sud je dužan preduzeti potrebne mjere da bi se sačuvala tajnost pribavljenih podataka po pravilima o čuvanju poslovne tajne.

Procjena i prodaja dionica i namirenje povjerioca

Član 176.

Zaplijenjena dionica može se prodati nadmetanjem ili neposrednom pogodbom. Neposrednom pogodbom dionicu prodaje sudski izvršilac ili lice ovlašteno za prodaju dionica, kome je Sud povjerio prodaju. Sudski izvršilac i lice ovlašteno za prodaju dionica zaključuju ugovor o prodaji dionica u ime dužnika na osnovu zaključka Suda, koji ih na to ovlašćuje.

Ako se dionica prodaje nadmetanjem ili neposrednom pogodbom, ona prethodno mora biti procijenjena. Sudski izvršilac utvrđuje tržišnu vrijednost dionica putem vještaka ili ovlaštenih procjenitelja. Lice ovlašteno za prodaju dionica, kome je povjerena prodaja dionica, samo određuje cijenu po kojoj će dionicu prodati, vodeći računa o tržišnim uslovima.

Procjena, utvrđivanje prodajne cijene i prodaja dionice te namirenje povjerilaca obavljaju se uz odgovarajuću primjenu odredbi ovog zakona o izvršenju na pokretnim stvarima.

XIV - IZVRŠENJE NA DRUGIM IMOVINSKIM, ODNOSNO MATERIJALNIM PRAVIMA

Opće odredbe

Nadležnost

Član 177.

Za odlučivanje o prijedlogu za izvršenje na patentu, tehničkom unapređenju, plodouživanju ili nekom sličnom pravu dužnika i za provođenje tog izvršenja nadležan je sudija pojedinac Upravnog odjeljenja Suda.

Izvršne radnje

Član 178.

Izvršenje na pravima iz člana 177. ovog zakona provodi se pljenidbom tog prava te njegovim unovčenjem u skladu s odredbama o prodaji pokretnih stvari.

XV - POSEBNE ODREDBE O IZVRŠENJU NA IMOVINI PRAVNIH LICA

1.) Izuzimanje od izvršenja i ograničenje izvršenja

Nepokretnosti

Član 179.

Nepokretnosti, koje se koriste kao uredske prostorije te nepokretnosti, koje nisu izgrađene ili preuređene radi obavljanja registrirane djelatnosti, ne smatraju se stvarima koje su nužne za obavljanje djelatnosti pravnog lica. Ako se ista nepokretnost koristi kao uredski prostor i za obavljanje registrirane djelatnosti, izvršenje se može provesti na dijelu nepokretnosti, koji se koristi kao uredski prostor.

Nepokretnosti, koje su izgrađene za obavljanje registrirane djelatnosti, mogu biti predmet izvršenja ako se zbog njihovog otuđenja neće obustaviti djelatnost dužnika, naročito ako se ono što dužnik dobiva djelatnošću na toj nepokretnosti može nadoknaditi nabavkama na tržištu, odnosno ako se na tržištu može zakupiti poslovni prostor u kome se može obavljati takva djelatnost.

Nepokretnosti, koje služe obavljanju neke od više djelatnosti dužnika i zbog čijeg otuđenja neće prestati ostale djelatnosti dužnika, ne smatraju se stvarima koje su nužne za obavljanje njegove djelatnosti.

Pokretne stvari i prava pravnog lica koje svoju djelatnost obavlja radi sticanja dobiti

Član 180.

Izvršenje protiv pravnog lica koje obavlja djelatnost radi sticanja dobiti može se odrediti na ovim pokretnim stvarima i pravima:

1. gotovom novcu i hartijama od vrijednosti, bez ograničenja;
2. gotovom proizvodima i poluproizvodima namijenjenim prodaji, bez ograničenja;
3. sirovinama, poluproizvodima namijenjenim preradi i pogonskim materijalima (gorivo, mazivo, i sl.), iznad količine koja je izvršeniku potrebna za jednomjesečnu prosječnu proizvodnju, ako se te stvari ne mogu redovno nabavljati na tržištu i ako je to nužno radi urednog odvijanja proizvodnje;
4. drugim pokretnim stvarima, koje nisu nužne za obavljanje djelatnosti dužnika;

5. patentima, tehničkim unapređenjima i drugim pravima, bez ograničenja.

Sud određuje da li su ispunjeni uslovi za ograničenje izvršenja iz stava 1. tačke 3. ovog člana u pogledu pravnog lica dužnika, odnosno u pogledu prijedloga dužnika nakon što su pojedinim izvršnim radnjama zaplijenjene određene stvari. Takav prijedlog dužnik mora staviti u roku od osam dana od dana provođenja izvršne radnje.

Neće se smatrati da je pokretna stvar nužna za obavljanje djelatnosti dužnika, ako služi obavljanju djelatnosti koju druga lica pružaju odgovarajućim pokretnim stvarima na tržištu, ili ako se može iznajmiti na tržištu.

Neće se smatrati da je vozilo nužno pravnom licu koje obavlja prevozničku djelatnost, odnosno koje iznajmljuje vozila, ako se zbog izvršenja na tom vozilu djelatnost tog lica neće smanjiti za više od dvije trećine.

Pokretne stvari i prava drugog pravnog lica

Član 181.

Izvršenje protiv pravnog lica, koje ne obavlja djelatnost radi sticanja dobiti, može se odrediti na pokretnim stvarima i pravima koja nisu nužna za obavljanje njegove djelatnosti.

U slučaju iz stava 1. ovog člana na odgovarajući način primjenjuju se odredbe stava 1. tač. 1., 4. i 5., te st. 3. i 4. člana 180. ovog zakona.

Obim izvršenja na novčanim sredstvima na računu pravnog lica

Član 182.

Izvršenje radi ostvarenja novčanog potraživanja prema pravnom licu može se provesti na svim sredstvima na njegovim računima kod banke.

Izvršenje na novčanim sredstvima, na računu Bosne i Hercegovine, Federacije Bosne i Hercegovine, Republike Srpske, Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine, kantona-županija, općina i grada i upravnih organizacija, koje imaju kod banaka, ne može se odrediti ako su ta sredstva nužna za obavljanje osnovne djelatnosti tih pravnih lica.

Odredba stava 2. ovog člana primjenjuje se i na organe pravnih lica iz te odredbe.

Sud će, na prigovor pravnog lica, odnosno organa iz st. 2. i 3. ovog člana, saslušati stranke, a po potrebi provesti i druge dokaze nakon čega će rješenjem odrediti iznose do kojih se u određenim razmacima može provesti izvršenje radi naplate potraživanja povjerioca.

Žalba protiv rješenja iz stava 4. ovog člana ne odgađa njegovo provođenje.

2.) Izvršenje na sredstvima na računu pravnog lica

Redoslijed naplate

Član 183.

Banka naplatu vrši redom, prema vremenu dostave rješenja o izvršenju, ako zakonom nije drugačije određeno.

Banka vodi evidenciju redoslijeda rješenja o izvršenju po danu i satu dostave i izdaje povjeriocu, na njegov zahtjev, potvrdu o mjestu njegovog potraživanja u tom redoslijedu. Banka ne može provesti nalog dužnika prije isplate potraživanja utvrđenog rješenjem o izvršenju, ako posebnim zakonom nije drugačije određeno.

Sa rješenjem o izvršenju izjednačena je isprava za koju je to predviđeno posebnim zakonom.

Ako je izvršenje odgođeno na prijedlog dužnika, odgovarajući iznos sredstava izdvaja se radi zadržavanja reda naplate potraživanja.

Banka odgovara povjeriocu za štetu koju mu nanese povredom odredbi ovog zakona o obimu, redosljed u načinu namirenja potraživanja povjerioca.

O zahtjevu za naknadu štete iz stava 5. ovog člana odlučuje Sud u izvršnom postupku. Na osnovu pravosnažnog rješenja, kojim je banci naloženo da povjeriocu nadoknadi štetu, povjerilac može tražiti izvršenje protiv banke u posebnom izvršnom postupku.

Naznaka računa

Član 184.

Povjerilac je dužan u prijedlogu za izvršenje, uz ostalo, naznačiti banku kod koje se vode dužnikova novčana sredstva, te broj njegovog računa.

Ako se za potraživanje, koje se namiruje, naplata obavlja preko računa, povjerilac je dužan u prijedlogu za izvršenje označiti i banku kod koje se vode njegova novčana sredstva, te broj svoga računa.

Na izvršenje iz ovog člana na odgovarajući način primjenjuju se odredbe člana 140. ovog zakona.

Rješenje o izvršenju

Član 185.

Rješenjem o izvršenju na novčanim sredstvima, koja se vode na računu dužnika kod banke, nalaže se banci da, nakon pravosnažnosti rješenja o izvršenju, novčani iznos za koji je izvršenje određeno prenese s računa dužnika na račun povjerioca.

Ako u prijedlogu za izvršenje povjerilac predloži da se prijenos po odredbi stava 1. ovog člana provede prije pravosnažnosti rješenja o izvršenju i ponudi obezbjeđuje za štetu koju bi dužnik mogao trpjeti zbog takvog prijenosa, Sud će mu zaključkom odrediti rok za davanje obezbjeđenja, čiju će visinu odmjeriti prema okolnostima slučaja, i nakon što obezbjeđenje bude dato, rješenjem o izvršenju odrediti da se prijenos obavi prije pravosnažnosti.

Ako povjerilac ne da obezbjeđenje u određenom roku, smatrat će se da je odustao od prijedloga da se prijenos obavi prije pravosnažnosti rješenja o izvršenju.

Povremena davanja

Član 186.

Ako je rješenjem o izvršenju naloženo banci plaćanje određenih iznosa u određenim razmacima, ona će obavljati isplate u skladu s nalogom iz rješenja o izvršenju, s tim da se redosljed naplate svih budućih rata računa prema vremenu dostave rješenja o izvršenju.

Banka vodi posebnu evidenciju rješenja o izvršenju kojim su naložena buduća povremena plaćanja.

Zastajanje sa izvršenjem

Član 187.

Banka kojoj je dostavljeno rješenje o izvršenju na sredstvima na računu dužnika zastat će s izvršenjem na zahtjev povjerioca, u kom slučaju se neće izdvajati novčana sredstva.

Postupak u slučaju kad nema sredstava na računu

Član 188.

Ako u vrijeme kad je banci dostavljeno rješenje o izvršenju nema sredstava na računu dužnika, banka će to rješenje držati u evidenciji i po njemu obaviti prijenos kad sredstva pristignu na račun.

O tome da nema sredstava na računu banka će obavijestiti Sud bez odgađanja.

Izvršenje prema solidarnom dužniku

Član 189.

Ako na osnovu izvršne isprave dva ili više dužnika solidarno odgovaraju, Sud će, na prijedlog povjerioca, protiv njih donijeti jedno rješenje o izvršenju, uz uslov da svi oni imaju račune kod iste banke.

Povjerilac može u prijedlogu za izvršenje odrediti redosljed po kome će se obaviti naplata od pojedinih dužnika, a ako to nije učinjeno, naplata će se izvršiti onim redom, kojim su oni navedeni u prijedlogu.

Ako se računi solidarnih dužnika vode kod različitih banaka, Sud će rješenje o izvršenju dostaviti onoj banci kod koje se vodi račun dužnika, koga je povjerilac odredio kao prvog solidarnog dužnika, odnosno koji je u prijedlogu označen na prvom mjestu.

Ako u slučaju iz stava 3. ovog člana na računu dužnika nema sredstava, banka kojoj je rješenje o izvršenju dostavljeno, prosljedit će to rješenje, na prijedlog povjerioca, nekoj drugoj banci kod koje se vode računi solidarnih dužnika.

Izvršenje na sredstvima na deviznom računu

Član 190.

Ako se izvršenje provodi radi naplate potraživanja u drugim sredstvima, sredstva s deviznog računa dužnika preračunavaju se u ta sredstva po kursu po kojem bi banka kod koje se vodi račun obavila to preračunavanje na njegov zahtjev, i isplata se obavlja po pravilima o isplatama s računa koji se vode u tim sredstvima.

Izvršenje radi naplate potraživanja u stranoj valuti

Član 191.

Ako potraživanje utvrđeno u izvršnoj ispravi glasi na stranu valutu i ako dužnik ima devizni račun u toj valuti, rješenjem o izvršenju naložit će se banci kod koje se vodi devizni račun dužnika da prenese odgovarajući iznos u stranoj valuti s računa dužnika na račun povjerioca, ili da isplatu u stranoj valuti izvrši na neki drugi dopušteni način.

Povjerilac može zatražiti da se izvršenje radi namirenja njegovog potraživanja u određenoj stranoj valuti odredi i provede na drugim računima ili predmetima dužnika kao izvršenje radi naplate potraživanja u drugim sredstvima u iznosu koji je potreban da bi se od ovlaštenog lica kupila dužna devizna sredstva.

Odredbe st. 1. i 2. ovog člana primjenjuju se i kada se izvršenje određuje protiv dužnika koji nisu pravna lica.

XVI - IZVRŠENJE RADI OSTVARENJA NENOVČANIH POTRAŽIVANJA

1.) Sudski penali

Izricanje sudskih penala

Član 192.

Kad dužnik ne izvrši u roku neku svoju nenovčanu obavezu utvrđenu pravosnažnom sudskom odlukom ili sudskim poravnanjem, Sud će u izvršnom postupku, na prijedlog povjerioca, odrediti dužniku naknadni primjereni rok i upozoriti ga da će, ako svoju obavezu ne ispuni u tom roku, biti dužan isplatiti povjeriocu određeni iznos novca za svaki dan zakašnjenja (sudski penali) u smislu pravila o obligacionim odnosima, počev od isteka tog roka.

Naknadno određeni primjereni rok iz stava 1. ovog člana počinje teći od dostave dužniku rješenja, kojim je taj rok određen. Žalba ne utiče na tok toga roka.

Ako dužnik najkasnije u roku od petnaest dana nakon pravosnažnosti rješenja iz stava 1. ovog člana ispuni svoju obavezu, Sud može u istom izvršnom postupku, na njegov zahtjev, podnesen u roku od osam dana od ispunjenja obaveze, smanjiti iznos dosuđenih penala, vodeći računa o svrsi zbog koje je naredio njihovo plaćanje.

Plaćanje sudskih penala može se tražiti sve dok se, na osnovu izvršene isprave, ne predloži izvršenje radi ostvarenja nenovčanog potraživanja.

Pravo na sudske penale prestaje od dana podnošenja prijedloga za izvršenje iz stava 4. ovog člana.

Ako izvršenje iz stava 5. ovog člana bude obustavljeno, pravo povjerioca na sudske penale oživljava.

Izvršenje radi naplate dosuđenih penala

Član 193.

Na osnovu pravosnažnog rješenja o plaćanju sudskih penala iz člana 192. ovog zakona, Sud će u istom izvršnom postupku u kome je donio to rješenje, na prijedlog povjerioca, donijeti rješenje o izvršenju, radi prinudne naplate dosuđenih penala.

Ako dužnik u žalbi protiv rješenja o izvršenju istakne da je svoju obavezu ispunio, Sud će njegovu žalbu prihvatiti u izvršnom postupku, samo ako njegovu osnovanost dokaže javnom ili privatnom ispravom koja ima značenje javne isprave, a u protivnom će dužnika uputiti na parnicu.

XVII - IZVRŠENJE RADI PREDAJE I ISPORUKE POKRETNIH STVARI

Izvršenje radi predaje određenih stvari koje se nalaze kod dužnika ili kod trećeg lica

Član 194.

Izvršenje radi predaje jedne ili više određenih stvari koje se nalaze kod dužnika provodi se tako što sudski izvršilac oduzima te stvari od dužnika i predaje ih uz potvrdu povjeriocu.

Na način iz stava 1. ovog člana izvršenje će se provesti i kad se stvari nalaze kod trećeg lica, koje ih je voljno predati sudskom izvršiocu.

Ako treće lice nije voljno predati stvari, povjerilac može Sudu predložiti da na njega prenese dužnikovo potraživanje prema trećem licu na predaju stvari.

Na postupak po prijedlogu iz stava 3. ovog člana primjenjuju se odredbe ovog zakona o izvršenju na potraživanju da se predaju ili isporuče pokretne stvari.

Izvršenje radi predaje određenih stvari koje se nisu mogle naći ni kod dužnika ni kod trećeg lica

Član 195.

Ako stvari nisu nađene ni kod dužnika ni kod trećeg lica, Sud će u istom postupku, na prijedlog povjerioca, procijeniti vrijednost tih stvari i rješenjem naložiti dužniku da povjeriocu u određenom roku isplati iznos te vrijednosti.

Povjerilac može prijedlog iz stava 1. ovog člana podnijeti u roku od osam dana od dana obavještenja da stvari nisu nađene, u protivnom, Sud će obustaviti izvršenje.

Na osnovu rješenja iz stava 1. ovog člana, povjerilac može i prije njegove pravosnažnosti, a najkasnije u roku od petnaest dana od pravosnažnosti rješenja, predložiti u istom postupku izvršenje radi naplate dosuđenog iznosa.

Ako prijedlog iz stava 3. ovog člana ne bude podnesen u određenom roku, Sud će obustaviti izvršenje, ukinuti rješenje iz stava 1. ovog člana i druge provedene radnje.

Povjerilac može s prijedlogom za izvršenje iz člana 194. st. 1. i 2. ovog zakona spojiti i prijedlog za donošenje rješenja iz stava 1. ovog člana, u kom slučaju se izvršenje prema članu 194. ovog zakona i postupak iz ovog člana provode istovremeno.

Izvršenje radi isporuke zamjenjivih stvari koje se nalaze kod dužnika ili trećeg lica

Član 196.

Ako je izvršnom ispravom utvrđena obaveza na isporuku određene količine zamjenjivih stvari koje se nalaze kod dužnika ili trećeg lica, izvršenje se provodi na način propisan za predaju određenih stvari.

Izvršenje kad zamjenjive stvari nisu nađene ni kod dužnika ni kod trećeg lica

Član 197.

Ako zamjenjive stvari nisu nađene ni kod dužnika ni kod trećeg lica, izvršenje će se provesti uz odgovarajuću primjenu odredbi člana 195. ovog zakona.

Ako tokom izvršnog postupka dođe do promjene vrijednosti zamjenjivih stvari, povjerilac može zatražiti od Suda novu procjenu i naložiti dužniku plaćanje razlike u vrijednosti, u kom slučaju se primjenjuju odredbe člana 195. ovog zakona i stava 1. ovog člana.

Pravo na naknadu štete

Član 198.

Odredbama ovog poglavlja ne dira se u pravo povjerioca da u parnici traži od dužnika naknadu štete nastalu time što mu predaja, odnosno isporuka stvari nije izvršena.

XVIII - IZVRŠENJE RADI ISPRAŽNENJA I PREDAJE NEPOKRETNOSTI

Način provođenja izvršenja

Član 199.

Izvršenje radi ispražnjenja i predaje nepokretnosti provodi se tako da sudski izvršilac, nakon što udalji lica i ukloni stvari s te nepokretnosti, predaje istu u posjed povjeriocu.

Ispražnjenju i predaji nepokretnosti može se pristupiti po isteku osam dana od dana dostave rješenja o izvršenju dužniku i prije njegove pravosnažnosti. Ako se dostava dužniku nije mogla uredno obaviti na posljednjoj poznatoj adresi niti na način predviđen u odredbama člana 8. st. 1. i 2. ovog zakona, Sud će mu bez odgađanja postaviti privremenog zastupnika, kome će se rješenje dostaviti.

Ako je to potrebno, Sud će, protiv lica koja ometaju provođenje izvršenja, izreći novčanu kaznu.

Na zahtjev Suda, policija i služba socijalne zaštite dužni su pružiti svu potrebnu pomoć u provođenju radnji iz stava 1. ovog člana.

Pri provođenju izvršenja primijenit će se odredbe člana 38. ovog zakona.

Potrebnu radnu snagu i prijevozna sredstva radi provođenja izvršenja dužan je obezbijediti povjerilac, na zahtjev sudskog izvršioca, koji mora biti saopćen najkasnije osam dana prije provođenja izvršenja.

Uklanjanje pokretnih stvari

Član 200.

Pokretne stvari koje su uklonjene s nepokretnosti predaju se dužniku, a ako on nije prisutan, odraslom članu njegovog domaćinstva.

Ako pri preduzimanju izvršnih radnji nije prisutno nijedno lice kojem se stvari mogu predati ili ta lica neće da ih prime, stvari se predaju na čuvanje drugom licu, na trošak dužnika. Povjerilac je dužan obezbijediti drugo lice kome će se predati uklonjene stvari, a može i sam preuzeti stvari dužnika na čuvanje.

Uklonjene stvari predaje na čuvanje drugom licu ili povjeriocu sudski izvršilac, na osnovu zaljučka Suda. Sud može naknadno zaključkom odrediti da se stvari povjere nekom trećem licu, umjesto onom kome su predate.

O predaji drugom licu i o troškovima čuvanja Sud obavještava dužnika ostavljajući mu primjereni rok u kome može zatražiti predaju stvari nakon što nadoknadi troškove čuvanja i istovremeno će ga upozoriti, da će, nakon proteka određenog roka, stvari biti prodane i da će se iz prodajne cijene namiriti troškovi čuvanja i prodaje stvari.

Prodaja pokretnih stvari

Član 201.

Sud će, po službenoj dužnosti, odrediti prodaju stvari za račun dužnika, ako ovaj u ostavljenom roku ne zatraži njihovu predaju i ne nadoknadi troškove čuvanja.

Dio cijene postignut prodajom, koji preostane nakon podmirenja troškova čuvanja i prodaje stvari, polaže se kod Suda, u korist dužnika.

Prodaja stvari obavlja se po odredbama ovog zakona o izvršenju na pokretnim stvarima.

Izvršenje radi naplate troškova postupka

Član 202.

Povjerilac može u prijedlogu za izvršenje zatražiti da se zajedno s izvršenjem radi ispražnjenja i predaje nepokretnosti odredi izvršenje na dužnikovim pokretnim stvarima koje treba ukloniti s nepokretnosti radi naplate troškova izvršnog postupka.

Izvršenje iz stava 1. ovog člana određuje se i provodi po pravilima o izvršenju na dužnikovim pokretnim stvarima radi naplate novčanog potraživanja.

XIX - IZVRŠENJE RADI OSTVARENJA POTRAŽIVANJA NA RADNJU, TRPLJENJE ILI NEČINJENJE

Izvršenje radi ostvarenja obaveze na radnju koju može obaviti i drugo lice

Član 203.

Izvršenje radi ostvarenja obaveze na radnju koju može obaviti i drugo lice provodi se tako da Sud ovlašćuje povjerioca da na trošak dužnika povjeri drugom licu da tu radnju obavi ili da je obavi on sam.

U prijedlogu za izvršenje povjerilac može predložiti da Sud rješenjem naloži dužniku da unaprijed položi kod Suda određeni iznos potreban za podmirenje troškova, koji će nastati obavljanjem radnje od strane drugog lica ili povjerioca. Visinu iznosa Sud određuje po slobodnoj ocjeni uzimajući u obzir, po mogućnosti, troškovnik lica, ovlaštenog za obavljanje takve radnje, koji uz prijedlog za izvršenje priloži povjerilac.

Ako se naknadno utvrdi da je po osnovu rješenja iz stava 2. ovog člana pribavljeno od dužnika više sredstava nego što je bilo potrebno za pokriće troškova obavljanja radnje i troškova izvršnog postupka, Sud će, na dužnikov prijedlog, razliku vratiti dužniku, odnosno naložiti povjeriocu da u određenom roku tu razliku vrati ako je njemu stavljena na raspolaganje.

Na osnovu rješenja iz stava 2. ovog člana, može se predložiti izvršenje prije njegove pravosnažnosti, a na osnovu rješenja iz stava 3. ovog člana tek po njegovoj pravosnažnosti.

Izvršenje radi ostvarenja obaveze na radnju koju može obaviti samo dužnik

Član 204.

Ako radnju utvrđenu u izvršnoj ispravi može obaviti samo dužnik, Sud će rješenjem o izvršenju odrediti dužniku primjereni rok za ispunjenje obaveze.

Rješenjem o izvršenju Sud će istovremeno zaprijetiti dužniku, a i odgovornim licima u pravnom licu da će im izreći novčanu kaznu u određenom iznosu, ako u određenom roku ne ispune obavezu.

Dužniku i odgovornom licu u pravnom licu može se izreći prva novčana kazna u iznosu od 500 KM do 3.000 KM, a pravnom licu u iznosu od 1.000 KM do 10.000 KM, zavisno od ekonomske snage dužnika.

Ako dužnik u određenom roku ne ispuni obavezu, Sud će, na prijedlog povjerioca, rješenjem izreći novčanu kaznu, kojom je zaprijetio, i odrediti novi rok za ispunjenje obaveze i zaprijetiti novom novčanom kaznom u većem iznosu nego što je bila ona ranija.

Sud će dužniku i odgovornim licima u pravnom licu izricati novčane kazne i prijetiti novim određujući dalje rokove za ispunjavanje obaveze sve dok ukupni zbir izrečenih novčanih kazni ne dostigne deseterostruki iznos prve izrečene kazne.

Ako dužnik ili odgovorno lice u pravnom licu ne plati novčanu kaznu, u roku koji je određen odlukom Suda, ta kazna zamijenit će se zatvorskom kaznom i izvršiti po propisima krivičnog prava.

Pri odmjerenju visine novčane kazne, u propisanim granicama, Sud će voditi računa o značenju radnje koju je dužnik bio dužan izvršiti, kao i o drugim okolnostima slučaja.

Dužnik, koji je ispunio svoju obavezu u roku koji mu je Sud odredio, dužan je bez odgađanja o tome obavijestiti Sud i priložiti nesumnjive dokaze o tome (ovjerena pisana izjava povjerioca o tome da je radnja obavljena, zapisnik sudskog izvršioca o obavljanju radnje, nalaz i mišljenje sudskog vještaka da je radnja obavljena, predaja djela koji je radnjom učinjeno u sudski depozit), u protivnom, smatrat će se da radnja nije obavljena.

Ako radnja koju može obaviti samo dužnik ne zavisi isključivo od njegove volje (npr. stvaranje određenog umjetničkog djela i sl.), povjerilac nema pravo tražiti izvršenje iz stava 1. ovog člana, već samo naknadu štete.

Dužnik i drugo lice iz stava 2. ovog člana mogu izjaviti žalbu protiv rješenja o izricanju novčane kazne i rješenja o zamjeni novčane kazne zatvorskom kaznom, u roku od tri dana od dana prijema rješenja.

Odredbe ovog člana o izricanju novčane kazne i zamjeni ove kazne zatvorskom kaznom neće se primjenjivati ako je dužnik Bosna i Hercegovina, Federacija BiH, Republika Srpska, Brčko Distrikt Bosne i Hercegovine, kantoni-županije, grad, općine i upravne organizacije, te organi ovih pravnih lica. Ako ovi izvršioci ne postupaju po rješenju iz stava 1. ovog člana, može se zahtijevati samo naknada štete.

Izvršenje radi ostvarenja obaveze na trpljenje i nečinjenje

Član 205.

Ako je na osnovu izvršne isprave dužnik dužan trpjeti preduzimanje neke radnje ili se uzdržavati od njenog preduzimanja, Sud će, na prijedlog povjerioca, rješenjem naložiti dužniku da se ponaša u skladu sa svojom obavezom i zaprijetiti mu novčanom kaznom ili kaznom zatvora ako se nastavi ponašati protivno svojoj obavezi. U pravnom lijeku protiv rješenja o izvršenju dužnik može osporiti tvrdnju povjerioca da se ponašao protivno svojoj obavezi iz izvršne isprave, a Sud može, po potrebi, u povodu pravnog lijeka, odrediti ročište radi izvođenja dokaza i saslušanja stranaka.

Povjerilac je dužan podnijeti prijedlog da se dužniku izrekne novčana kazna ili kazna zatvora zato što se i nakon naloga Suda ponašao protivno svojoj obavezi, u roku od petnaest dana od saznanja za takvo ponašanje, a najkasnije u roku jedne godine od povrede obaveze.

Sud će na prijedlog povjerioca izricati dužniku novčane kazne ili kazne zatvora i prijetiti mu novim kaznama sve dok se ne prestane ponašati protivno svojoj obavezi. Ukupno trajanje kazni zatvora, kojima se zamjenjuju izrečene novčane kazne, povodom iste izvršne isprave, ne može preći šest mjeseci.

Prijedlog za izricanje pojedine novčane kazne ili kazne zatvora povjerilac može povući sve do pravosnažnosti odluke o izricanju tih kazni i smatrat će se kao da on nije podnesen, a troškove postupka izazvane povučenim prijedlogom snosi povjerilac, osim ako se stranke nisu drugačije sporazumjele.

Kada se novčana kazna izriče pravnom licu, Sud će izreći novčanu kaznu i odgovornim licima u pravnom licu ako utvrdi da su svojim radnjom ili propustom doveli do ponašanja dužnika protivno obavezi iz izvršne isprave.

Sud će, na prijedlog povjerioca, rješenjem naložiti dužniku da obezbjeđenje za štetu, ako povjerilac učini vjerovatnim da bi štetu pretrpio time što bi se dužnik i dalje ponašao protivno svojoj obavezi. Visinu i trajanje obezbjeđenja, prema okolnostima slučaja, određuje Sud.

Izvršenje radi uspostavljanja predašnjeg stanja

Član 206.

Ako je zbog ponašanja dužnika protivno obavezi iz izvršne isprave nastala promjena koja nije u skladu s pravom povjerioca, Sud će ovlastiti povjerioca, na njegov prijedlog, da sam ili uz pomoć sudskog izvršioca, uspostavi predašnje stanje na trošak i opasnost dužnika.

U pogledu polaganja iznosa potrebnog za podmirenje troškova za uspostavljanje predašnjeg stanja i određivanje konačne visine tih troškova, primjenjuju se odredbe o troškovima za izvršenje radnje koju može, pored dužnika, obaviti i drugo lice.

Ako je do promjena iz stava 1. ovog člana došlo nakon nastanka izvršne isprave, Sud će postupiti po odredbama stava 1. ovog člana tek pošto utvrdi da je do promjene došlo zbog ponašanja dužnika.

Ponovno smetanje posjeda

Član 207.

Ako je na osnovu izvršne isprave, donesene u postupku zbog smetanja posjeda, izvršenje provedeno, ili je dužnik dobrovoljno ispunio svoju obavezu, pa poslije toga ponovno učinio smetanje posjeda, koje se, u biti, ne razlikuje od ranijeg, Sud će, na prijedlog povjerioca, na osnovu iste izvršne isprave, ako je njome zabranjeno takvo buduće potraživanje, donijeti novo rješenje o izvršenju, radi uspostave predašnjeg stanja, ako je to potrebno, i zaprijetiti dužniku izricanjem novčane kazne ako ponovno učini smetanje posjeda, u kom slučaju će se primijeniti odredbe člana 205. ovog zakona.

Prijedlog za izvršenje, iz stava 1. ovog člana, povjerilac može podnijeti u roku od trideset dana od dana saznanja za ponovno smetanje posjeda, a najkasnije u roku od godine dana nakon ponovljenog smetanja.

Pravo na naknadu štete

Član 208.

Odredbama ovog poglavlja ne dira se u pravo povjerioca da u parnici traži naknadu štete koja mu je nanesena time što se dužnik ponašao protivno svojoj obavezi utvrđenoj u izvršnoj ispravi.

XX - IZVRŠENJE RADI VRAĆANJA ZAPOSLENIKA NA RAD, ODNOSNO U SLUŽBU

Način provođenja izvršenja

Član 209.

Izvršenje na osnovu izvršne isprave, kojom je dužniku naloženo da povjerioca vrati na rad, odnosno u službu, provodi se primjenom odgovarajućih odredbi ovog zakona.

Rok za podnošenje prijedloga za izvršenje

Član 210.

Prijedlog za izvršenje iz člana 209. ovog zakona može se podnijeti u roku od trideset dana od dana kada je povjerilac stekao pravo da taj prijedlog podnese.

Naknada plaće u slučaju vraćanja zaposlenika na rad

Član 211.

Povjerilac koji je podnio prijedlog da bude vraćen na posao, odnosno u službu može predložiti da Sud donese rješenje kojim će odrediti da mu je dužnik dužan isplatiti na ime plaće mjesečne iznose dospjele od pravosnažnosti odluke pa dok ponovno ne bude vraćen na posao, te odrediti izvršenje radi naplate dosuđenih iznosa.

Prijedlog za naknadu može se spojiti s prijedlogom za izvršenje radi vraćanja na rad ili može biti podnesen naknadno do završetka izvršnog postupka.

Rješenje kojim se prijedlog za naknadu prihvata ima dještvo rješenja kojim se utvrđuje postojanje obaveze dužnika i dještvo rješenja o izvršenju i može biti provedeno prije njegove pravosnažnosti.

Dužnik može predložiti da se rješenje iz stava 3. ovog člana stavi van snage, ako su se nakon njegovog donošenja izmijenile okolnosti na osnovu kojih je doneseno.

Mjesečna naknada plaće određuje se u iznosu koji bi povjerilac ostvario da je bio na radu, a obuhvata i plaćanje poreza te drugih davanja po osnovu plaće.

XXI - IZVRŠENJE UPISIVANJEM PRAVA U JAVNU KNJIGU

Način provođenja izvršenja

Član 212.

Na osnovu izvršne isprave, kojom je utvrđena obaveza upisa u javnu knjigu, Sud određuje da se u javnoj knjizi obavi odgovarajući upis, koji se provodi po službenoj dužnosti.

Upis prava vlasništva kad dužnik nije upisan kao vlasnik

Član 213.

Kad dužnik nije upisan kao vlasnik nepokretnosti, upis prava vlasništva povjerioca na toj nepokretnosti može se obaviti ako povjerilac, uz prijedlog za izvršenje, podnese dokaz u skladu sa zemljišnoknjižnim pravilima, da je pravni prethodnik dužnika lice koje je upisano kao vlasnik.

Upis drugog prava kad dužnik nije upisan kao vlasnik

Član 214.

Kad je povjerilac izvršnom ispravom ovlašten tražiti u odnosu na dužnika upis založnog ili nekog drugog prava na nepokretnosti, osim prava vlasništva, povjerilac može u prijedlogu za izvršenje zahtijevati da se pravo vlasništva upiše na dužnika, a zatim da se obavi upis njegovog prava, ako podnese dokaz, u skladu sa zemljišnoknjižnim pravilima, da je dužnik stekao pravo vlasništva na toj nepokretnosti.

XXII - IZVRŠENJE DIOBOM STVARI

Fizička dioba

Član 215.

Fizičku diobu zajedničke stvari Sud će odrediti ako je takva dioba predviđena izvršnom ispravom.

Pojedine radnje provođenja fizičke diobe preduzima, prema okolnostima slučaja, sudija pojedinac ili sudski izvršilac.

Sud će pozvati učesnike da budu prisutni provođenju diobe, a u slučaju potrebe, odredit će i vještačenje.

Dioba prodajom

Član 216.

Ako na osnovu izvršne isprave zajedničku stvar treba, radi njene diobe, prodati, prodaja će se obaviti na način propisan ovim zakonom za izvršenje na pokretnoj stvari ili nepokretnosti, osim ako se stranke o pojedinim pitanjima drugačije ne sporazumiju.

Određivanje načina diobe rješenjem Suda

Član 217.

Sud pred kojim teče izvršni postupak odlučuje, po pravilima imovinskog prava, hoće li se dioba obaviti fizički ili prodajom, ako izvršnom ispravom način diobe nije određen niti su se stranke o tome sporazumjele.

Dioba će se obaviti prodajom ako se u izvršnom postupku utvrdi da fizička dioba, određena izvršnom ispravom, nije moguća ili je moguća samo uz znatno smanjenje vrijednosti stvari.

Ako nije moguća ni dioba prodajom, suvlasnici mogu, nakon obustave izvršnog postupka, tužbom zahtijevati diobu isplatom svog suvlasničkog udjela, po propisima o vlasničko-pravnim odnosima.

Troškovi postupka

Član 218.

Troškove provođenja izvršenja po odredbama ovog poglavlja snose svi učesnici srazmjerno vrijednosti svojih udjela u zajedničkoj stvari.

Stranka koja je prouzrokovala posebne troškove dužna ih je nadoknaditi onim strankama koje su ih imale.

XXIII - OSTVARENJE POTRAŽIVANJA NA DAVANJE IZJAVE VOLJE

Bezuslovno potraživanje

Član 219.

Ako je dužnik odlukom, koja ima svojstvo izvršne isprave, obavezan na davanje izjave volje, smatra se da je izjavu dao pravosnažnošću te odluke.

Ako je dužnik sudskim ili upravnim poravanjem obavezan na davanje izjave volje, smatra se da je izjavu dao danom dospelosti njegove obaveze.

Uslovno potraživanje

Član 220.

Ako ispunjenje potraživanja na davanje izjave volje zavisi od ispunjenja neke obaveze povjerioca ili nekog drugog uslova, smatra se da je dužnik dao izjavu volje kad povjerilac ispuni svoju obavezu ili kad bude ispunjen neki drugi uslov.

DIO TREĆI OBEZBJEĐENJE

I - OPĆE ODREDBE

Primjena odredbi o izvršenju

Član 221.

Na obezbjeđenje potraživanja prema ovom dijelu zakona, na dogovarajući način, primjenjuju se odredbe Zakona o izvršenju radi ostvarenja potraživanja.

Sredstva obezbjeđenja

Član 222.

Kao sredstva obezbjeđenja mogu se odrediti samo sredstva predviđena ovim ili drugim zakonom.

Nadležnost za određivanje obezbjeđenja po službenoj dužnosti

Član 223.

Za određivanje i provođenje obezbjeđenja po službenoj dužnosti nadležan je Sud koji je nadležan po prijedlogu predlagača obezbjeđenja, osim ako zakonom nije drugačije određeno.

II - OBEZBJEĐENJE PRINUDNIM ZASNIVANJEM ZALOŽNOG PRAVA NA NEPOKRETNOSTI

Pretpostavke zasnivanja

Član 224.

Na osnovu izvršne isprave, kojom je utvrđeno novčano potraživanje, predlagač obezbjeđenja ima pravo tražiti obezbjeđenje tog potraživanja zasnivanjem založnog prava na nepokretnosti protivnika obezbjeđenja.

Način zasnivanja založnog prava

Član 225.

Na nepokretnosti upisanoj u zemljišnoj knjizi založno pravo zasniva se uknjižbom.

Pri uknjižbi založnog prava u zemljišnoj knjizi naznačit će se izvršnost potraživanja, radi čijeg obezbjeđenja je uknjižba određena.

Ako je predlagač obezbjeđenja prije nego što je potraživanje postalo izvršno već stekao na osnovu ugovora založno pravo za to potraživanje na istoj nepokretnosti ili je založno pravo predbilježeno, Sud će, na prijedlog predlagača obezbjeđenja, odrediti da se u zemljišnoj knjizi zabilježi izvršnost potraživanja.

Ako protivnik obezbjeđenja nije upisan u zemljišnoj knjizi kao vlasnik nepokretnosti, predlagač obezbjeđenja dužan je uz prijedlog dostaviti ispravu podobnu za upis prava vlasništva protivnika obezbjeđenja.

Djejestvo uknjižbe i zabilježbe

Član 226.

Uknjižba založnog prava i zabilježba izvršnosti potraživanja imaju takvo djejestvo da se izvršenje na toj nepokretnosti može provesti i prema trećem licu koje je tu nepokretnost kasnije steklo.

U slučaju iz stava 1. ovog člana izvršenje na nepokretnosti odredit će se protiv lica koje je upisano kao vlasnik, i to na osnovu izvršne isprave na osnovu koje je u zemljišnu knjigu upisano založno pravo i zabilježba izvršnosti te izvoda iz zemljišne knjige iz koga proizilazi da je to lice upisano kao vlasnik nakon upisa založnog prava i zabilježbe izvršnosti.

III - SUDSKO OBEZBJEĐENJE NA OSNOVU SPORAZUMA STRANAKA

1.) Sudsko obezbjeđenje novčanog potraživanja zasnivanjem založnog prava na osnovu sporazuma stranaka

Prijedlog za obezbjeđenje

Član 227.

Radi obezbjeđenja novčanog potraživanja predlagača obezbjeđenja sticanjem založnog prava na određenim predmetima obezbjeđenja, predlagač obezbjeđenja i protivnik obezbjeđenja mogu saglasno tražiti od Suda da odredi i provede u korist predlagača obezbjeđenja:

1. uknjižbu založnog prava na nepokretnosti protivnika obezbjeđenja;
2. pljenidbu nepokretnosti koje nisu upisane u zemljišne knjige po pravilima po kojima se provodi izvršenje radi naplate novčanog potraživanja na tim nepokretnostima;
3. pljenidbu pokretnih stvari protivnika obezbjeđenja;
4. pljenidbu novčanog potraživanja protivnika obezbjeđenja;
5. pljenidbu dijela primanja protivnika obezbjeđenja po osnovu ugovora o radu ili službi;
6. pljenidbu dijela penzije, invalidnine ili naknade izgubljene zarade;
7. pljenidbu potraživanja koje protivnik obezbjeđenja ima na računu kod banke ili na štednoj knjižici;
8. pljenidbu potraživanja da se predaju ili isporuče pokretne stvari ili da se preda nepokretnost;
9. pljenidbu drugih imovinskih, odnosno materijalnih prava;
10. pljenidbu isprava o dionici i drugih hartija od vrijednosti, te njihovo povjeravanje na čuvanje;
11. pljenidbu dionica za koje nije izdata isprava o dionici te udjela, odnosno poslovnih udjela u trgovačkim društvima.

Ročište povodom prijedloga i sporazum stranaka

Član 228.

Na prijedlog jedne ili obiju stranaka, Sud će odrediti ročište, na kome će u zapisniku utvrditi sporazum stranaka o postojanju potraživanja predlagača obezbjeđenja i vrijeme njenog dospijeca, te njihovu saglasnost da se radnjama obezbjeđenja iz člana 227. ovog zakona, u zavisnosti od predmeta obezbjeđenja, obezbijedi to novčano potraživanje zasnivanjem založnog prava. U sporazumu stranke mogu utvrditi i vrijednost predmeta obezbjeđenja koja će u izvršnom postupku biti osnova za utvrđivanje vrijednosti predmeta obezbjeđenja radi njegovog unovčenja.

Potpisani zapisnik o sporazumu stranaka iz stava 1. ovog člana ima snagu sudskog poravnanja.

Stranke mogu obezbijediti i nenovčano potraživanje predlagača obezbjeđenja tako da u sporazumu iz stava 1. ovog člana utvrde njegovu novčanu protuvrijednost. Obezbjedenje će se odrediti i provesti radi obezbjeđenja novčane protuvrijednosti nenovčanog potraživanja. Ako stranke u sporazumu iz stava 1. ovog člana drugačije ne odrede, nenovčano potraživanje ne prestaje zaključenjem tog sporazuma.

Nakon dospelosti nenovčanog potraživanja iz stava 3. ovog člana, predlagač obezbjeđenja može, po svom izboru, tražiti izvršenje radi ostvarenja nenovčanog potraživanja ili izvršenje radi naplate njene nenovčane protuvrijednosti. Ako se u postupku izvršenja radi naplate novčane protuvrijednosti nenovčanog potraživanja predlagač obezbjeđenja makar i djelimično namiri, prestaje u cijelosti njegovo nenovčano potraživanje i smatrat će se da predlagač obezbjeđenja ima prema protivniku samo novčano potraživanje koje odgovara nenamirenom dijelu novčane protuvrijednosti nenovčanog potraživanja.

Određivanje i provođenje obezbjeđenja

Član 229.

Na osnovu sporazuma iz člana 228. ovog zakona, Sud će rješenjem odrediti mjere obezbjeđenja iz člana 227. ovog zakona i preduzeti sve potrebne radnje radi njihovog provođenja, u skladu s odredbama ovog zakona o izvršnim radnjama kojima se u izvršenju radi naplate novčanog potraživanja stiče založno pravo na određenim predmetima izvršenja.

Rješenje iz stava 1. ovog člana ima važnost rješenja o obezbjeđenju. Provođenjem radnji obezbjeđenja iz stava 1. ovog člana predlagač obezbjeđenja stiče založno pravo na određenom predmetu obezbjeđenja.

Određivanje i provođenje izvršenja

Član 230.

Na prijedlog predlagača obezbjeđenja Sud će rješenjem, kad utvrdi da je sporazum stranaka iz člana 228. ovog zakona postao izvršan, radi namirenja obezbijedenog novčanog potraživanja predlagača obezbjeđenja odrediti i provesti izvršenje na predmetima protivnika obezbjeđenja na kojima je, na osnovu sporazuma stranaka, stečeno založno pravo, prema odredbama ovog zakona o izvršenju na stvarima, odnosno pravima dužnika.

Rješenje iz stava 1. ovog člana ima važnost rješenja o izvršenju.

Zabilježba izvršenja na nepokretnosti ima pravno djejestvo od dana uknjižbe založnog prava na nepokretnosti u postupku obezbjeđenja.

U postupku izvršenja radi naplate novčanog potraživanja obezbijedenog založnim pravom prema odredbama ovog poglavlja, radnje kojima je založno pravo stečeno neće se ponavljati već će imati pravno djejestvo od dana sticanja založnog prava u postupku obezbjeđenja.

U izvršnom postupku iz stava 1. ovog člana ne primjenjuju se odredbe ovog zakona o zaštiti dužnika, o izuzeću od izvršenja i o ograničenju izvršenja na određenim predmetima izvršenja.

Obezbjeđenje sticanjem založnog prava na stvarima i pravima drugih lica

Član 231.

Ako je drugo lice saglasno da se na njegovoj stvari ili pravu zasnuje založno pravo radi obezbjeđenja novčanog potraživanja predlagača obezbjeđenja, to lice pozvat će se na ročište iz člana 228. ovog zakona, a Sud će u zapisnik s tog ročišta, u sporazum stranaka o obezbjeđenju, unijeti i njegovu izjavu o toj saglasnosti.

Potpisani zapisnik iz stava 1. ovog člana ima važnost sudskog poravnanja i prema licu koje je saglasno da se na njegovoj stvari ili pravu zasnuje založno pravo.

Založno pravo na predmetu trećeg lica stiče se na način na koji se stiče na predmetu protivnika obezbjeđenja.

Na osnovu zapisnika iz stava 1. ovog člana, predlagač obezbjeđenja može radi naplate obezbijeđenog potraživanja neposredno predložiti izvršenje protiv lica iz te odredbe na predmetu na kome je radi obezbjeđenja njegovog potraživanja zasnovano založno pravo.

IV - OBEZBJEĐENJE PRETHODNIM IZVRŠENJEM

Pretpostavke za određivanje izvršenja

Član 232.

Radi obezbjeđenja nenovčanog izvršenja, koje se ne može obezbijediti predbilježbom u javnoj knjizi, Sud može, na osnovu presude donesene u parničnom postupku, odrediti prethodno izvršenje ako povjerilac učini vjerovatnom opasnost da bi se zbog odgađanja izvršenja, dok presuda ne postane izvršna, izvršenje onemogućilo ili znatno otežalo te ako da obezbjeđenje za štetu koju bi dužnik mogao pretrpjeti zbog takvog izvršenja.

Postupak povodom prijedloga za prethodno izvršenje

Član 233.

Prije nego što odluči o prijedlogu povjerioca, Sud će održati ročište radi rasprave o prijedlogu i obezbjeđenju.

Ako se stranke o tome ne sporazumiju, Sud će, ako prihvati prijedlog za izvršenje, po slobodnoj ocjeni odrediti visinu obezbjeđenja i rok u kome ono treba biti dato, te sve dok obezbjeđenje ne bude dato, ne može se početi s provođenjem izvršenja.

Ako obezbjeđenje ne bude dato u određenom roku, Sud će obustaviti izvršenje.

Ako to posebne okolnosti slučaja zahtijevaju, Sud može odrediti izvršenje i visinu obezbjeđenja, te početi s provođenjem izvršenja čim obezbjeđenje bude položeno, i prije nego što dužniku omogući da se o prijedlogu izjasni.

Na zahtjev dužnika koji učini vjerovatnim da bi zbog izvršenja pretrpio nenadoknadivu ili teško nadoknadivu štetu, Sud može odbiti prijedlog za izvršenje ili njegovo odbijanje usloviti davanjem primjerenog obezbjeđenja u određenom roku. Ako izvršenik ne da obezbjeđenje u određenom roku, Sud će donijeti rješenje o izvršenju.

Povodom prigovora dužnika, kome nije omogućeno da se prethodno izjasni o prijedlogu povjerioca, Sud može obustaviti izvršenje ako bi njegovim provođenjem dužniku mogla biti nanesena nenadoknadiva ili teško nadoknadiva šteta, ili obustavu usloviti davanjem obezbjeđenja u određenom roku. Ako dužnik ne da obezbjeđenje u roku, smatrat će se da je odustao od svog prigovora.

V - OBEZBJEĐENJE PRETHODNIM MJERAMA

Pretpostavke za određivanje prethodne mjere

Član 234.

Prethodna mjera određuje se radi obezbjeđenja novčanog potraživanja na osnovu:

1. odluke Suda ili upravnog organa koja nije postala izvršna;
2. poravnanja zaključenog pred Sudom ili upravnim organom, ako potraživanje koje je u njoj utvrđeno još uvijek nije dospjelo.

Sud će, na osnovu isprava iz stava 1. ovog člana, odrediti prethodnu mjeru ako predlagač obezbjeđenja učini vjerovatnom opasnost da bi se bez tog obezbjeđenja onemogućilo ili znatno otežalo ostvarenje potraživanja.

Pretpostavljena opasnost

Član 235.

Smatrat će se da opasnost u smislu odredbe člana 234. ovog zakona postoji ako je određivanje prethodne mjere predloženo na osnovu:

1. platnog naloga, odnosno rješenja o izvršenju na osnovu vjerodostojne isprave protiv koga je blagovremeno podnesen prigovor;
2. presude donesene u krivičnom postupku o imovinskopravnom zahtjevu protiv koje je dopušteno ponavljanje krivičnog postupka;
3. odluke koja se mora izvršiti u inozemstvu;
4. presude na osnovu priznanja protiv koje je izjavljena žalba;
5. poravnanja iz člana 234. stava 1. tačke 2. ovog zakona, koja se pobija na način previđen zakonom.

U slučaju iz stava 1. tač. 4. i 5. ovog člana Sud može, na prijedlog protivnika obezbjeđenja, prethodnu mjeru usloviti davanjem obezbjeđenja od strane predlagača obezbjeđenja za štetu koju bi protivnik obezbjeđenja mogao pretrpjeti njenim određivanjem.

Obezbjeđenje potraživanja čije rate nisu dospjele

Član 236.

Obezbjeđenje prethodnom mjerom za nedospjele rate potraživanja po osnovu zakonskog izdržavanja, potraživanja po osnovu naknade štete za izgubljeno izdržavanje zbog smrti davaoca izdržavanja i potraživanja po osnovu naknade štete zbog narušavanja zdravlja ili smanjenja, odnosno gubitka radne sposobnosti, određuje se samo za rate koje će dospjeti u jednoj godini.

U slučajevima iz stava 1. ovog člana pretpostavlja se da opasnost postoji ako se protiv protivnika obezbjeđenja već moralo voditi izvršenje radi naplate dospjele rate ili je takvo izvršenje predloženo.

Vrste prethodnih mjera

Član 237.

Kao prethodne mjere Sud može odrediti:

1. predbilježbu založnog prava na nepokretnosti protivnika obezbjeđenja ili na pravu uknjiženom na nepokretnosti;
2. koju od mjera obezbjeđenja iz člana 227. tač. 2. do 10. ovog zakona;
3. zabranu banci da protivniku obezbjeđenja ili trećem licu, po nalogu protivnika obezbjeđenja, isplati s njegovog računa novčani iznos, za koji je određena prethodna mjera.

Sud može, na prijedlog predlagača obezbjeđenja, odrediti, s obzirom na okolnosti slučaja, dvije ili više prethodnih mjera, ako je to potrebno, a može, ako su za to ispunjeni uslovi predviđeni ovim zakonom, uz prethodnu mjeru odrediti i neku privremenu mjeru.

Provođenjem prethodne mjere predlagač obezbjeđenja stiče založno pravo na predmetu obezbjeđenja.

Iznos novčanih sredstava protivnika obezbjeđenja kod banke, za koji je određena zabrana isplate, ne može se prenijeti s tog računa dok zabrana traje, osim radi namirenja obezbijedenog potraživanja.

Prodaja zaplijenjenih pokretnih stvari i prijenos potraživanja protivnika obezbjeđenja

Član 238.

Sud će odrediti prodaju zaplijenjenih pokretnih stvari, koje su podložne brzom kvarenju ili ako postoji opasnost od znatnog pada cijene tih stvari.

Prodaja popisanih stvari obaviti će se po odredbama ovog zakona o izvršenju na pokretnim stvarima.

Ako je prethodna mjera određena pljenidbom potraživanja, Sud može, na prijedlog predlagača obezbjeđenja ili protivnika obezbjeđenja, odrediti da se na predlagača obezbjeđenja prenese zaplijenjeno potraživanje radi naplate ili drugačijeg ostvarenja, u slučaju u kojem postoji opasnost da se to potraživanje, zbog zakašnjenja u njenom ostvarenju, neće moći naplatiti ili drugačije ostvariti ili će se izgubiti pravo na regres prema trećim licima.

Iznos koji se dobije prodajom pokretnih stvari ili naplatom potraživanja čuvat će se u sudskom depozitu dok se ne obustavi prethodna mjera ili dok predlagač obezbjeđenja ne predloži izvršenje, a najduže trideset dana pošto potraživanje postane izvršno. Druge koristi, dobivene ostvarenjem potraživanja, položiti će se u sudski depozit ako je to moguće, ili će se na drugi način odrediti njihovo čuvanje do obustave prethodne mjere, odnosno dok predlagač obezbjeđenja ne predloži izvršenje, ali najduže trideset dana pošto potraživanje postane izvršno.

Rješenje o određivanju prethodne mjere

Član 239.

U rješenju kojim se određuje prethodna mjera moraju, uz ostalo, biti naznačeni iznos potraživanja koje se obezbjeđuje, s kamatama i troškovima, mjera obezbjeđenja i vrijeme za koje se ona određuje.

Vrijeme za koje se prethodna mjera određuje može trajati najduže do proteka petnaest dana nakon nastupanja uslova za izvršenje.

Ako vrijeme iz stava 1. ovog člana protekne prije nego što odluka na osnovu koje je određena prethodna mjera postane izvršna, Sud će, na prijedlog predlagača obezbjeđenja podnesenog Sudu prije isteka vremena za koje je mjera određena, produžiti to vrijeme uz uslov da se nisu promijenile okolnosti pod kojima je mjera određena.

Rješenje o određivanju prethodne mjere mora biti obrazloženo.

Ukidanje prethodne mjere

Član 240.

Sud će, na prijedlog protivnika obezbjeđenja, obustaviti postupak i ukinuti provedene radnje:

1. ako protivnik obezbjeđenja položi Sudu dužni iznos potraživanja koje se obezbjeđuje, s kamatama i troškovima;
2. ako protivnik obezbjeđenja učini vjerovatnim da je potraživanje u vrijeme donošenja rješenja o određivanju prethodne mjere već bilo naplaćeno ili dovoljno obezbijeđeno;
3. ako je pravosnažno utvrđeno da potraživanje nije nastalo ili da je prestalo;
4. ako odluka na osnovu koje je prethodna mjera određena bude ukinuta povodom pravnog lijeka, odnosno ako sudsko poravnanje na osnovu koga je prethodna mjera određena bude stavljeno van snage.

Sud će obustaviti postupak i ukinuti provedene radnje ako u roku od petnaest dana od dana proteka vremena za koje je prethodna mjera određena ne bude udovoljeno uslovima za prinudno izvršenje.

U slučajevima iz stava 1. tač. 2., 3. i 4., te stava 2. ovog člana, troškove prouzrokovane određivanjem i provođenjem prethodne mjere predlagač obezbjeđenja dužan je nadoknaditi protivniku obezbjeđenja.

U slučajevima iz stava 3. ovog člana protivnik obezbjeđenja može protiv predlagača obezbjeđenja tražiti naknadu štete u postupku obezbjeđenja najkasnije u roku od trideset dana od završetka postupka, a nakon toga u parnici.

U postupku obezbjeđenja postojanje i visinu štete iz stava 4. ovog člana utvrđuje Sud rješenjem, na prijedlog protivnika obezbjeđenja.

Žalba protiv rješenja iz stava 5. ovog člana zadržava njegovo izvršenje.

Obustava u slučaju da predlagač obezbjeđenja ne traži izvršenje

Član 241.

Ako se pretpostavke za izvršenje radi naplate obezbijeđenog potraživanja ispune prije proteka vremena za koje je određena prethodna mjera, Sud će, na prijedlog protivnika obezbjeđenja, obustaviti postupak i ukinuti provedene radnje ako predlagač obezbjeđenja ne podnese prijedlog za izvršenje u roku od petnaest dana od nastupanja tih uslova.

VI - PRIVREMENE MJERE

1.) Opće odredbe

Prijedlog za određivanje privremene mjere

Član 242.

Privremena mjera može se predložiti prije pokretanja i tokom sudskog ili upravnog postupka te nakon završetka tih postupaka, sve dok izvršenje ne bude provedeno.

U prijedlogu za određivanje privremene mjere predlagač obezbjeđenja mora istaći zahtjev u kojem će tačno označiti potraživanje čije osiguranje traži, odrediti kakvu mjeru traži i vrijeme njenog trajanja te, kada je to potrebno, sredstva obezbjeđenja kojima će se privremena mjera prinudno ostvariti te predmet obezbjeđenja uz odgovarajuću primjenu pravila ovog zakona o sredstvima i predmetu izvršenja. U prijedlogu se moraju navesti činjenice na kojima se zasniva zahtjev za određivanje privremene mjere te predložiti dokazi kojima se ti navodi potkrepljuju. Predlagač obezbjeđenja dužan je te dokaze, po mogućnosti, priložiti uz prijedlog.

Rješenje o određivanju privremene mjere

Član 243.

U rješenju o određivanju privremene mjere Sud će, ako je to potrebno s obzirom na vrstu mjere i svrhu koja se njome treba postići, odrediti na prijedlog predlagača obezbjeđenja i sredstva kojima će se ona prinudno ostvariti, te predmet obezbjeđenja, uz odgovarajuću primjenu pravila ovog zakona o određivanju sredstava i predmeta izvršenja u rješenju o izvršenju.

Ako je radi ostvarenja naloga ili zabrane koji su izrečeni u rješenju o određivanju privremene mjere potrebno naknadno odrediti sredstva prinude iz stava 1. ovog člana ili već određenim sredstvima dodati nova ili ih zamijeniti drugima, predlagač obezbjeđenja može predložiti, u istom postupku, da se na osnovu već izrečenih naloga ili zabrana odrede ta sredstva.

Rješenje o određivanju privremene mjere ima djejestvo rješenja o izvršenju.

Na rješenja iz stava 2. ovog člana na odgovarajući način primjenjuju se odredbe ovog zakona o rješenju o izvršenju.

Rješenje iz st. 1. i 2. ovog člana mora biti obrazloženo.

U slučaju određivanja privremene mjere po službenoj dužnosti Sud će na odgovarajući način primijeniti odredbe st. 1. do 4. ovog člana.

Dopustivost privremene mjere

Član 244.

Privremena mjera može se odrediti i radi obezbjeđenja nedospjelih i uslovnih potraživanja.

Privremena mjera nije dopuštena ako postoje uslovi za određivanje prethodne mjere kojom se može postići ista svrha obezbjeđenja.

2.) Privremene mjere radi obezbjeđenja novčanog potraživanja

Pretpostavke za određivanje privremene mjere

Član 245.

Privremena mjera radi obezbjeđenja novčanog potraživanja može se odrediti ako predlagač obezbjeđenja učini vjerovatnim postojanje potraživanja i opasnost da će bez takve mjere protivnik obezbjeđenja spriječiti ili znatno otežati naplatu potraživanja, time što će svoju imovinu otuđiti, prikriti ili na drugi način njome raspolagati.

Predlagač obezbjeđenja ne mora dokazivati opasnost iz stava 1. ovog člana ako učini vjerovatnim da bi predloženom mjerom protivnik obezbjeđenja pretrpio samo neznatnu štetu.

Smatra se da opasnost iz stava 1. ovog člana postoji ako bi se potraživanje imalo ostvariti u inozemstvu.

Vrste privremenih mjera radi obezbjeđenja novčanog potraživanja

Član 246.

Radi obezbjeđenja novčanog potraživanja može se odrediti svaka mjera kojom se postiže svrha takvog obezbjeđenja, a naročito:

1. zabrana protivniku obezbjeđenja da otuđi ili optereti pokretne stvari, oduzimanje tih stvari i njihovo povjeravanje na čuvanje predlagaču obezbjeđenja ili trećem licu;
2. oduzimanje i polaganje gotovog novca, hartija od vrijednosti i sl. u Sud;
3. zabrana protivniku obezbjeđenja otuđenja ili opterećenja nepokretnosti ili stvarnih prava koja su na nepokretnosti uknjižena u njegovu korist, uz zabilježbu te zabrane u zemljišnu knjigu;
4. zabrana dužniku protivnika obezbjeđenja da dobrovoljno ispuni svoju obavezu protivniku obezbjeđenja te zabrana protivniku obezbjeđenja da primi ispunjenje te obaveze, odnosno da raspolaže svojim potraživanjima;
5. nalog banci da protivniku obezbjeđenja ili trećem licu, na osnovu naloga protivnika obezbjeđenja, uskrati s dužnikovog računa isplatu novčanog iznosa za koji je određena privremena mjera.

Privremenom mjerom ne stiče se založno pravo.

Zabrane iz stava 1. ovog člana smatraju se provedenim dostavom licu kome su izrečene, odnosno zemljišnoknjižnom odjelu Suda.

Otuđenje i opterećenje pokretnih stvari iz stava 1. tačka 1. ovog člana, koje protivnik obezbjeđenja izvrši protivno zabrani, bez pravnog su djejtva osim ako ima mjesta primjeni pravila o zaštiti poštenog sticatelja.

Učinak zabilježbe zabrane iz stava 1. tačka 3. ovog člana je u tome što predlagač obezbjeđenja može predložiti izvršenje radi naplate svog potraživanja kad ono postane izvršno na nepokretnosti uknjiženoj u zemljišnoj knjizi ili na pravu uknjiženom na nepokretnosti, na koje se zabrana odnosi bez obzira na to što je poslije te zabrane treće lice na osnovu dobroboljnog raspolaganja protivnika obezbjeđenja steklo i uknjižilo u zemljišnu knjigu neko svoje pravo. Izvršenje na nepokretnosti, odnosno pravu uknjiženom na nepokretnosti predlagač obezbjeđenja može predložiti direktno protiv lica koje je uknjiženo kao vlasnik nepokretnosti, odnosno nosilac stvarnog prava uknjiženog na nepokretnosti na osnovu izvršne isprave, kojom je protiv protivnika obezbjeđenja utvrđeno njegovo potraživanje, radi obezbjeđenja zbog kojeg je zabrana zabilježena, te dokaza da je lice protiv koga se izvršenje predlaže steklo vlasništvo nepokretnosti, odnosno pravo na nepokretnost, nakon zabilježbe zabrane.

Djinstvo zabrana iz stava 1. tač. 4. i 5. ovog člana je u tome što predlagač obezbjeđenja može od dužnika protivnika obezbjeđenja, odnosno banke tražiti u parnici naknadu štete koju su mu nanijeli postupivši protivno zabrani. Predlagaču obezbjeđenja pripadaju i druga prava protiv tih lica po općim pravilima obligacionog prava o zabranjenim, odnosno protupravnim radnjama.

3.) Privremene mjere radi obezbjeđenja nenovčanog potraživanja

Pretpostavke za određivanje privremene mjere

Član 247.

Radi obezbjeđenja nenovčanog potraživanja može se odrediti privremena mjera ako predlagač obezbjeđenja učini vjerovatnim postojanje svog potraživanja, zatim:

1. ako učini vjerovatnim i opasnost da bi bez takve mjere protivnik obezbjeđenja spriječio ili znatno otežao ostvarenje potraživanja naročito time što bi promijenio postojeće stanje stvari, ili
2. ako učini vjerovatnim da je mjera potrebna da bi se spriječilo nasilje ili nastanak nenadoknadive štete koja prijeti.

Odredbe člana 245. st. 2. i 3. ovog zakona primjenjuju se i pri određivanju privremenih mjera radi obezbjeđenja nenovčanih potraživanja.

Vrste privremenih mjera radi obezbjeđenja nenovčanih potraživanja

Član 248.

Radi obezbjeđenja nenovčanih potraživanja može se odrediti svaka mjera kojom se postiže svrha takvog obezbjeđenja, a naročito:

1. zabrana otuđenja i opterećenja pokretnih stvari na koje je upravljeno potraživanje, njihovo oduzimanje i povjeravanje na čuvanje predlagaču obezbjeđenja ili trećem licu;
2. zabrana otuđenja i opterećenja dionica, osnivačkog i drugih udjela na koje su upravljena potraživanja, uz zabilježbu zabrane u knjigu dionica, a po potrebi i u sudskom registru; zabrana korištenja ili raspolaganja pravima po osnovu takvih dionica, odnosno udjela; povjeravanje dionica ili udjela na upravu trećem licu;
3. zabrana otuđenja i opterećenja drugih prava na koja je upravljeno potraživanje, uz povjerenje uprave tim pravima trećem licu;
4. zabrana otuđenja i opterećenja nepokretnosti na koju je upravljeno potraživanje ili stvarnih prava upisanih na nepokretnosti na koje je upravljeno potraživanje, uz zabilježbu zabrane u zemljišnu knjigu, oduzimanje nepokretnosti i njeno povjeravanje na čuvanje i upravu predlagaču obezbjeđenja ili trećem licu;
5. zabrana dužniku protivnika obezbjeđenja da protivniku obezbjeđenja preda stvari, prenese koje pravo ili obavi koju drugu nenovčanu radnju na koju je upravljeno potraživanje;
6. zabrana protivniku obezbjeđenja da preduzima radnje koje mogu nanijeti štetu predlagaču obezbjeđenja te zabrana da se provedu promjene na stvarima na koje je upravljeno potraživanje;
7. nalog protivniku obezbjeđenja da obavi određene radnje potrebne da bi se sačuvale pokretne stvari ili nepokretnosti ili da bi se održalo postojeće stanje stvari;
8. ovlaštenje predlagaču obezbjeđenja da zadrži stvari protivnika obezbjeđenja, koje se kod njega nalaze i na koje se potraživanje odnosi, sve dok se parnica pravosnažno ne završi;

9. ovlaštenje predlagачu obezbjeđenja da sam ili preko trećeg lica obavi određene radnje ili nabavi određene stvari, naročito radi uspostave pređašnjeg stanja;

10. privremeno vraćanje zaposlenika na rad, plaćanje naknade za vrijeme radnog spora, ako je to nužno za njegovo izdržavanje i izdržavanje lica koje je po zakonu dužan izdržavati.

Ako je to nužno radi sprečavanja nastanka nenadoknadive ili teško nadoknadive štete, ili ako je iz drugih važnih razloga to potrebno radi obezbjeđenja pravnog reda, Sud može odrediti mjeru kojom će privremeno urediti sporni odnos među strankama.

Zabrane iz stava 1. ovog člana smatraju se provedenim dostavom licu kojeg se tiču, odnosno zemljišnoknjižnom odjelu Suda ili drugom upisniku.

Djeystvo zabiljezbe zabrane iz stava 1. tačka 4. ovog člana je u tome što se upisima obavljenim u zemljišnoj knjizi na osnovu dobrovoljnog raspolaganja protivnika obezbjeđenja, nakon upisa zabiljezbe zabrane, mogu steći u odnosu prema predlagачu obezbjeđenja neka prava na nepokretnosti ili pravu na njoj upisanom samo ako predlagач obezbjeđenja bude pravosnažno odbijen sa svojim zahtjevom u postupku koji je pokrenuo radi ostvarivanja potraživanja za čije je obezbjeđenje zabiljezba upisana.

Na osnovu izvršne isprave stečene u postupku koji je pokrenuo protiv protivnika obezbjeđenja radi ostvarenja potraživanja za čije je obezbjeđenje zabiljezba zabrane upisana te dokaza da je lice, koje je steklo određeno pravo na nepokretnosti ili pravu upisanom na nepokretnosti na osnovu dobrovoljnog raspolaganja protivnika obezbjeđenja, to pravo steklo nakon upisa zabrane, predlagач obezbjeđenja može direktno protiv tog lica tražiti izvršenje radi ostvarenja svoga prava utvrđenog izvršnom ispravom.

Djeystvo zabrane iz stava 1. ovog člana, osim one iz tačke 4. ovog člana, jeste u tome što lica kojima je zabrana izrečena odgovaraju predlagачu obezbjeđenja za štetu koju su mu nanijeli time što su, nakon dostave zabrane, postupili protivno zabrani. Lica kojima je zabrana izrečena mogu se osloboditi svoje odgovornosti tako da polože u Sud predmete na koje se zabrana odnosi ako su za to podesni, ili tako da ih predaju čuvaru ili upravitelju koga na njihov prijedlog odredi Sud.

Odredbe člana 246. st. 3., 4. i 5. ovog zakona primjenjuju se na odgovarajući način i na privremene mjere radi obezbjeđenja nenovčanog potraživanja.

(4) Zajedničke odredbe

Obezbjeđenje umjesto privremene mjere

Član 249.

Predlagач obezbjeđenja može u prijedlogu za određivanje privremene mjere ili naknadno izjaviti da se, umjesto privremene mjere, zadovoljava davanjem određenog obezbjeđenja od strane protivnika obezbjeđenja.

Davanje obezbjeđenja umjesto privremene mjere može se odrediti i na prijedlog protivnika obezbjeđenja što ne odgađa provođenje obezbjeđenja dok se o tom prijedlogu ne odluči.

Ako protivnik obezbjeđenja da obezbjeđenje, Sud će obustaviti postupak i ukinuti već provedene radnje.

Obezbjeđenje kao uslov za određivanje privremene mjere

Član 250.

Sud može, na prijedlog predlagачa obezbjeđenja, odrediti privremenu mjeru i kad nije učinio vjerovatnim postojanje potraživanja i opasnost ako prethodno, u roku koji mu je Sud odredio, da obezbjeđenje za štetu koja bi protivniku obezbjeđenja mogla nastati određivanjem i provođenjem privremene mjere. Ako predlagач obezbjeđenja ne da obezbjeđenje u određenom roku, Sud će odbiti prijedlog za obezbjeđenje.

Sud može, na prijedlog protivnika obezbjeđenja, prema okolnostima slučaja, postupiti po odredbi stava 1. ovog člana i kad je predlagač obezbjeđenja učinio vjerovatnim postojanje potraživanja i opasnosti. Ako predlagač obezbjeđenja ne da obezbjeđenje u određenom roku, Sud će obustaviti postupak i ukinuti provedene radnje. Okolnosti da je protivnik obezbjeđenja zatražio davanje obezbjeđenja ne odgađa provođenje postupka obezbjeđenja dok se ne odluči o njegovom prijedlogu.

Obezbjeđenje se određuje do isteka roka, do koga protivnik obezbjeđenja može u postupku obezbjeđenja zatražiti naknadu štete.

Određivanje više privremenih mjera

Član 251.

Sud može, s obzirom na okolnosti, odrediti i više privremenih mjera, ako je to potrebno.

Ako je u pojedinom slučaju moguće odrediti više privremenih mjera, Sud će odrediti onu koja je najprikladnija da bi se ostvarila svrha obezbjeđenja, a ako su sve jednako prikladne, Sud će odrediti onu koja je najmanje teška za protivnika obezbjeđenja.

Vrijeme za koje se određuje privremena mjera

Član 252.

U rješenju kojim se određuje privremena mjera odredit će se i trajanje te mjere, a ako je mjera određena prije podnošenja tužbe ili pokretanja kog drugog postupka, i rok u kome predlagač obezbjeđenja mora podnijeti tužbu, odnosno prijedlog za pokretanje drugog postupka, radi opravdanja mjere.

Sud će, na prijedlog predlagača obezbjeđenja, produžiti trajanje privremene mjere, uz uslov da se nisu promijenile okolnosti pod kojim je ta mjera određena.

Prijedlog iz stava 2. ovog člana može se podnijeti samo prije nego što protekne vrijeme za koje je privremena mjera određena.

Pravni lijekovi

Član 253.

Odredbe ovog zakona o žalbi i prigovoru protiv rješenja o izvršenju na odgovarajući način primjenjuju se i u postupku obezbjeđenja privremenom mjerom.

Ukidanje privremene mjere

Član 254.

Ako predlagač obezbjeđenja u određenom roku nije podnio tužbu, odnosno nije pokrenuo drugi postupak radi opravdanja privremene mjere ili je vrijeme za koje je određena privremena mjera proteklo, Sud će, na prijedlog protivnika obezbjeđenja, obustaviti postupak i ukinuti provedene radnje.

Na prijedlog protivnika obezbjeđenja postupak će se obustaviti i ukinuti provedene radnje, ako su se okolnosti zbog kojih je mjera određena kasnije promijenile tako da više nije potrebna.

Naknada štete protivniku obezbjeđenja

Član 255.

Protivnik obezbjeđenja ima prema predlagaču obezbjeđenja pravo na naknadu štete koja mu je nanesena privremenom mjerom za koje je utvrđeno da je bila neosnovana ili koju predlagač obezbjeđenja nije opravdao.

Protivnik obezbjeđenja ima prema predlagaču obezbjeđenja pravo na naknadu štete koja mu je nanesena privremenom mjerom, za koju je utvrđeno da je bila neosnovana ili koju predlagač obezbjeđenja nije opravdao, u kom slučaju se na odgovarajući način primjenjuju odredbe člana 233. ovog zakona.

Primjena odredbi o obezbjeđenju prethodnim mjerama

Član 256.

U postupku obezbjeđenja privremenim mjerama na odgovarajući način primjenjuju se odredbe člana 239. i člana 240. st. 2. do 4. ovog zakona.

DIO ČETVRTI PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Stupanje na snagu Zakona

Član 257.

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku BiH".